

העולם הזה

בלעדי

דפנה

ברק

דיאיינה

**את ג'ון דמיאניוק, החשוד
בכך שהוא "איוואן האים"
ממחנה-המוות טרבלינקה**

"אני כבוד לא

אחזור הביתה!"

בשבילה זה דני. בשבילך זה חלב.

וימר טמס (עקבותיו)

היא שותה עכשיו חלב.

... היא מלקקת את השפתיים וכרגיל מבקשת עוד. כן, הילדה שלך, כמו כל הילדים, משוגעת על דני - ודני הוא בעצם חלב, חלב טהור. לכן את מרוצה. את יודעת שהחלב מגיע אליה בדרך טעימה יותר, מהנה יותר.

דני שטראוס - 100% בריאות.

איש השנה תשמ"ו

סנונית ראשונה: קוראה מציעה את מועד מדה לאישה-שנה. אשר יופיע על שער גליון העולם הזה בעוד שמונה שבועות.

הפנים החיוביות, בבקשה

על ההצעה להקים בריגדה לעזרת ניקר-גואה, כדוגמת הבריגדות שהוקמו לעזרת הרפובליקה הספרדית לפני 50 שנה (העולם הזה 23.7.86).

אנו אכן מקווים שישראלים יתנדבו לעזרת ניקר-גואה ויזיחו שישראל זה לא רק פצצות-מיצור, רובי גליל ויועצים ללוחמה נגד גרילה.

החמצן של המוח

על הבדלי המנטאליות של אנשי ההר ואנשי השפלה (העולם הזה 9.7.86).

במהלך לכבתו של אורי אבנרי, אלוהים שוכן בהרים. אני מבקש להגיב: הספקת חמצן סדירה למוח היא גורם מכריע לגבי פעילות גופנית ורוחנית אופטימלית של האדם.

זרי פרחים לדנובה

על יהודית גלרט. אנה פרנק ההונגרית (העולם הזה 30.7.86).

יהודית גלרט זכתה בכינוי אנה פרנק ההונגרית עקב העובדה הנוראה שנתפשה עלידי הנאצים והוצאה להורג כמה שבועות בלבד לפני התמוטטות הנאצים ושיחרורה של הונגריה.

מהודו ועד אריזונה

עוד על טיבו של נשק הבומרנג (העולם הזה 2.7.86 ואילך).

הקורא הירשהוון לא דיק: הבומרנג איננו המצאה של ילדי אוסטרליה, או לפחות, לא רק של ילדי אוסטרליה.

המצרים הקדמוניים כבר השתמשו בבומרנג ועד עצם היום הזה מצוי הבומרנג בשימוש יומיומי באזורים מסוימים בארצות-הברית, בין שבתים מודרניים בדרום-הודו ובין צאצאי האינדיאנים, בני שבט ההופי, במדינת אריזונה האמריקאית.

גם אישור וגם תיאום

על הקלטת ההצהרה שהביאה לפיטוריו יצחק מודעי (העולם הזה 30.7.86).

"היא לא היתה צריכה לעשות זאת בלי אישור שלנו", אומר עליי מנהל מלון השרון, רודולפו ריון, במדרו מה הם אומרים האחרון.

צר לי שמנהל המלון אינו עובד בתיאום עם אשת יחסיה-יבנה של מלונן, מרלן וונגרייד, לא זו בלבד שהזמנתי למקום, עליידי מארגני ערבי הראיונות, ככתבת קול ישראל וצומת השרון, אלא גם נעזרתי בזונגרייד ובאישה-הקול של המלון לצורך ההקלטה של דיבריי יצחק מודעי.

כתבת השער הקירמי:

ג'ון דמיאניוק:

"אני איוואן, לא האיוס!"

"אחרי מה ששמעתי על טרבלניקה - מעולם לא הייתי שם - הייתי רוצה שאשתי תבקר ביד ושם... מתי כבר יהיה מישפט? אני רוצה שזה כבר ייגמר... לפעמים אני חושב שהכל אבוד." נאום ג'ון דמיאניוק, המכחיש בתוקף את החשד שהוא-הוא "איוואן האיוס".

כתבת השער האחורי:

הילדים החטופים

"מירשעת חסרת מצפון!" כך הגדיר בית-מישפט דרום-אפריקאי את דבורה ריבק (בתצלום), האם שחטפה את ילדיה מידי אביהם והביאה אותם לישי ראל. השופטים בארץ הסכימו עם חבריהם למיצוע, ואפילו נימוקים יהודיים לא שיכנעו אותם לצרד בה.

עד בוש

אם יתברר שפרשת-פולארד היא רק חוליה אחת בשרשרת של ניגודים גלויים בין האינטרסים האמריקאיים לאינטרסים הישראליים - האם ימשיכו הפוליטיקאים האמריקאיים להתחנף לישי ראל? באיזה סיגנון ידבר או למשל, עסקן כמו ג'ורג' בוש?

הלם המסילה

ריבקה ורטהיים זינקה ממכוניתה יי אחרי רגע מחין הקטר את בלייזר-הכב. מה קרה ברגעים הנוראיים, שבהם נתן קעה על הפסטי? האם היתה זו דבורה שותרה לחיזיתה בדרך מיקרה?

סטריפטיז לכהנא

כתבידו המוזר של מאיר כהנא הגיע לידו, העולם הזה: נייד צהוב, מחיקות עצבניות, אותיות שבורות ודוקרות, מומחה לגר' פולוגיה מחווה את דעתו על השירבוטים.

מלובלך יותר

נמכר יותר

נתן זך על תופעת הניגור-גלילים בישראל: רן אד"ר ליסט ורון מיכרנג במלון פלטי תינה" - תושבים, מהגרים חס' רייזרכון, אורחים ללילה בלבד?

להראות בלי

יש נעליים בעלות עקב נמוך, יש מעור, מזמש ובעלות פאייטיס. אבל הל-היט הוא הפלסטיק השקוף: כמו ללכת עם, להראות בלי.

האסון

בחפציבה

לא היו זעקות. לא היתה היסטריה. מוכי ג'ון, מאופקים, הלכו ההורים, בני-המישפחה והחברים אחרי עשרת הארונות של יקיריהם, שנספו בתור 8 נתי'הדרכים הנוראה.

סיכומי כנסת

הכנסת סיימה את מושב הקיץ ויצאה לפגרה. מה הם אכלו, הח'כים, איפה, מי מהם נלחם בחירוף? נפש על רקות-שידור יקרות ויחסי-יבנה, ומי היה עסוק רוב הזמן בעבודה הפרלמנטרית?

מישחק מסוכן

בטרמפולינה בהרצליה אירעו כבר כמה תאונות, וילדים אחדים שברו גפיים. האם זהו מיתקן שעשויים או מכשיר מסוכן, שאין מקפידים על בטי' חת מספקת למשתמשים בו?

פרס-רבין

מה נשתנה?

האם פגישת שמעון פרס עם חסן ה'ז' מלך מארזקי מחייבת מחשבה חדשה? ה'כ' חיום רמין ממפלגת העבודה סבור כך. אך הצמד פרס-רבין קובע: מה שיהיה הוא שיהיה! בי דיוק כפי שקבע, לפני עשר שנים, הצמד רבין-פרס.

השופט שלא

הבין גרוזית

המתלוננת בת ה-15 סיפרה במישטרה אר' בע עדויות שונות על אונס אחד - וב' מישטרה לא יכלו להחליט איזו מהן היא הנכונה. השופט המחוזי לא הבין היטב את השיחה בגרוזית שהוקלטה בחשאי ולכן זיכה בית' המישפט העליון את הנאשם.

רחל המרחלת מדווחת:

"ריבקה זוהר ורמיי גוברניק אינם בנית כרגע." עונה הטלפון האוטומטי. חלורה לוי (בתצלום) מצאה אבנר. איך הפגיעה מישפחה אס את האב, איל הנקניקים דוקה.

רחל המרחלת

המדורים הקבועים:

- מה הם אומרים - על חניון בגן-מאיר ועל מנהל טלוויזיה בתשדיר-שרות דף חדש - ארץ שאיבדה את זיכרונה לדעת תשבצות - הארכיבישוף לא הלך בגדולות (6 אותיות) הוריסקום - כל מיספר זוכה הכל הולך - הפיתרון בעיתון הרוי - רק 16 ליטר בירה לשנה שידור - עוד אולטימטום רחל המרחלת - המענה האלקטרוני דקמרון - מעשה בקטינה

חליל חבוט

כשהיא לוקחת לפיה את החליל, היא עושה זאת כמלוא המרץ - נוגסת בו ושורטת בכל כוחה, כיצד אפשר להעיר לה, מבלי שהיא תיפגע, על הסבל הרב שהיא גורמת לבעל החליל?

מיכתבים - סופו של הרוב הדומם

- איגרת-העורך - כוחו של פירסום הנדון - מצב בלתי-נורמאלי במדינה - הרצען והארכיטקטית תשקוף - בגין לממשלה תמרוזים - פורץ הדרכים ומזהה האנזמים אנשים - ההפתעה של סוניה פרס יומן אישי - בלימוזינה מארוקאית גם זה וגם זה - ערכת נודניקים לילדת ישראל - על הדשא בצמח חלון ראווה - סנדל הפלסטיק השקוף קולנוע - התרמית שמאחורי התדמית

אם תגובתי יכולה היתה להתפרש כפגיעה בכבוד מונדי, הריני להתנצל על כך בכנות.

עכשיו באמת לא איכפת לי מי מסתתר מאחורי אותה תרגומה. ולוא יהיה זה אפילו מבחירי יוצרינו, שהרי דבריו הם כשמוך וד שתי עפש.

אמיר אוריין, תל-אביב

עובדות כלכליות

על כוח המשימה ושר הכלכלה והתכנון (העולם הזה 30.7.86).

אין שמץ של אמת כאילו "השר יעקבי עורר עליו את הממס של אנשי כוח המשימה הכלכלי". הסיפור כולו אינו אלא "ברווז" שמקורו אינו בחול, כפי שהוא מתחזה להיות, אלא בארץ. לא ידוע לנו דבר על חמתו של איש ובכלל זה של מכס פישר.

להלן העובדות לאשורן.

● השר גר יעקבי הוא יו"ר ועדת-השרים לנושא זה, וכין היתר הוא עוסק גם בגיוס חברים חדשים לכוח המשימה ובתיאום הפעולות, בהקשר זה, בממשלה.

● מדובר במיפעל משותף לאנשי משק ועסקים מישראל ומחול, וכך הוא מוצג.

● מחובתו של שר הכלכלה לרווח עליו לכנסת, לממשלה ולציבור.

● השר מקדיש זמן רב לפגישות עם חברי כוח המשימה מחול ועם מועמדים לכוח המשימה, המבקשים לברר ולהעלות נושאים בדיון עם הממשלה.

רוב דומם מאוד

על מישקלה האמיתי של דעת קהל העולם הזה (16.7.86).

המתנגדים למילחמת וייטנאם הקדימו את אורי אבנרי ב-20 שנה. בדיוק כשם שהוא ניתח ביומן אישי את הסכנות מהסתמכותייתר על סיקורי דעת-קהל. המבטאים לעיתים קרובות רוב לא-איכפתים, כך נאבק, בשעתו, בארצות-הברית, המיעוט, שהפך בסופו של דבר לרוב אדיר, אשר שם קץ למילחמה המטרופת והמיותרת בדרום מזרח אסיה.

ומכיוון שהאמריקאים האמינו מאז ומתמיד כי תצלום אחד שקול כנגד אלף מילים (ויותר), הם הפיצו או, במיליוני עותקים, את הכרזה המראה בניירור (ראה גלופה) להיכן מגיע, בסופו של דבר, הרוב הרומם.

אנני קרייזרמן, חיפה

רשימה חלקית

על צימחונים וטיבעונים ידועים-שם, בעיקבות התחקיר על תנאי התזונה של צימחונים בצה"ל (העולם הזה 30.7.86).

מדוע הסתפק העולם הזה בציון העובדה כי שלומית אהרון ואורי גלר הם צימחונים, ולא יספ? שולמית אהרון היא, ללא ספק, צימחנית נאה מאוד, אבל היא אינה היחידה. הצימחונים מפוזרים לאורך ולרוחב ההיסטוריה האנושית מפיתגורס (בעל המשולש הידוע) עד ליאונרדו דה-וינצ'י, מג'וני וייסמילר

וגם שטיפת-המוח היעילה ביותר אינה יכולה לעמוד לאורך-ימים מול פני העובדות.

ואכן, עתה הוגשה התוכנית שוב על-ידי המלך חסן, שום אדם סביר בישראל אינו יכול להאמין ברצינות נגד מלך חסן, המתון שבמנהיגי המדינות הערביות, הציגו לשימרון פרס, תוכנית להשגת "ישראל" במיפלת-העבודה נשמעים עתה קולות חרשים. הרואים החלטות אלה באור חדש (ראה עמוד 11).

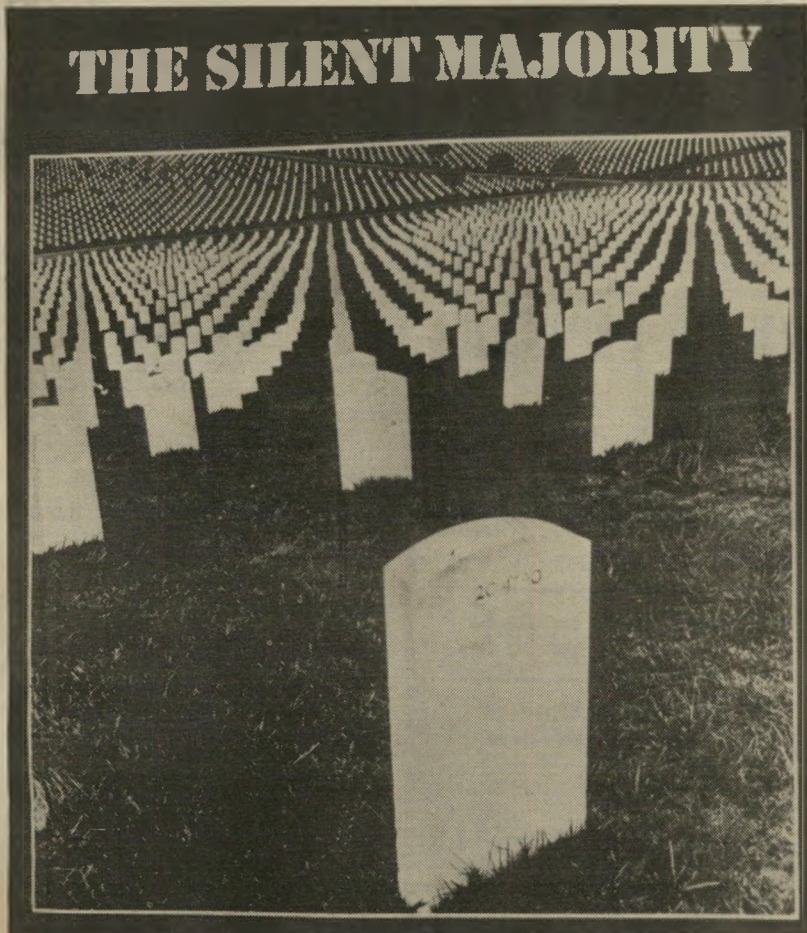
כוחו של פירסום

למרות המצב הקשה בענף-הפירסום בארץ, נגרמה השבוע נחת-רוח לאנשי מחלקת המודעות של העולם הזה. המעשה שהיה התחיל לפני שני שנים. בקיץ 1980 נוצר הקשר הראשון בין בעלי חברת יד. עסקים יבואנית גדולה של משקאות אלכוהוליים, ובין העולם הזה. בעלי החברה הביאו לארץ משקה לא-מוכר אז, בשם פינה קולדה. מירי זכרונני, שהכירה את המשקה בנסיעותיה בחול, יצרה קשר עם היבואנים וקנתה מהם כמה בקבוקים, כאשר ניגשו מירי וגיטה, רפי זכרונני, לארגן את תחרות מלכת-המים

בפגישת הסניפרס באיראן הציג מלך מארוקו לראש ממשלת-ישראל את תוכנית-פאס. חסן ה' הסביר לפרס את עקרונות התוכנית הזאת, שהתקבלה על-ידי כל המלכים והנשיאים הערביים בוועידת-הפיסגה שנערכה בספטמבר 1982 בעיר פאס במארוקו. לא הרחק מן המקום שבו נפגש חסן עם פרס.

פרס דחה את התוכנית על הסף, ולא במיקרה: גם כאשר פורסמה התוכנית לראשונה, לפני קרוב לארבע שנים, היתה מיפי לגת-העבודה תמימה עם עמדתה של ממשלת-ישראל, שדחתה את התוכנית כקריאה, להשמדת "ישראל". החלטה זו של ממשלת-ישראל תקפה גם כיום, והלה על ממשלת-האחרת-הלאומית, על פני העיקרון כי כל החלטות ממשלת-ישראל חלות גם על הממשלות הבאות, אלא אם כן בוטלו ע"ינתי השבוע כמאמר שפורסם בעולם הזה (15.9.82) למחרת פירסום התוכנית. זה היה גליון ראשי-השבוע, שהכיל את כתבת-הענק על איש-הסנה "תשמי"ב: אריאל שרון, יום מילחמת-הלבנון.

העולם הזה היה אז העיתון היחיד בישראל

THE SILENT MAJORITY

כרזת "הרוב הדומם" בסופו של דבר

(שגילם את טרון בסרטים) עד לאהרון דויד גוררון, איש דת העבודה. ועד לש" עגנון, שהביא לנו את פרס הנובל לספרות. וזאת רק רשימה חלקית.

גילה קרן, תל-אביב

תרגולת על הגריל

על תגובות ותגובות כנגד לכתבת-ביקורת על הצגת התיאטרון ארוחת ערב (העולם הזה 21.5.86 ואילך). בדף חדש נתפרסמו אי-אלו דיברי הגות מפקפקת בעניין הצגת ארוחת ערב בתיאטרון החדר. על ההתוס היה אחד תרגומה. נמסר לי, בשגגה או בודון, כי מאחורי פסבי דונים זה מסתתר מר יוסף מונדי, והגבתי בהתאם (העולם הזה 11.6.86).

מר מונדי טען באוזני כי לא הוא התרגולת וכי תגובתי פגעה בו ועל כן הוא ראוי להתנצלות פומבית.

כפאם מת הרעיון של "ארץ-ישראל השלמה"

מהפכה בפאס

ה איש שנתכנן לחזור את זכר כשאל מן התיכע העלה במישפט שלוש סגנות. ראיתי, פעול לא ליני את הכר שנית, הכר כבר היה שבור כשילוב אמוני שליית. הוא החזיר את הכר לתוכנן כשהוא שלם. התקופה הנושמת של ספסל-ביגין. בעזרת המעור על

העולם הזה, 15.9.82. כגודל השקר. גודל הסיכוי שיתקבל...

של אותה שנה, הם הציגו לבעלי החברה להצטרף אליהם. כנותני הסות לתחרות. ולפרסם על-ידי בעלי החברה הסכימו. כעבור שבועות אחדים של פירסום על-גבי עמודי העיתון ובתחרויות עצמן. נדהמו בעלי החברה. הם סיפרו למארגני התחרות כי הם מספקים בקושי למלא אחר הביקוש לפינה קולדה. מאז הפך משקה זה לחלק מהווי השותים בארץ.

השנה, כשחידשנו את תחרויות מלכת-המים. אחרי הפסקה בעיקבות מילחמת-הלבנון, פנו מירי ורפי לבעלי יד. עסקים, יוסי עמרם, דורו בבלי ודובי פיינמן, והציגו להם להצטרף שוב. בו במקום, בלי היסוס, החליטו בעלי החברה בחיוב. אנהנו זוכרים מה שקרה לפינה קולדה. אמר עמרם, "השנה יש לנו משקה חדש, בידה בקס מגרמניה. אם תעשו למען הבירה 20 אחוז ממה שעשיתם לפינה קולדה, אנחנו נהיה מאושרים."

השבוע, במסיבה שערכה החברה במלון דן כרמל בחיפה, היו המשתתפות בתחרות מלכת-המים ארוחות-בבד. בנאומי הברכה סיפרו בעלי החברה על הקשר שלהם עם העולם הזה והתחרות, והודיעו כי הם מצליחים בקושי לספק את הדרישה לבירה בקס. המקום היחיד שבו פירסמו את הבירה הוא השבועון העולם הזה ותחרות מלכת-המים. ציין דורו בבלי.

שהתייחס אל תוכנית-פאס כחיוב תחת הכותרת "כפאם מת הרעיון של ארץ ישראל השלמה — מהפכה בפאס". כתב אז העולם הזה, בין השאר: "אך גם מי שאינו דוגל בעקרונות אלה, והדוחה אותם בשתי ידיים, מוכרח להכיר בכך שהחלטות-פאס מהוות התקרבות מכרעת של העולם הערבי בכלל, ושל איש'ף בפרט, לקראת שלום.

כפעם הראשונה נאמר בצורה דרימטית, על דעת כל המדינות הערביות, כי פני העולם הערבי לשלום, וכי שלומה של מדינת-ישראל צריך להיות מובטח בשלום כזה.

אילו נאמרו דברים כאלה לפני מילחמת-ששת-הימים, היו מאמינים בישראל כי הגיעו ימי-המשיה.

הממשלת-ביגין נקטה את השיטה המקובלת עליה: שטיפת-מוח.

היא יצאה מיד בתקפת-נגד טוטאלית, שבה תוארו החלטות פאס כקריאה להשמדת ישראל — שקר כה מדהים, עד כי אין להסבירו אלא באמונה של בעליו כי כגודל השקר, כן גודל הסיכוי שיתקבל על-ידי אנשים שאינם קוראים החלטות, ואכן, שיטה זו הצליחה במידה רבה לא רק בארץ, שם עומדת עתה לרשות הממשלה העדה הציונית של אנשי הטלוויזיה, הרדיו והעיתונות הדמונית, אלא גם בארצות-הברית, שם מתנהג-השלום הישראלי נשאר משותק מול תופעה זו. ולא היה מסוגל להגיב כראוי על החלטות-פאס.

אך הדרך החדשה, שהעולם הערבי עלה עליה, לא הסתיימה עם נעילת הוועידה בפאס.

מאמר זה אינו לציטוט. כל מובאה ממנו תוכחש

נורה אדומה

התחנה את האדם היחיד שהסכים לבוא מייד, בלי הודעה מוקדמת: השגריר העיראקי.

זהו סיפור מהחיים.

כעבור 10 שנים, כשהייתם כבר חברי-הכנסת, הוזמנתי עליידי אירגון תמים של שוחריי-שלום, שאין לו צביון פוליטי מיוחד, ל-30 הרצאות באוניברסיטות אמריקאיות. בכלן הייתי אמור להופיע בחסות רבני בית הילל. אנשי המימסד הרפורמי, בהגיעי לנמלהתעופה של ניו-יורק נמסר לי שאירעה תקלה קטנה. 28 מן ההרצאות בוטלו. כעבור זמן גילינו את הסיבה: אירגוןההשמצה היהודי, הקרוי הליגה נגד השמצה. העביר בין המזמינים מיכתב חשאי, שבו הורה להם לבטל את הרצאותי, מפני שהן "עלולות לגרום למחלוקת בשעה קשה זו". (בסופו של דבר נאמתי בכל האוניברסיטות האלה, תחת חסות של פרופסורים לא-יהודיים.)

בינתיים עברו עוד 15 שנים, והמצב שופר. לפני שלושה חודשים הוזמנתי למסע-פגישות בארצות-הברית. הפעם הוזמנתי גם לפורומים יהודיים, אך היו אלה פגישות סגורות. הוזמנתי לארוחות עם העורכים וחברי-המערכת של שלושה מהעיתונים החשובים ביותר בארצות-הברית — אך אף מילה אחת על כך לא פורסמה.

מובן מאליו שלא השמצתי את מדינת-ישראל אף באחת מהפגישות האלה. יצאתי מגירי כדי לשבח כמה מצעדיו של

ימצא כי במערכת הבחירות יתייצבו נגרו כאיש אחד כל אמצעי-התיקשורת, ואין לו סיכוי להיבחר.

כל ההשפעה האדירה הזאת ממוקדת במאמץ בלתי-נלאה להביא את ישראל לכך שתקיים את אלבניה על-חשבון משלמי-המיסים הישראליים, שתעניק לה עזרה בלתי-מוגבלת ובלתי-מוגבלת בכל השטחים, בשעה שיש אבטלה גדולה בישראל, וזרמים כספיים לאלבניה, כדי לקיים שם רמת-מיחיה גבוהה. הסודות הכיטחוניים השמורים ביותר שלנו רולפים, איכשהו, לאלבניה, ומתקבל הרושם כי עולייאלבניה בישראל מעבירים מידע לאלבניה באופן שיגדתי.

זוהי המציאות. איאפשר למתוח עליה ביקורת — כי מי שמנסה לעשות זאת, יוקע מייד כאנטי-אלבני וזה סופו.

עד כאן התמונה. מובן שהיא דמיונית בהחלט. אין לה שום קשר עם המציאות בשום מקום בעולם. אם ינסה מישהו לצטט את הדברים מחוץ להקשרם — אלבניה — אכחיש אותם בתוקף.

בכל זאת, כראי לחשוב עליה היטב.

אילו היה קיים אצלנו מצב כזה — האם היינו סובלים אותו? ואם כן — לכמה זמן?

אש ממשלת-ישראל וכל שריה עסקו בשבוע שעבר בחלטות בסרטי-בחירות של ג'רג' בוש.

האיש בא ב"שליחות חשובה". שליחות שלא היתה ולא נבראה. כרגע האחרון נעשו מאמצים נואשים להכניס איזשהו תוכן ל"שליחות" זו, למצוא איזשהו נושא לשליחות רצינית. חיפשו ולא מצאו. פשוט לא היה למר בוש מה לעשות בארץ.

חוץ מדבר אחד: להבין חומר מצולם, שיעזור לו בעוד שנתיים לרכוש את הקולות והכספים של יהודי ארצות-הברית, במרוץ אל הבית הלבן.

זה היה ברור וגלוי. על כן היה זה כלי-כך דוחה לראות כיצד ממחרים נבחרינו, בשנה ה-39 ל"עצמאות" ישראל, למלא איש-איש את תפקידו למען הסרט, כמו שועים במדינת-הגמרים, או כמו יהודי-גטו בחצרו של הפריץ.

בימים הגרועים ביותר של המנדאט הבריטי לא השתדלו עסקני הישוב עד כדי כך למצוא חן בעיני הנציב העליון. זה היה משפיל.

אולם הבה וננסה לרגע לראות גם את הצד השני של המטבע.

אין זה יכול להיראות בעיניים אמריקאיות? ג'רג' בוש עלה לרגל ישראל כדי להתרפס לפני הישראלים ולהתחנף ליהודי ארצות-הברית.

הוא הצטלם ליד המנהיגים של מדינה קטנה, בת ארבעה מיליון נפש, התלויה כליכולה בחסדי משלם-המיסים האמריקאי. הוא הרעיף עליהם שבחים ודברי-הנחמה, שהיו מעלים סומק בלחיי אדם רגיש. כמי שכפאו שר אפרץ, מהכותל המערבי ליד ושם. מתותח יהודי לטיל יהודי, כשהוא משמיע נודיטופ דברי התפעלות, התרגשות והתפעמות.

כל זה מפני שהוא יודע — כמו כל פוליטיקאי אמריקאי — שהדרך לבית-הלבן, ולכל משרה פוליטית אחרת בארצות-הברית, מובילה דרך הכיס היהודי והקול היהודי. אילו היינו אמריקאים לא-יהודיים, איך זה היה נראה לנו?

אינו מעלה את השאלה הזאת ככדרך אגב, בגלל בוש. בוש אינו חשוב. אני מעלה את השאלה מפני שמונה כה, לדעתך, אזהרה חמורה לגבי העתיד.

אינו רוצה לספק פסוקים-לציטוט לאנטי-שמים, ועל כן אכתוב את השורות הבאות בצופן: הבה נגיה, לרגע, כי יש בישראל עדה של עולים מאלבניה. נניח שחלקה באוכלוסיה הכללית מגיעה בקושי ל-3% — משהו כסביבות 120 אלף איש.

הנה התמונה: יהודי אלבניה השתלטו על כל אמצעי-התיקשורת במדינה. מיספרם במערכת-העיתונים אינו מגיע ל-3%, אלא ל-50%, ואף ל-80%. רוב עורכי-העיתונים הם עולייאלבניה. יתר על כן: הרוב העצום של המודעות, שליתן מחיית העיתונים, באות מידי חברות שבהן שולטים האלבנים.

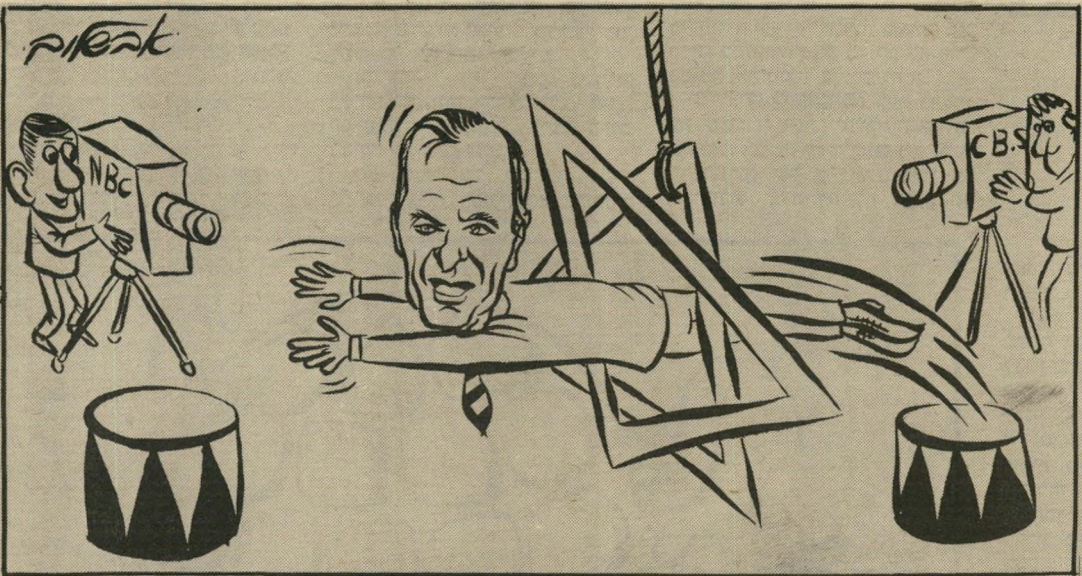
התוצאה היא שאין אף עיתון אחד בכל ישראל המעז לכתוב מילה חיובית אחת על אוכי אלבניה, או אף על עולייאלבניה המעטים שאינם מקבלים את דעת ראשי המימסד האלבני. כלי-התיקשורת של ישראל הסומים לפניהם כשם שהעיתונים פרבדה ואיאזוסטיה הסומים לפני פעילי-עליה יהודיים בברית-המועצות.

בממלכת הקולנוע והטלוויזיה המצב קיצוני עוד יותר. מרי שנה מייצרת ישראל מאות סרטים וסדרות-טלוויזיה, שבהם מופיעים באורח פלא, כנושא מרכזי או כעניין שולי, גבורתה של אלבניה, האופי המאוס של אויביה, ההיסטוריה המפוארת שלה וסיבולתיה במרוצת הדורות.

אזנו המצב שורר בעולם הספרים. לא יתואר כלל שבית-הוצאה ישראלי יוציא ספר העלול להעלות על עצמו את זעם המימסד האלבני. משפע הספרים המופיעים בישראל, הרוב העצום נכתב בידי אלבנים, ואלה מגניבים בגלוי או בסתר נושאים אלבניים ליצירתם. כמעט כל מבקרי-הספרים הם מיוצאי-אלבניה, ויד רוחצת יד.

אך כל זה הוא כאין וכאפס לעומת המציאות בשטח הפוליטי. כאן שולטים האלבנים שילטון מוחלט.

פוליטיקאי שהפליט פעם, כרגע של היסחידה, הערה שלילית על אלבניה — מחוסל. כנראה להיבחר מחדש, יתייצב מולו מועמד בעל כספים בלתי-מוגבלים — תרומת "ועדי פעולה" אלבניים, המבטיחים ששום אדם לא ייבחר לכנסת אם לא התחייב מראש לרקוד לפי החליל האלבני. מי שאינו מוכן לכך,

עד בוש: מה חשב סגן-הנשיא כאשר רץ בין הכותל ו"יד ושם"?

שימעון פרס. אך מתחתי ביקורת על המדיניות הכללית וטענתי שלא יוכל לקום שלום בלי הפלסטינים. זה הספיק כדי לסגור מייד את כל השערים — כאילו לחץ מישהו על כפתור אלקטרוני.

יש ונאיישראל יכולים לטעון (ואכן טוענים) כי מצב זה מוכיח את נכונותם של הפרוטוקולים של ז'קני ציון. יש קשר יהודי עולמי, או ציוני עולמי. היהודים שולטים בכלכלה ובתיקשורת, וכו'.

נדמה לי שההסבר לתופעה עמוק יותר. השפעה יהודית כזאת לא יכולה להתממש, לולא היתה קיימת בציבור האמריקאי הלא-יהודי זיקה עמוקה לישראל ולציונות.

זיקה זו יונקת משורשים דתיים. הנצרות הפונדמנטליסטית, המקובלת בחוגים רחבים בארצות-הברית, מורשת התרבות הפרוטסטנטית של המייסדים, קושרת את שיבת-ציון של היהודים להתגשמות החזון הנוצרי. זמן רב לפני שתיאודור הרצל ייסד את הציונות המדינית המודרנית, נשמעו באמריקה קולות של אישים חשובים מאוד, שהטיפו לשיבת היהודים לארץ-ישראל, בעזרתה של ארצות-הברית.

זיקה זו, יחד עם זיכרונות השואה, יצרו בארצות-הברית נכונות נפשית להתייחס אל ישראל כאל מדינה מיוחדת, שלא כיתר המדינות. ההשקפה המקובלת אומרת שיש זהות טוטאלית בין האינטרסים של ארצות-הברית והדרך החיים האמריקאית" ובין האינטרסים של ישראל, "הדמוקרטיה היחידה במיזרח התיכון".

(המשך בעמוד 6)

האם לא היה קם, ביום מן הימים, מישהו שהיה אומר: "עד כאן די?"

לא מכבר חזרה חברת-הכנסת אורה נמיר מביקור בארצות הברית, והשמיעה קריאת-בהלה. היא הזהירה מפני גל גדול של אנטי-שמיות שיצף באחד הימים את ארצות-הברית, בגלל החד-צדדיות של כלי-התיקשורת שם בכל הנוגע לישראל. בביקור, היא גילתה את אמריקה.

היא נוכחה לדעת שגם היא — חברת-כנסת ישראלית, חברת מיפלגת-השילטון העיקרית — אינה יכולה להשמיע שם את דבריה באופן חופשי, ולזכות בריווח בכלי-התיקשורת, מפני שיש בהם ביקורת על הקו הנוצרי של ממשלת-האחרות-הלאומית. ברובה הבאה למועדון.

לכל אחד מאיתנו, הוותיקים בשטח זה, יש אוצר גדול של סיפורים מסמרי-שערות על נושא זה. לפעמים יש כסיפורים אלה משהו היתולי. למשל: בסוף שנות ה-50 ביקרתי לראשונה בניו-יורק, ידידים התקשרו עם תחנת רדיו מקומית ואמרו שהנה בא ישראל, שיש בפיו דיעות בלתי-שיגרתיות. הוזמנתי מייד לראיון.

כמה שעות לפני מועד-השידור התקשר עימי עורך התוכנית ואמר לי: "שמעתי שאתה איש האופוזיציה בישראל. יש לי בקשה אליך. לא איכפת לי אם תמתח ביקורת על הנשיא אייזנהואר ושרי-החץ ג'ון-פוסטר דאלס. אבל אנא, הימנע מלבקר את מר דויד בן-גוריון וממשלת-ישראל".

הרגעתי אותו. לא באתי לאמריקה כדי להשמיע את ממשלתי. אך כרגע האחרון טילפן שוב והודיע לי ששמיכות טכניות נאלץ לבטל את הראיון.

מכיוון שקשה היה להשיג כרגע האחרון מחליף, ראיננה

לולא כן, לא היתה ההשפעה היהודית בארצות-הברית ופי עילות, השדולה הישראלית יבולת להגיע לאן שהגיע.

העם טרמפ על המוות

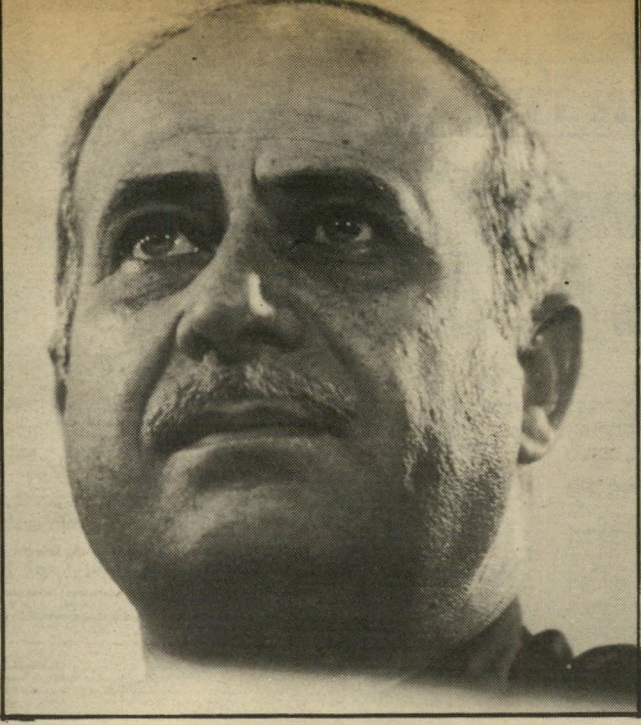
השבוע זה קרה שוב: תאונה מחרידה, נאומים של פוליטיקאים, מבול של מאמרים, והתוצאה — אפס

התהליך חוזר על עצמו כל כמה זמן: תאונות דרכים מחרידה, רבת-קורבנות, מזועזעת את הציבור כולו. בדרך כלל גורם לזעזוע מיוחד ריי בוי הילדים שנקטלו. מותם של 10 ילדים, הנהרגים במקום אחד ובתאונה אחת, מזעזע לא-ישעיר יותר מאשר מותם של 20 ילדים, הנהרגים בשבוע אחד ב-20 מקומות שונים, ב-20 תאונות שונות.

כאשר קורה הרבה, פורצת קריאה נואשת מפי הציבור: זה לא יכול להישאר! מוכרחים לעשות משהו! **למחות על, לתבוע מ.** מאתו הרגע מתחילה המכונה הגדולה לפעול. שרה-תחבורה, שאיש אינו שומע על קיומו כאשר ימות השנה, מתחיל להצהיר הצהרות, לפרסם תוכניות, לדרוש ררישות ולהפגין פעילות נמרצת וקולנית.

כל פוליטיקאי שיש לו רריסטידגל בכלי-התיקשות תופס טרמפ על ההיסטוריה, משמיע הכרזות, תובע תביעות, מריץ מיברקים ומכתבים, וחוטף כותרת אחת או שתיים בטל-וויזיה, ברדיו ובעיתונות.

מובן שגם העיתונות מתמלאת במאמרי-ביקורת חריפים. כל בעל-טור מוחה על, תובע מ, קובע ש. זה נמשך כמה ימים. בינתיים נערכת ההלוויה קורעת-הלב, ועקת עם רם עברון סיפרה החיילת השנייה כי פורטוגו הגישה עזרה לפצועים. אחרי ההסתערות של כוחות-הביטחון על האוטובוס יצאה החיילת ממנו, ואז התחברה נרגע. הפוליטיקאים תופסים

כומר אבריאל-עסל המלכה לא תשמע

בכנסיה, ביום הראשון הקרוב. הדרשה היתה צריכה לבוא מפי כומר של הכנסיה האנגלית, בעל שם שלא קל לבטא אותו בהולנדית: ריאח אבריאל-עסל.

השבוע שלח שרה-פנים שני שוט-רים בלבוש אורחי לביתו של אבריאל-עסל בנצרת, ומסר לו באמצעותם צו בכתב: במשך שנה אחת אסור לכומר לצאת מנבולת ישראל.

צווארון-כמורה. ריאח אבריאל-עסל אינו רק בעל שם ציורי ("ריאח" — רוחות, "אבריאל-עסל" — אבי הרבש) אלא גם בעל אישיות ציורית. הכומר הערבי, יליד הארץ, שהיה בחייו במקומות שונים בעולם, בין השאר למד בהורו. הוא דובר אנגלית מצויינת, ואחרי שובו לארץ למד גם עברית. הוא ראש הכנסיה האנגליקנית ("אפיסקופלית" בארצות-הברית) ביש ראל, אך לא נשחטים הכבושים. הוא בעל עיניים ירוקות, אף נישרי וכוסר-דיבור רב.

עם היווסד הרשימה המתקדמת לש"ל, היה אבריאל-עסל אחד הדמויות הבולטות ביותר בתנועה המתקדמת הערבית, שהיא אחת משני מרכיבי הרשימה. הוא בלט בהופעתו הנחרצת לא פחות מאשר בצווארון-הכמורה שלו. דיבור זה של פלסטיני לאומי, שהוא גם איש-כמורה בעל קשרים בינלאומיים נרחבים, לא מצא חן בעיני השילטונות. הוא המועמד מס' 3 של הרשימה לכנסת, ולאחרונה נבחר כמוכ"ל התנועה הערבית.

יתכן שהגדיש את סאת סכלנותם של השילטונות כאשר הצטרף לה"כ מוחמד מיעארי בעת ביקורו האחרון אצל יאסר ערפאת בתוניס.

פלסטינים אותנטיים. לפני ש-נה שיגר פרץ ציאטור-ציאה-מהארץ ("מעצר מולדת") לאישיות בולטת אחרת בתנועה המתקדמת הערבית: כמלך "דאהר", צאצאו של "דאהר אל-עומר האגדתי", מלך הגליל. "דאהר פנה לבג"ץ, ולאחרונה קבע בית-הדין כי שרה-פנים מוסמך להוציא צוים כאלה, על סמך שיקוליו.

ברור כי פרץ משמש בעינינו אלה רק כדור מטעם שרות-הביטחון הכללי, הרואה בעין רעה מאוד את הופעתם של מנהיגים אותנטיים מעצירת-מולדת גם על הכומר בעל הלשון החרה.

אבריאל-עסל התלוצץ השבוע שהצו הוצא לפי נקשת אשתו וילדיו, המתלוננת על נסיעותיה התכופות בעולם. אולם בינתיים הוא שיגר להולנד את נוסח הדרשה שעמד לדרוש בכנסית המלכה בהאג, כדי שתישמע בפי משהו אחר.

מיפלגות מעצר מולדת. רוחות הרבש, לא ינשבו בהולנד, והכומר מנצרת לא יישא את דרשתו באוזני המלכה בעיר האג.

מלכת-הולנד בוודאי אינה יודעת זאת, עדיין. אך השבוע החליט הרב יצחק פרץ, שרה-פנים של ישראל, שהיא לא תשמע דרשה מסוימת

חיילים? שוטרים? סתם אורחים, שהתחשק להם לירות? רם עברון לא שאל. ושוב: הוא ידע בוודאי מדוע.

עיתונות ידיעה שיגרתית

הידיעה פורסמה בעיתוני ישראל באורח שיגרתית. היא לא עוררה שום תגובה.

נאמר בה כי הגנרל אנטואן לחד, מפקד צבא-דרום-לבנון ושליט ררום-לבנון בחסות ישראל, איים להפגין את בתי-הספר בצידון. הסיבה: ממשלת-לבנון עורכת שם חגיגות בגרות לתל-מידים, אך לא אירגנה חגיגות-בגרות דומות בשטחים הנתונים לשליטתו של לחד.

יתכן שהיה בסיס לררישתו של לחד לערוך חגיגות-בגרות ממשלתיות גם בשטח הנתון לשליטתו, השייך — לפחות להלכה — למדינת-לבנון. אולם האיום להשתמש בתותחים, שסופקו לו על-ידי צה"ל, כדי להפגין כיתות של בית-ספר, הוא מסמך-שערות.

מובן שעצם האיום הזה הוא מעשה-טרור קלאסי, מן הסוג החמור ביותר — הפיכת מאות תלמידי-בגרות לבני-ערובה למילוי דרישה כלשהי.

ממשלת-ישראל לא מחתה על מעשה זה של סוכנה הראשי בלבנון, צה"ל לא תבע מלחד לחזור בו מן האיום כשימוש כזה בנשק שטופק לו. אף עיתון ישראלי אחד לא מצא לנכון להעיר הערה כלשהי על ידיעה "שיגרתית" זו.

זאת היתה השאלה המתבקשת. רם עברון לא שאל אותה. הוא בוודאי ידע מדוע.

שאלה שניה העוררה כאשר סיפרה החיילת כי צעיר, שישב לידה, הוריד לה את הראש. אמלאל כן, סיפרה, היתה בוודאי נהרגת, כי הכדורים עברו את האוטובוס בגובה זה.

זה היה זמן רב לפני ההסתערות, כאשר כוחות-הביטחון ניסו לעצור את האוטובוס הנוסע על-ידי יריה בגלגליו.

השאלה המתבקשת: מי ירה באוטר בוס בגובה הראשים של הנוסעים?

ריבוי התאונות בכמה ימים קשור כעומס-החום הכבד הרובץ על הארץ, פתח קורפו מייד בקריאה רמה: דרו שים מזגני-אוויר בכמותיות!

פרשות השאלות שלא נשאלו

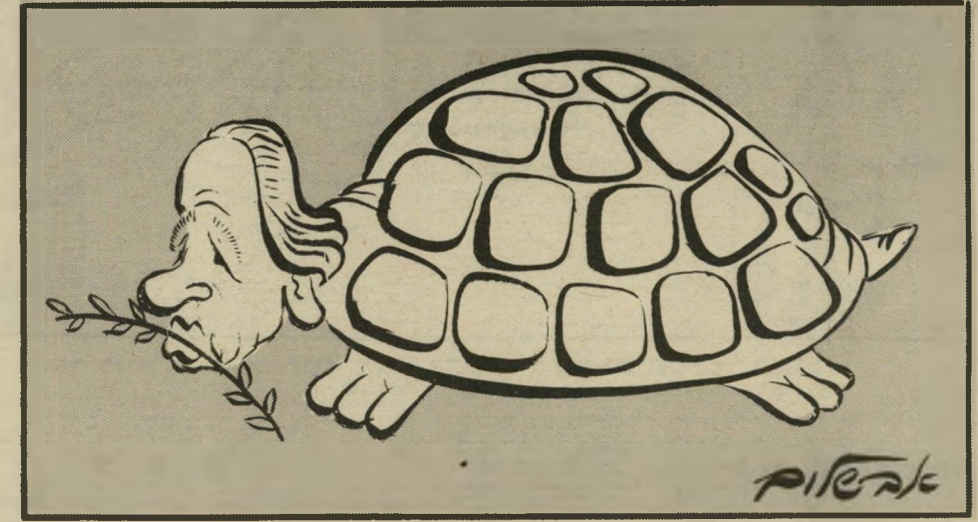
איך נהרגה אירית פורטוגו באמת? מי ירה בה, ומדוע? מי ירה בגובה ראשי הנוסעים?

מראיין-הטלוויזיה רם עברון אינו ידוע כמי שמחמיק שאלות חשובות. כאשר הוא נמנע מלשאל שאלה המתבקשת מאליה, זה אומר דרשני. מולו ישבה, לפני שבוע, צעירה חביבה: חיילת מנוסעות האוטובוס בקו 300, שחטיפתו גרמה לפרשת השב"כ. חיילת זו ניצלה מן החטיפה בלי פגע. לא כן חברתה, החיילת אירית פורטוגו, שניספתה בתקרית זו. מעולם לא פורסם איך נהרגה חיילת זו. בציבור רווחת ההנחה שהיא נרצחה בידי החוטפים.

מובן מאליו כי הנחה זו מוטעית, מכיוון שהחיילת נהרגה ברירות — וכידי החוטפים לא היו שום כלי-יריה. הם החזיקו בידיהם רק סכינים וחבילה מיסטרית בעלת חוטם, שאותה הם ניצלו כמיוזררת-נפץ. מעולם לא פורסם מה היה טיבה של חבילה זו.

מי ירה בראשים? בעת הראיון עם רם עברון סיפרה החיילת השנייה כי פורטוגו הגישה עזרה לפצועים. אחרי ההסתערות של כוחות-הביטחון על האוטובוס יצאה החיילת ממנו, ואז התחברה נרגע.

הפוליטיקאים תופסים

ראתה את פורטוגו כשהיא בריאה ושלמה וחשה אל אחר הפצועים. באותו הרגע, כך מסתבר, כבר היו שניים מהחוטפים מתים, ואילו שני האחרים היו עצורים בידי השב"כ. אם כן, מי הרג את אירית פורטוגו? באילו נסיבות?

זאת היתה השאלה המתבקשת. רם עברון לא שאל אותה. הוא בוודאי ידע מדוע.

שאלה שניה העוררה כאשר סיפרה החיילת כי צעיר, שישב לידה, הוריד לה את הראש. אמלאל כן, סיפרה, היתה בוודאי נהרגת, כי הכדורים עברו את האוטובוס בגובה זה.

זה היה זמן רב לפני ההסתערות, כאשר כוחות-הביטחון ניסו לעצור את האוטובוס הנוסע על-ידי יריה בגלגליו.

השאלה המתבקשת: מי ירה באוטר בוס בגובה הראשים של הנוסעים?

טרמפ על נושא אחר. בעליה-הטורים בעיתונות מוצאים להם עניין יותר אקטואלי לעסוק בו. **והמזגנים אינם.** כך זה קרה השבוע.

התאונה המזועזעת בררד לחפציה-בה (ראה עמודים 8-9) עוררה מריבצו גם את עסקי-חרות חסרה-מעש, חיים קורפה, הנושא בתואר שרה-תחבורה.

במשך שנים ארוכות של כהונה לא עשה קורפו את הדברים האלמני-טאריים הדרושים לצמצום תאונות הדרכים. בין השאר: שיחורור-ממיסים של אביזרים בטיחותיים ומוגני-הא-ווירי. מכיוון שהשבוע היה ברור כי

את הדרשה הזאת העלה ח"כ (דאז) אורי אבנרי מאז 1969 באוד-ני שריה-תחבורה עזר וייצמן, שימד עון פרס, גד יעקובי וחיים קורפה, בעשרות נאומים בכנסת, ללא הצ-לחה.

קאיים פורסמו התקפות והשמעות, שהעירו על קיומם של רגשות עמוקים של תיסכול והתנגדות.

ואו עלולה התגובה להפוך את הקעי-רה על פיה. לא לכיוון של נורמליזציה של היחסים בין שתי המדינות, אלא לכיוון של אנטי-שמיות פרועה, שסימי-ניה כבר ניכרים פה ושם כיום.

אם זה יקרה אי-פעם, עלול איש כמו ג'ורג' בוש להתגלות באור אחר לגמרי, ולהגיד דברים שונים מאוד מאותם דיבריי-הנופה שהשמיע, וישראל, התי-לויה בצארצות-הברית כפי ששום מדינה אחרת בעולם אינה תלויה בה, עלולה למצוא את עצמה במצב נורא. וכמוה ייהודי ארצות-הברית.

בראי לחשוב על כך מראש. עכשיו.

כובשות את החשבונות

הנשים מתחילות לכבוש את מיקצוע הנהלת החשבונות — כך התברר בסיומו של קורס מיקצוע זה. טנירשלישים מבין מקבלי הדיפלומה, השבוע במיכללה למינהל. הן נשים.

ציפורים לכבוד ב"ג

ישוב חדש בנגב, בשם רמת-ציפורים, מוקם סמוך לשרד-בוקר, במיסגרת שנת ה'100 להולדת בן-גוריון. 24 מישפחות נרשמו לגור בו.

אביו מכר

סיפרי תורה גנובים

חקירת מעלליו של דוד אביו בספרציה הספרדית העולמית הולכת ומסתבכת. הגילוי המדהים האחרון: אביו הביא לארץ שני סיפרי תורה, שלטענתו הובי רחוק בדרך-לא-דרך מחו"ל. הוא גבה תמורתם 5000 דולר מהמוסדות הציוניים, ואלה תרמו אותם לבית-כנסת תל-אביבי. עכשיו זוהו הספרים עלידי האחראי על מחסן הספרציה הספרדית בלונדון, והאחי ראי טוען כי הם פשוט נגנבו משם. ברשות אביו היה מפתח למחסן.

למרות הצהרתיה של רננה גוטמן, מבקרת ההסתדרות הציונית, כי "המיש" טרה נמצאת בתמונה" לא הוגשו עדיין כל תלונות רישומיות נגד אביו, חבר ההג' הלה הציונית, שנמלט מהארץ והתפטר מתפקידיו באמצעות מיכתב שנשלח בדואר.

המיליונר ליאון תמן, שהיה בעבר פטי רונן של אביו ושהתאבזב ממנו, הודיע לאריה דולצין שהוא מוכן לשלם את חובותיו, בגובה 200 אלף דולר, כדי לסיים את השעוריה. במנוסתו השאיר אביו חובות גם בבית-מלון של תמן.

"מיגדל" מאבדת גובה

קבוצה של 11 סוכני-ביטוח, בראשותו של יהודה פורטנו, החליטה לעזוב את חברת הביטוח מיגדל, בגלל סיכסוך רציני עם איזו כהן, מנהל האגף האלמנטרי של החברה. הקבוצה פנתה ל"בלל ביטוח" וכתוצאה מכך נתגלת קרע בין איזו כהן לבין עוזי לוי, מנכ"ל "בלל ביטוח".

לא להזכיר

את דיר-יאסין

זו הסיבה האמיתית להתנגדותו של טרי קולק לקרוא את אחת הכיכרות בירושלים על שם של הרגיאסין? בהתקפה על דיר-יאסין: קולק חושש כי המקום יהיה מוקד קבוע להפגנות וזירת-התנגשות בין מנני הטבח שברצועה בכפר דיר-יאסין לבין תומכיו.

איראנים מחכים לשיף

קבוצת אנשי-עסקים ממוצא איראני היא בין המתעניינים במלונותיו של חיים שיף. הקבוצה רוצה לרכוש את אחד המלונות הקטנים יותר, כדי להופכו לבית-חולים סיעודי או בית-אבות. שיף מחכה עתה עד שיפוג תוקפה של התחייבות שלו לג'ים פורט, ואז יוכל למכור את נכסיו ללא תיווכה של החברה המורה למכירות פומביות.

משהו חולה

בבריאאות הציבור

שרהבריאות, מוטח גור, יצטרך להתערב בקירוב בנעשה באגף-שרותי-בריאאות-הציבור שבמישרדו. ייתכנו שינויים אישיים, ואולי אף פירוק האגף.

באגף, שכראשו עומדת הר"ר עלמה אבני, יש שלוש יחידות: לענייני מזון, איכות-הסביבה ואפידמיולוגיה. הר"ר ג'רי וסטין נזרק לפני שנתיים מהיחידה הראשונה, הר"ר טיכריו שורץ פרש לאחרונה מהשלישית. כעת שתיהן מתפקדות בקושי. אנשי היחידה השנייה, בראשות הר"ר שמואל ברנר, ניתקו עצמם מאבני, כיוזמתם, ועובדים ישירות עם מנכ"ל מישרד-הבריאות, הפרופסור דן מיכאלי.

סביר במחלוקת

לקראת אריות המיזודות בלישבת ראשי הממשלה, נוצרה אווירה עכורה בין 18 עוזריו של שמעון פרס. עיקר החיציים מופנים לעברו של אורי סביר, וזעזעו של פרס לענייני-תיקשורת.

לדעת סביר, הטענות נגדו הן על רקע הקינאה בו, על חלקו במיפגש איפראו.

תלונה על שופט

תיכדק תלונה על השופט אליהו גלסנר, נשיאתורן של בית-הדין המזרחי בכאר-שבוע. התלונה היא על יחסו לעורכי-הדין המופיעים לפניו. השופט עצמו נמצא כעת בחו"ל.

הליברלים ידונו בשב"כ

המישלחת הסנינית באינטרנציונל הליברלי מתכוונת להעלות לדיון, אגב פרשת-השב"כ, את נושא רצח-השבויים. הדיון ייערך בקרוב בהמבורג.

מישלחת הליברלים שנליכוד תהיה, כנראה, היחידה שתגן בדיון על השב"כ.

חיזוקים ב"דיעות"

פרישתו הסופית של משה ורדי מדיעות אחרונות המריצה את העורך, דב יודקובסקי, לחפש לו מחליף ולחזק את צמרת המערכת. צפוי שובו של כתב בכיר, שפרש לפני שנה לתפקיד ממלכתי.

הדיווח נפסל כעונש

כתבה שבה דווח לטיף דורי, פעיל מפ"ם לעניינים ערביים, על הפעת בני עדות-המיזרח לצד אנשי אש"ף בוועידה מטעם האו"ם בווינה, נפסלה עלידי "על המישמר".

הצעד בא כעונש על מעשה שיוחס לדורי, ושעליו עמד מאיר שלו במרוצו בטלוויזיה. נטען אז כי לטיף דורי שינה את הכתוב בתצלום, כדי לייחס למפ"ם פעילות של "החזית המיזרחית".

שינויים במרכז

הקבלנים

במרכז הקבלנים יתבצע בקרוב ראיגון חברות הכלכליות של המרכז וחילופין פרסונליים. שובו למרכז של הדובר הוותיק, צבי פרידמן, הוא סגונית ראשונה בסבב-המינויים. צפוי מינוי של מנהלים חדשים לחברת-הביטוח הכושלת של הקבלנים, ולחברת-הפיתוח של המרכזה, שמזויתיה נסחרות בבורסה.

אולטימטום לסבג

השבוע יופעלו לחצים על אורי כבג לפרק את הקואליציה שהקים עם אנשי-הליכוד, בהתמודדותו על מישורת ראשי-עיריית באר-שבוע. מיסלגתה, מיסלגת-העבודה, תציג לו בעניין זה אולטימטום. לסבג יש בינתיים 11 קולות של חברי מועצת-העירייה, ולמשה זילברמן, המוסכם על הנהגת המערך, יש 10. ההצבעה לבחירת יורשו של אליהו נאווו תתקיים כיום השני הבא.

עוקבים אחרי מוניה

בחוגי הבורסה עוקבים בדריכות לר-אות מה יעשה אישה-עסקים מוניה שפירא בחבילת-המניות שלו ב.ח.מ.ן (חרושת מוצרי נייר). שפירא הודיע לבורסה כי הפך בעל-עניין בחברה — בלומר, שברשותו יותר מ-10% ממנוי-תיה.

בחודשים האחרונים עלה ערכם של ניירות חברת-הנייר סי ארבעה ויותר, והשאלה המעסיקה עתה את הספקולנטים היא אם ימשיך שפירא לקנות את המניות וינסה להשתלט על החברה, או שירצה למכור, תוך מימוש הרווח האדיר.

תשקיף

הלבנים מתעוררים

הפניה הסובייטית לדון בגורל נכסי הכנסיה הרוסית בישראל עוררה מייד גם את אנשי הכנסיה הרוסית שבנגולה. הלבנים, הטוענים לבעלות על נכסי הנדל"ן האדריים בארץ, יפעלו שדולה בארצות-הברית, ויציימו את בתי-המישפט בתביעות, שיגרמו כאב-ראש לשליטונות.

בגין לממשלה?

יצחק שמיר הציע לד"ר בנימין-זאב בגין, בנו של מנחם בגין, את מישורת מזכיר-הממשלה, אחרי הרומציה. הד"ר לגיאולוגיה שוקל את הרעיון. אם ישיב בגין בחיוב, והמינוי אכן יתבצע, יהיה זה על השבנו של צחי הנגבי, בנה של גאולה כהן, שנחשב עד כה כמזעמד הכמעטי-בטוח. במיקרה כזה ייאלץ הנגבי להסתפק בתפקיד מנהל ישי-כתו של ראשי-הממשלה. מלבד משמעותה מרחיקת-הלכת של ההצעה על מעמדו של שמיר במיפגתה, בטווח הקצר, ועל מעמדו של בגין הצעיר כיוורשו בעתיד, יש לרעיון גם היבט אישי: בשבת בשבוע הבא יחול יום הולדתו של מנחם בגין, ובתנועת-החרות יראו בהצעה מתנה מיוחדת במינה למנהיג שפרש.

הלישכה - אחרי

הרומציה?

שימעון פרס חותר לדחות את השלמת איושה של לישכת מיסלגת-העבודה עד אחרי הרומציה, לחודש נובמבר. עליפו לוחה-המננים המקורי, נועדה זו להתכנס ולפעול כבר בספטמבר. נבחרו כבר 80 מחברי הלישכה, שעליהם נוספו ללא בחירה פרס עצמו והמכ"ל, עוזי ברעם. כעת צפוי ויכוח קשה סביב בחירתה של הוועדה המסדרת. האמורה לקבוע את זהותם של 20 החברים הנותרים, שמקומותיהם שמורים ל"תיקון עיוותים".

פיצוי עקיף לגזית?

גיוור גזית, היודי לשעבר של בנק-הפועלים, עומד לקבל מענק מחברת-העובדים. המענק יהיה בצורת עסקים משותפים עם קבוצת משיקיעים מחו"ל. שאותה הוא מייצג בארץ, או בצורת דמי-ניידוך עבור יבוא-הון — כך טוענים חוגים בנקאיים. כמיפגת-העבודה טוענים, שזהו פיצוי עקיף, שאותו מבקש להעניק לו רני רוזויל, מנכ"ל חברת-העובדים, על עוגמת-הנפש שנגרמה לו בעיקבות רחבי-היסקי. תגובתו של גזית, ביום השני השבוע, על כל הנאמר בדיעה: "לא נכון".

הפרנסה של

"קול אמריקה"

בקירוב תיקם שותפות של מתיישבי הערבה וחברות-אלקטרוניקה ישראליות, להפעלה שוטפת של מזרחי "קול אמריקה". על-פי השבנו של ניסים ווילי, ראש המחלקה להתיישבות בסוכנות, יהיה צורך כ-300 עובדים בתקופת ההקמה, שתימשך כמה שנים, ואחרי-כך תספק ההפעלה השוטפת פרנסה ל-150 מישפחות.

לא היו זעקות. מוכי'גון, שקטים, מאופקים, הלכו ההורים אחרי ארונות יקדיהם

דמעות בדממה

כ בר שני לילות לא ישנתי. אני עייף, ובכל זאת עובד ועובד. כאן ליד המחרטה, אני מרגיש שהגוף שלי עוד חי, וכך אני שוכח קצת את האסון.

מנחם בוטנר (37), יליד חפציבה, עובד במפעל מדי-טקסן לתיקון מדי מים. במחלקה שלו עובדים בדרך-כלל שני חברי-קבוץ. ביום הראשון, יום ההלוויה, הגיע רק מנחם למיפעל. חברו מונה כמארגן הטנדורים, שיוכילו את הארונות לבית-הקברות.

"יוחאי עבר אצלי במיפעל במשך שלוש שנים. עם איתן הנהג למדתי בכיתה-ספר. אנחנו מישפחה אחת גדולה. הכאב הוא עצום, כאילו כל אחד מהנהרגים הוא ממש שלי", אומר מנחם.

בד שחור

ל ום ראשון בבוקר, יומיים וחצי אחרי התאונה. משאית סמיטריילר פגעה בטרנזיט שהוביל את ילדי חפציבה מקייטנה בפלמחים לביתם. שתי נערות, שיבעה נערים והנהג נהרגו. כולם בני חפציבה. חוקרי המישטרה מעריכים כי שתי המכוניות סטו למרכז הכביש, אחרי שגילו כי הם נוסעים זה לקראת זה במרחק מסוכן. ילדי קבוצת מורן, כתי א', והמטי פלת מירב הלכו בבוקר לבריכה. אחר כך חזרו לביתם, שיחקו וציירו. המטי פלת מירב ושתי העוזרות שלה ביקשו להרחיק את האסון מהילדים, לתת להם תחושה שהכל בסדר, שבעצם כלום לא קרה. (המשך בעמוד 38)

זוג חברים עובד בשקט על פני עשרת הארונות עטופי השחורים

הוריו ואחיו של עופר לוי נפרדים מן הבן הבכור

היחיד שהתרעם על הצלמים: אח שכול בוכה וזועם

נער בוכה לפני רשימת הקורבנות

הכנסת: מה הם עשו

חמוררים

מיליונים מחבטות ופרס מן הירח

נישאו ♦ בניירורק, שלושה חודשים אחר הולדת בנם, ג'ון מקגרי, 27, טניסאי-צמרת (שלוש פעמים אלוף וימבלדון), שהרוויח עד היום תישעה מיליון דולר מחבטותיו וטאטום ארניילי, 22, שחקנית קולנוע בת שחקן קולנוע (ראיין אונייל), אשר זכתה בפרס האוסקר בגיל 10, עת כיכבה בירח של נייר.

מן העמק אל המידבר

פרש ♦ מצה"ל, בגיל 63, אלוף-מישנה גבריאל (גברוש) רפפורט, עזר לאחרונה מפקד יחידת-החילוץ של הג'א, שנחשף לציבור עת פקד על יחידת-החילוץ הישראלית שיצאה, אחר רעידת האדמה הגדולה, למסקיפור סיטי, רפפורט, יליד בית-אלפא שב-עמקיירועאל, היה מראשוני הפלמ"ח, ובמלחמת-העצמאות היה בין פורצי דרך בורמה (הדרך שביקשה לעקוף את הכביש הראשי ירושלים-תל-אביב, שהיה נתון בשליטת הכוחות הירדניים), נסיון אותו ניצל, 20 שנה יותר מאוחר, כעת פריצת דרך זיווה מסננה קטרינה שבמידבר סיני לשארם-אל-שייח'.

הפעוטה מנתניה והטלוויזיה הבריטית

נפטרה ♦ בגיל שנתיים וחמישה חודשים, בקיימברידג', אנגליה, רעות חרד, ילידת נתניה, שבגופה הושתלו כבדים כזה אחר זה, כשגופה רוחה כל אחד מהם. רעות, בתו של פקד במישטרת ישראל, שימשה, בעת הששת לת הכבר הראשונה שלה, כגיבורה של סרט טלוויזיה בריטי על נושא ההשיתלות.

המנהל הכללי מן הקיבוץ

נפטר ♦ מהתקף-לב, בגיל 76, בשפיים שכשרון, אברהם ברום, מראשי התנועה הקיבוצית, אשר שימש משך שנים כמוכיר התנועה ובשליחותה אף היה מנכ"ל מישרר החקלאות. ברום היה אב שכול, שבנו יחידו, מפקד-גדוד, נפל במלחמת יום הכיפורים.

המדען ואנרגיית גוף האדם

נפטר ♦ בגיל 87, בפוקיפסי שבמדינת ניוירוק, פריץ ליסמן, מדען יהודי שהיגר בצעירותו מגרמניה הנאצית לארצות-הברית, בה היה לחתן פרס נובל לרפואה ופיסולוגיה (1953) על זיהוי האנזימים ההופכים פחמימות ושומנים בגוף האדם לאנרגיה בבונה ומשפצת את תאי הגוף.

על כל שולחן עציץ ובו פרח. כל העיתונאים מסתובבים בו לחפש מידע. הסיעה היחידה שכל חבריה, בלי יוצא מן הכלל, מקפידים לאכול במיזונן-העובדים היא סיעת חר"ש. כל בצוותא במיזון הכללי של עובדי ועוזריה אוכלים את ארוחותיהם הכנסת. מיזון של הגשה עצמית, שולחנות ארוכים, רעש. רק פעם אחת בכל מושב, כסיום המושב, מתכנסת כל סיעת חר"ש במיזון חברי-הכנסת. אז הם חוגגים על בקבוקיין ואוכל טוב את סיום עבודת המושב.

לנדאו סוריה והתנחלויות

חברי-הכנסת האלה עובדים. הם מקפידים להופיע בוועדות ובוועדות-המישנה. מגישים הצעות-לסדר-היום. שואלים שאלות. משתתפים בדיוני המליאה, וברוך כלל הם גם משוגעים לעניין. אבל איש אינו שומע עליהם. עוזי לנדאו נלחם במשך כל המושב למען יהודי ברית-המועצות וההתנחלות, ונגד סוריה. מתי פלר הוא בעד השלום וזכויות העם הפלסטיני ונגד מטוס הלביא והכורים הגרעיניים. מורלה בראון נלחם בעד הכרויים ונגד הליכוד. גרשון שפט נלחם בעד קירבה בין דתיים לחילוניים, ונגד התופעות הקיצוניות מצד הדתים והחילוניים. אפרים שלום, מההתיישבות, נלחם במשך כל המושב בעד מים.

עושות?

הוועדה ובמיזון. היא גם חברת-הכנסת המגיעה ראשונה לבניין, כימי עבודת הכנסת.

דרוזן תמיד משתעלת

מכולם לנואמים באולם-המליאה. היא גם תמיד לכושה בשחור. שולמית אלוני נהנית מכך שהיא היחידה מכל חברות-הכנסת המזוהה עם זכויות-האזרח. תמיד עונדת מחרוזות גדולות ועגילים מעניינים.

איפה הם אוכלים?

רוב חברי הכנסת מעדיפים לאכול את ארוחותיהם במיזון חברי-הכנסת. זהו מיזון שבו מגישים מלצרים את הארוחה.

על מה הם לוחמים?

יש בכנסת חוק בלתי-כתוב — אני מצולם, סימן שאני קיים. מרבית חברי-הכנסת משתדלים להקפיד על החוק. אך יש גם כמה חריגים: ביישנים או אולי צנועים, נחבאים-אל-הכלים או סתם עסוקים. חברי-הכנסת המצוי מקפיד לטלפן לטלוויזיה לקראת סיום מבט, למחות על שתמונתו לא הופיעה, ולהבטיח לעצמו מקום טוב כמהדורת הלילה המסכמת. אחריכך הוא מטלפן לכתבי-החדש, לברר אם יזכירו אותו בחצות, לשאול אם מתכננים ויכוח לתוך הלילה ולהבטיח את מקומו בזימור הבוקר. למחרת הוא חוזר על אותו התהליך לקראת חרשות-הצהריים, וליתר ביטחון מטלפן לברר מה קורה בערב חדש. חברי-הכנסת העובדים על החוק הזה הם עוזי לנדאו מהליכוד, מתי פלר מהרשימה המתקרמת לשלום, גרשון שפט מהתחיה, מרדכי (מורלה) בראון מר"צ, אפרים שלום מהמערך, ועוד.

מה הזן עושות?

הקבוצה הבולטת, הפעילה והחרוזה ביותר בכנסת היא קבוצת חברות-הכנסת. מכל הסיעות, ללא הברל בין ימין ושמאל.

הן מהוות בסך הכל 8 אחוזים מחברי הכנסת, אך קולן נשמע, ומעשיהן נראים. הן רציניות בעבודתן, אחראיות ופעילות מאוד. כמעט כל אחת מהן משמשת ציר חשוב בסיעתה. גאולה כהן היא יושבת-ראש סיעת התחיה בכנסת. שולמית אלוני יושבת-ראש סיעת ר"צ. שושנה ארבל-אלמוזלני היא סגנית שר-הבריאות. שרה דרוזן יושבת-ראש סיעת הליכוד. חייקה גרוסמן יושבת-ראש סיעת מפ"ם. אורה נמיר יושבת-ראש ועדת-העבודה והרווחה. מרים גלוריה-עסה יושבת-ראש ועדת-העלייה והקליטה. עדנה סולודר מצליפת הקואליציה. לרובן גם איפיון מיוחד. אורה נמיר היא הקפרינית. זו המקיפידה על נימוסין והליכות ביישנות

השבוע יוצאת הכנסת לפגרת-הקיץ. שלושה חודשים תמימים יהיו חברי-הכנסת בחופשה.

כשיחזרו לעבודתם, ב-27 אוקטובר, כבר יהיה ראש-ממשלה חדש. תוך כדי הפגרה תתבצע הרוטציה, ויצחק שמיר יחליף את כיסאו ליד שולחן הממשלה הצפוף. עם כיסאו של שימרון פרס. קשה לייחד את מושב הקיץ של הכנסת. שוב לא עבר החוק חסר-השיניים נגד גזענות. את החוק לשינוי שיטת-הבחירות ניסו להעביר בשבוע האחרון, ולא הצליחו. רק החוק לטלוויזיה-בכבלים עבר בקריאה שניה ושלישית.

זה היה מושב משעמם. בגלל מיבנה הקואליציה, פחות ופחות חברי-כנסת נוכחים בישיבות. אין בעיה של רוב ומיעוט כשהממשלה או אחד מחברי-הקואליציה מעלים חוקים או הצעות-לסדר-היום. לקואליציה יש תמיד רוב מאסיבי.

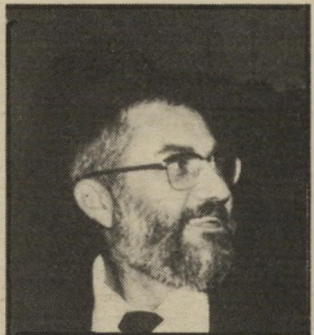
פעם אחת במשך כל המושב ניסתה הכנסת, לעשות שרידים כלפי הממשלה, המזולזלת בה ללא הרף: רוב השרים לא נוכחים בישיבות הכנסת, מאחרים במתן תשובות לשאלות ואינם מביאים להצבעה הצעות-חוק עקרונית.

בעניין חוק שכר-מינימום הביאה הכנסת להצבעה את חמש ההצעות של חברי-הכנסת, מול הצעת הממשלה. לרגע היה נדמה שהכנסת תביס את הממשלה, אך בקואליציה כוז דבר כזה לא יתכן. לבסוף הצביעו בעד הצעות חברי-הכנסת וגם בעד הצעת הממשלה.

מי צריך לרדת?

אפס הצעות-לסדר-היום. הגישו אפס הצעות-חוק. יש ביניהם גם מי שנאמו אפס פעמים.

ומי בחבורה: אבא אבן ואהרון אבן-הצירא. רפי אדרי ואהוד

פינחסי אף לא הצעה אחת

אולמרט. יורם ארידור ואליהו בן-אלישר. עוזי ברעם ושרה דרוזן. מנחם כהן ואהרון הראל. מיכה חריש ויגאל כהן אורגד. אמנון לין ואליעזר קולס. חיים קוסמן ומאיר שטרית ואליהו שפיזר. כל אלה לא שאלו אף שאלה אחת את השרים, להם, כנראה, יש קו פתוח לשרי-הממשלה, ואינם זקוקים למוסר הנקרא שאליתות.

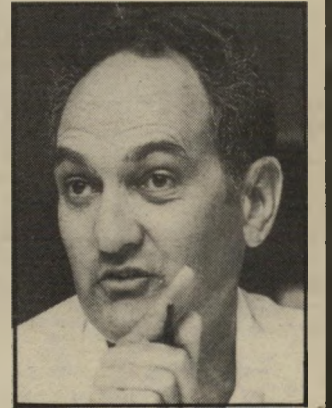
גם הצעות-לסדר-היום אין הם מעלים. ביניהם: אליהו בן-אלישר ואליהו שפיזר. אמנון לין ודוד ליבאי. אליעזר ולדמן, יגאל כהן-אורגד, יורם ארידור ועוזי ברעם, רפי אדרי, רפאל פינחסי ושימרון בן-שלמה.

סרטני קפה ועוגה בחמש

למיזון. קבוצה או כבודדים. לארץ-העבר: ביצה, לחם, גבינה ותה. בעיקר בולט העניין אצל חברי-הכנסת מסיעת מפ"ם, ששלושה מתכריה הם קיבוצניקים: חייקה גרוסמן מעברון, אמירה סרטני ממחבביה ואלעזר גרנות משובל.

את אלופי-הכנסת הכל כבר מכירים. זה שפרופסור שבח וייס הוא אלוף מגישי הצעות-לסדר-היום ידוע. זה שהר"ר מתי פלר הוא אלוף הנואמים, גם זה ידוע. זה שיוסי שריד הוא

לין אף לא שאלה אחת

אלוף-היקשרות, זה בוודאי ידוע. את זה רואים וקוראים בכל יום. כמו ככל לינה המכבדת את עצמה, גם בכנסת יש אנשים שהם בתחתית. אילו היה פרלמנט ב', הם לבטח היו יורדים אליו. הם שאלו אפס שאלות. הציעו

מתי הם אוכלים?

סימנייה-היכר של חברי-הכנסת הקריבונזיקים כבר מזמן אינם מיכסרי החאקי, סנדלים תנכיים וחולצות פתוחות.

את חברי-הכנסת מהקיבוצים אפשר לזהות על פי זמיניה-הארוחות שלהם. הם אוכלים בזמנים קבועים, וכמעט תמיד במיזון חברי-הכנסת. לא במיזון הכללי — מיזון העובדים. הם מקפידים על ארוחת-ארבע הקיבוצית. קפה ועוגה, בשעה 5 אחרי-הצהריים. בשעה 7.30 בריוק הם נכנסים

**האם כגי'שת פרס
עם מלך מארוקו
(מימין) מחייבת
מחשבה חדשה?
חיים רמון
(משמאל) סבור
כן, אבל
שמעון פרס
קובע:**

אסור לחשוב מהחדש!

איך השפיץ המסע למארוקו על שמעון פרס השבועי הוא העיד על עצמו כי באיפראן לא שכח כלום ולא למד כלום.

פרס הופיע בלייטכט מיפלגתהע"י בודה. כדי להשיב על אתגר שהוטח בפניו עליידי ח"כ חיים רמון. צעיר ח"כי מיפלגתהעבודה מתגבש במהיר רות כאישיות מדינית מעניינת. לעומת היונים השפופות של מיפלגתהעבודה, המציצות בקושי ושהמטראל שלהם שואף לאפס — אנשים כמו שבח וייס, אהרון הראל, אורה נמיר, שלא לדבר על אבא אבן — מדבר רמון בפה מלא ובקומה זקופה.

הוא נעזר בעקיפין עליידי עוז וייצמן, שהוא חבר המערך אך לא חבר מיפלגתהעבודה, ובזהירות רבה יותר עליידי רפי אררי, שאמר מה שאמר עם טובו במארוקו.

הריסת רמון; לטנות את מצע מיפלגתהעבודה, המבוסס על שלושת הלאוים. להכיר בזכות הפלסטינים להגדרה עצמית ולנהל משאומתן עם אש"ף. זוהי התשובה הישראלית החיובית להצעות מלך מארוקו.

נגד התביעה הזאת התקומם פרס בתקופת זממה, 'שחורה' על המלחמה הנקטת ביותר של מיפלגתהעבודה. התשובה היתה לא מוחלט וטוטאל.

לרכוב על פגז

לא הרביעי של פרס עטוף, כי רכבו במילים רבות, במישחקי מילים ובנוסחות צבחות. המאת להסיה את הדעת ולהסוות את הוויכוח האמיתי בין השאר:

● **ישראל צריכה להופיע למשאומתן על עתיד האזור עם עמדות פתוחות טובות.**

כלומר: ישראל צריכה, "להתחיל" כשהיא דורשת את הכל ואינה מציעה דבר. זוהי הגישה הישנה של לוי אשכול, המבוססת על הוכמתההחיים של סוחריוסוסים, אולם ביחסים בין עמים הנמצאים במילחמה טוטאלית ושאנם מכירים זה בזה, פועלים כללים (המשך בעמוד 16)

לא נסיגה לגבולות 1967. לא מדינה פלסטינית. לא משאומתן עם אש"ף.

אש"ף: השתיקה הרועמת

האמריקאית-ירדנית, מציינים אותו כחסר-אמינות.

לכן לא יהיה זה מפלא. אם יטיחו בו מער"בים עכשיו האשמות חדשות בקשר להפתעה המארוקאית.

המנהיג הפלסטיני עוסק עתה בחיפוש מקום-מיבטחים חדש למישרדים, לקאדרים ולחייילים הפלסטיניים. אחרי שגורשו מעמאן, לפתע הוא מוצא עצמו חייב לטפל בהכרעה מדינית חדשה. מחוייבת המציאות, הכרחית, אך כדי להכריע, עליו להיות בעל-יכולת ובעל-עוצמה. מצוייד בחופש-תמרון, כשר להתמודד עם התנאים החדשים שהצטיירו על מפתח המדינית של הערבים.

הנה כי כן, האדם הפלסטיני אשר ישם עצמו במקומו של המנהיג חייב להתמודד עם כל הקשיים האלה!

לעניות דעתי, המריבות וחילוקי-הדעות בין הערבים לבין עצמם רבים מכדי שהפלס-טיני יוכל לעמוד בהם לבדו. זה ההגיון שהכי תיב, לדעתי, את המוצא: לקרוא לכינוסה של ועידת-פיסגה ערבית נוספת, חרף כל הניגודים; פיסגה שתכלול את כולם; פיסגה, שית-לבטו בה כולם עד שיגיעו להסכמה. שממנה אפשר יהיה לשאוב את היכולת להמשיך במאבק הלגיטימי בישראל.

הפלסטיני יודע שהוא יכול להילחם ביש"ראל, אך אין הוא יכול להילחם בערבים — הוא יודע שרק כוחם המשותף של הערבים יוכל להכריח את ישראל לגשת לפיתרון הבעיה הפלסטינית.

הפלסטיני יודע, שהערבים חלוקים בדעתם בינם לבין עצמם בקשר לבעיה הפלסטינית, אבל אין הם מודים בכך, ומעדיפים להילחם באש"ף כדי שלא ייאלצו להילחם איש ברעהו. לכן קורא הפלסטיני לכינוסה של פיסגה ערבית; אולי היא — הפיסגה — תפטור את אש"ף מהצורך להתנגח בכל הבירות הערי-ביות.

לכן איחר המנהיג הפלסטיני ב-12 שעות — כדי שתהיה בידו שהות להשלים את קריאת הנתונים החדשים על גבי המפה הערבית שמשביבו.

עובדה היא שהמנהיג הפלסטיני הוא אורח בכל בירה ערבית, ועליו להביא בחשבון את עמדות מארחיו ולהתחשב בתגובות יתר הבירות הערביות. בכך הוא מיישם את החלטה הלאומית על דרך השלילה בתנאים שנכפו עליו.

הפוליטית מנקודת-מבטו, הבה ונסה לקבל החלטה מדינית מדוקדקת ומפורטת, במקו-מו, אם נעשה כן, נהיה רשאים לרשום לפנינו את ההערות הבאות, לפני שנקבל החלטה: ראשית: רצונו של אש"ף להגן על מחנות-הפליטים בביירות נתקל בתנועת-אמל, התו-קפת את המחנות.

שנית: רצונו של אש"ף ליישם מדיניות עצמאית נתקל בהתנגדות סורית. שלישית: סירוב אש"ף לקבל את התוכנית האמריקאית ולהכיר בהחלטה 242 לבדה נתקל בהתנגדות ירדנית, המלווה בסגירת מישרדי-אש"ף בירדן.

الموقف الفلسطيني والخريطة العربية

בותרת המאמר ב"אליום אל-סאבע" מילחמה בכל הערבים!

רביעית: אילו רצה אש"ף לתקוף את ביקורו של פרס במארוקו, היה מכעיס את ממשלת מארוקו ומסתכן בניתוק-יחסים עימה. חמישית: אילו רצה אש"ף לתמוך בביקור, מתוך אמונה שמארוקו לא חרגה מהחלטות פאס, היה אש"ף מעלה על עצמו את כעסם ואת זעמם של כל הערבים שהתנגדו לביקור, ושמחו נגדו.

התוצאה המתבקשת מהערות אלה מלמ-דת, כי מי ששם עצמו במקומו של המנהיג הפלסטיני וחפץ לקבל החלטה תוך שמירה על העניין הפלסטיני והתגרות מכל ויתור, חייב להכין עצמו למילחמה בכל הערבים, התנאי לכך הוא, כמובן, היכולת לנהל מילחמה כזו. המנהיג הפלסטיני נוסה, בשנים האחרו-נות, לשמור על עצמאותו של העם הפלסטיני, על כך האשימו אותו, שהוא זונח את הלאו-מיות הערבית ומתרכז בלאומיות פלסטינית צרה. המנהיג עושה כל שביכולתו להגן על המחנות הפלסטיניים בביירות, על כך מאשי-מים אותו, שהוא מחבל בתוכניות-הביטחון בביירות. כאשר הוא מביע התנגדות לתוכנית

בלאל אלי-ח'קם
האח השלישי

לעיתים נדירות מתפרסם בביט"און רישמי וידוי מדיני כה גלוי לב כמו זה.

הוא הופיע בביר-טאון היוקרתי של אש"ף, "אל-יוס אל-סאבע" (היום השביעי) היוצא לאור ב-

פאריס בשפה הערבית. בניגוד לביטאון "הרישמי", "פלסטין אל-תורה" (פלסטין — המהפכה) המופיע בקפריסין, שנפל מזמן בשבי הקו-מוניסטים והמשמש כמעט כביטאון רק"ח, הביטאון הפאריסאי מבטא את דעת ההנהגה.

בגליונו מיום ה-28 ביולי 1986 הופיע ההסבר המוסמך הראשון של עמדת אש"ף לגבי פגישת סו-פרס. בניגוד לבדותות שפורסמו בישראל עליידי דוברי פרס, כאילו גינה אש"ף מייד את הפגישת, מסתבר מתוכו כי אש"ף שתק.

בעל המאמר הראשי הוא עורך העיתון, בלאל אל-ח'סון, אחיהם של שני היועצים המדיניים הבכירים של ערפאת, האני אל-ח'סון וח'אלד אל-ח'סון, הנמנים עם מייסדי פת"ח.

המאמר נשא את הכותרת, "העמדה הפלסטינית והמפה המדינית הער-בית", מנוסח המאמר עולה כי הוא הוכתב, למעשה, עליידי ערפאת עצמו. חשוב לישראלים — תהיה דעתם אשר, תהיה — להבין את המפה כפי שהיא נראית בעיני אש"ף.

להלן המאמר כלשונו ובמלואו:

רבים הגיבו בפליאה ובתמיהה על עיכוב בן-תריסר שעות, עד שפורסמה עמדת אש"ף בעניין ביקורו של שימעון פרס במארוקו. ועוד אמרו, שקריאתו של אש"ף לכנס ועידת-פיסגה ערבית כדי לגבש החלטה כל-ערבית לגבי הביקור, כמוה כהשתמטות פלסטינית מקביעת עמדה, בתנאים אלה אפשר היה לערוך ניחושים על עמדת אש"ף ולפזר האש-מות וגיוגיום, האומנם כך?

הבה ונעמיד את עצמנו לרוע במקומו של המנהיג הפלסטיני, ונסה להעריך את המפה

הכוונה: היא כמובן, ליאסר ערפאת

המדור לחיפוש נעדרים

● העיתונות מבקשת את עזרת הציבור בחיפוש אחר סגן ראש ממשלה שנעלם עם תחילתה של פרשת השבוע, ומאז לא נשמע מפיו דבר ונעלמו עיקבותיו. סימני זיהוי: גובה בינוני, מיבנה גוף חטוב, שיער אפור, נפוח, המסודר טיפ-טופ, מרכיב מישקניים אופני תיים, נראה לאחרונה לבוש בחליפה תוצרת חו"ל ועניבת פייר קר"ן, דובר עברית, צרפתי וערביית-מארוק'אית. עונה לשם דויד (במילרע) לוי. בפעם האחרונה שבה נראה, דיבר בפאטוס על חלקה השני של איזו ועידה שנקטעה. מאז נאלם דום. המוצא הישר מתבקש לפנות בדחיפות ללישכת שר"החוף, או לישכת שר"התעשייה והמיסחר, שם יבוא על שכרו ביד רחבה. תודה.

■ בלט בהצבעתו בעד החוק לשינוי שיטת הבחירות חבר הכנסת הליברלי בני שליטא. רוב חבריו לליכוד הצביעו נגד השינוי, שליטא הסביר כי הצביע כפי שהצביע, מפני שקיבל כ-400 מיכתביימכה בשינוי, מאורחים בחגיגה הארץ.

■ הסברו זה של שליטא עורר את חמתו של חברו לסיעה הליברלית, פסח גרופר, המתנגד נחרצות לשינוי. גרופר סבב בכנסת כשהוא רוטן ומלגלג על שליטא כל אימת שנתקל בו: "400 מיכתבים הוא קיבל!"

■ משהבחין שליטא בחוסר הפופולאריות של הצבעתו בקרב חברי הליכוד, הפיץ: "אני מסודר. שימעון פרס הציע לי לעבור למערך" צחוק-צחוק, אך ירדו ממנו.

■ ביום השני, היום שבו הודיע שימעון פרס על מינוי אברהם שריר כשרהמישי פטים, הופיעה מישפחת שריר בכנסת בהרכב מתוגבר. במינוי הכנסת סכנו רבקה, אשתו, ורפנה, בתו, וחיכו בקוצר רוח לאב"המישפחה, שיגמור את חובותיה הכפולים באותו יום.

■ חבר הכנסת יצחק מוזי דע"י מקפיד לקיים את הבטחתו — להופיע באופן סדיר בישיבות הכנסת — בשבוע האחרון לפעילותה. את מקומו ליד שולחן הדמהמשה פינה ועבר שורה אחורה, לצידם של יגאל בהן ואורג' וירם ארידור. שלד שת שריהאוצר לשעבר וישיבים כמילאתי הכנסת זה ליד זה, על פי סדר כרונולוגי.

■ מודעי מתכנן לחזור ל"מישרד האוצר בעוד 10 שבועות, עם קיומה של הרוטציה. הכיצד? אומנם רבים יריבו במערך וגם בליכוד, אולם מודעי בונה על מישמעת סיעתית בליכוד והציג בעה אוהדת מצד מוקיריו כי מיפלגות האחרות. שיחזירו אותו לשולחן הממשלה. בכדי לא להרגיז אנשים נוספים, גזר על עצמו שתיתקל לכמה שבועות.

לעזוב את ירושלים לכיוון תל-אביב. באחד הרמזורים עצר ליד מכוניתה של עיתונאית, שהיתה בדרכה לטקס הפרידה שהתקיים בגן הוורדים. העיתונאית שחשה להיקלע לפסק המכוניות שעשו דרכן לטקס, שאלה אותה: "אתה בא לטקס?", "לא, איזה טקס?" ענה נחמיאס המופתע, "אני נוסע לתל-אביב". מה זאת אומרת? התנפלה עליו העיתונאית, "אתה חייב להיות שם! סגן-הנשיא מאור ייעלב, אם לא תיפרד ממנו!" בטרם הספיק נחמיאס לחכוך בדעתו, כבר הצגות.

לו בנחת, בשורה הלפני אחרונה, כלי שום תסביכיניחיות, שר"החקלאות אריה נחמקין והאי זין לרבריו של בוש משם.

■ יום אחרי ההצגה המפוררת שאירגן צה"ל לכבוד סגן נשיא ארצות-הברית, ג'ורג' בוש, נשאל שר-הביטחון, יצחק רבין, כמה עלתה ההצגה הזאת, רבין חייד וענה: "בכל אופן, לא נזקקנו לתוספת מיד חדת לתקציב בשביל זה. מה שבי"טוח", הוסיף, "שבארצות-הברית, לא מארגנים לכבודו כאלה הצגות."

■ מי שהפתיע במהלך ביקורו של ג'ורג' בוש בארץ היתה סוניה פרס, רעייתו של ראש-הממשלה. סוניה, המתלווה אל בעלה לעיתים רחוקות, חרגה ממנהגה המעורר תגובות לכאן ולכאן — והצטרפה אליו בחלק מהטקסים, הארוחות והטיוולים. בכל האירועים האלה נראתה אופנתית ביותר.

■ ביום נאומו של בוש בכנסת, כעת הרביעי בצהריים, נכחו ראש-הממשלה, יושב-ראש הכנסת, שרים, חברי-כנסת ופקידים בכירים. לא כולם היו

מיכל מודעי הופיעה עם בעלה, יצחק, בפעם האחרונה על תקן של אשת-שר בעת ארוחת-הערב החגיגית לכבוד ג'ורג' בוש בכנסת. השניים לא מצאו בנקל את המקום שנועד להם, ועל אחד המארגנים היה לחפש את שמותיהם בתוכניה של השולחנות שהיתה בידיו. בתוכניה המצויירת הופיעו כל השולחנות, כשליד כל אחד מהם סומנו שמות המוזמנים. לפי דירוג חשיבותם.

עברה העיתונאית למכוניתה, ומכונת הוולוו עשתה דרכה לגן-הוורדים, כשהיא חולפת במהירות על פני כל המחסומים, כך זכה ג'ורג' בוש בנוכחותו של נחמיאס הצפתי על השטיח האדום בטקס-הפרידה ממנו.

■ בין האישים שבאו להיפגש ביום הרביעי, בשעה 5, מסגד הנשיא האמריקאי ומלייתו היה גם סגן יושב-ראש הכנסת, אהרן נחמיאס. כיצד הגיע לשם? נחמיאס נסע לו להנאות במכונית הוולוו שלו, והתכוון כבר

מרוצים ממוקם ישיבתם שהיה קשור, פחות או יותר, בסדר חשיבותם. אורח נמור, למשל. נראתה נרגנת למדי, על שדור שיבוה רק בשורה השלישית, ופלטתה מילים אחרות לעבר הסדרן האריב. לעומת זאת ישב

■ הרושם האדיר ביותר שהור תירו האמריקאים — סגן-הנשיא ופמלייתו הגדולה — אצל הישי ראלים היה קשור לדיוק בזמנים הקצובים. בוש דייק להגיע, דייק בזמנים שהוקצבו לנאומו באר-ל"שיאגאל בכנסת ובברכות ה"שונות שהשמיע. הביקור התנהל במדוייק, ולא בערך.

■ הבדיחה המסתובבת על ממלא-מקום ראש-הממשלה ב"מיסדרונות הפוליטיים, מאז עבר ניתוח בעינו, היא כי מעתה יואלך לא יהיה ניתן להטיל עליו אחריות לאירועים כמו צברה ושאתילא ואוטובוס מס' 300. מעתה יוכל לטעון בקליקלות: "לא שמעתי, לא ראיתי..."

■ בצהרי היום הרביעי, אחרי ההצבעה על שינוי שיטת הבחירות במליאת-הכנסת, עצר יזם ההצבעה, השר גדי יעקובי, ליד סגן שר-החקלאות, אברהם ב"ר עזר, ניפנף לעברו באצבעו ושאל: "כצלה, לא היית במליאה בזמן ההצבעה, לא?" כץ'עזר התחמק מתשובה ישירה עליידי גל של ציחקוקים.

מאחורי הכותרות

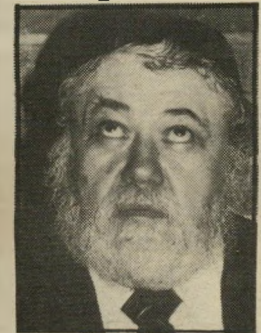
● מה קורה בידועות אחרונות? מה שקורה שם הפך לרכילות המדוברת ביותר בכל אירוע חברתי. הסיפורים המתפרסמים מעל גבי העיתון מחוירים לעומת הסיפורים המהלכים מאחורי הקלעים שלו.

בשבוע שעבר ביקר בבניין המערכת השר משה קצב. היה זה במיסגרת המיבצע עובד מצטיין של מישרד העבודה והרווחה, שקצב עיר מד בראשו. קצב היה אורחו של העורך, דב יודקובסקי, סניר במערכת, קיבל הסבר ריס. בתום ביקור בן שעותיים חש קצב באווירה מוזרה כלשהי, מעין מתח באוויר, אבל הוא לא הקדיש לכך מחשבה נוספת. רק שלושה ימים אחרי כן נודע לו מה המקור לתחושתו המוזרה. הסתבר, כי בתוכנית הביקור לא תפסו בעלי העיתון, בני מישפחת מוזס, את המקום הראוי להם, לדעתם, והחלה תסיסה. אמנם הצליחו להשקיע את הרוחות עד לסיים הביקור, אך רק עזב קצב את המערכת והחלה סערה גדולה, כיאה לעיתון הגדול ביותר המדינה.

קצב
תחושה מוזרה

תענית מירקע

שפירא
איחרו את המטוס

● בשבוע שעבר ראיון במוסף-המוספים של הטל"וויזיה החינוכית, הרב אב"ר שהספיק לומר, סיפור שקדם לכך מרתק הרבה יותר.

המראיון המקורי היה אמור להיות הרב ח"כ אב"ר רהם שפירא. העניין סוכס עימו עד שבדקה ה-90 — יום לפני ההקלטה — נזכר נציג האגודה בכנסת, כי הוא מייצג בעצם ציבור שאינו מחייב את קיומה של הטל"וויזיה בישראל, אם מראיינים אותו — מה לעשות, אין לו ברירה אלא להציג את עמדות בוחריו. אבל להופיע בטלוויזיה, ישמרנו האל, כמראיין?

דוברו הנמרץ, אריה פרנקל, חש לצלצל לטלוויזיה החינוכית והודיע באופן תמים למדי כי הרב הנכבד אכן משתוקק להופיע בטלוויזיה, אבל יוסי-ההקלטה הוא יום תענית ואין ביכולתו להופיע.

ההסבר נשמע מתקבל על הדעת, ואנשי הטלוויזיה החלו שוברים לעצמם את הראש בנוגע למחליף לשפירא. בעוד הם חושבים, עיין מי שעניין בלוח-השנה העברי וגילה, לתדהמתו, כי הצום אינו חל ביום-ההקלטה. חשו לצלצל לשפירא, כדי להסב את תשומת-ליבו לטעות המשמחת. אבל איחרו את המטוס — שפירא כבר עשה דרכו לחו"ל, ומוסף-המוספים הוגש עליידי רב אחר.

צא מביתו ורק לצורך חתונת הטלטקסט, שהוא ה"בייבי" הפרי טי שלו. וחזר משם לכמה ימי מנוחה נוספים.

■ היתה זו מסיבת-פרידה כפולה. כמלון פלאזה טבריה התכנסו כתבי הצפון להיפרד מתת-אלוף דני רוטשילד, מפקד יק"ל (יחידת הקישור קלכנון). שעבר לתפקיד בכיר אחר בצה"ל. במקומו בא תת-אלוף רויד אדמון. בהזדמנות זו נפרדו הכתבים גם מחברם הייבובי, מקול ישראל, היוצא בקרוב לשליחות סוכנר תית בת שנתיים בפילדלפיה.

■ כמהלך המסיבה נזכרו המשתתפים להוסיף לה משמעות שלישית: הפרידה של מנ"חם הרוביניץ. הכתב הצפוני

סמי מולכו יצא לפני 25 שנה מישראל בליווי שני ידידים: אמרגנו יורם הראל והעיתונאי גידעון ברלי. מאז חי מולכו, הפנטומימאי והמומחה לתנועה, עם אשתו חיה ושני ילדיו בווינה. עתה הגיע ארצה כדי לחגוג את יום-הולדתו ה-50. במסיבה צנועה על גג בית חותנו, רופא-השיניים הפרופסור בנדיקט היינריך, ברחוב הוברמן בתל-אביב. בין 40 הבאים היו ראש-הממשלה שימעון פרס ושר-הביטחון יצחק רבין (למטה). עם חיה מולכו). שלישיית הידידים-מילדות הצטלמו בתמונה חגיגית (למעלה: ברלי, מולכו והראל). סמי לא הזמין עיתונאים. ואמר כי "אני דוחף פירסומת".

■ הפרסומאי יורם ברנע הפחית 10 קילוגרמים ממישקלו בתקופה קצרה ביותר, בסיועה של דוקטור צופיה אלדר, מומחית לריקור בשיטה הסינית. כששואלים את ברנע בהתפעלות, לוח, כיצד הצליח לרזות — הוא עונה: "בשיטת המישקל הני סוג...".

הצילום חיבק אותה כחזקה. לא כליכך חזק. נבהלה ריטה והסתכלה לכל עבר, יש לי גם בעל בסביבה".

■ אחרי שהייה בת חודשיים בארץ, יוצא בסוף-השבוע הביר מאי יורי לובימוב, הנחשב כאחד מחמשת הבימאים הגדולים בעולם. לובימוב שהה כאן לצורך בימוי השקיעה בתיאטרון הלאומי.

■ סימה אסיוג הנאה, מנהלת-לישכתו של שר התיירות והמישפטים, אברהם שריר, התרשמה מהשבוע הראשון במישרד-המישפטים, שהיא ווירה שם יותר רצינית ועניינית. "אם כי" מיהרה לתקן: "גם היא ווירה במשרד-התיירות רצינית, אווירה של עבודה".

■ אחרי ההברקה הבלתי-נשכחת של יועץ ראש-הממשלה לענייני-תקשורת, אורי סביר, שעל פיה הוזמן כתב-הרדיו עידד בן-עמי למארוקו תמורת שתיקתו לגבי המסע המיר, עדי, העירה עורכת דבר חנה זמרי: "אווה, אם ניקח בחשבון את כל הדברים שידעתי ולא פירסמתי — כמה מסעות מגיעים לי?".

■ שינויים בחייהם של רות ומאיר שטרית, הווג הראשון של יבנה: לא זה בלבד שיבנה עצמה היתה לעיר, אלא שהשטריתים גם החליפו ועברו בתים לוילה מרווחת יותר.

■ קוברסקי, העוזב אחרי כהונה בת 17 שנה, היה עד כה המנכ"ל הוותיק ביותר בממשלה. כעת יחלקו שניים בתואר המנכ"ל-הוותיק ביותר: אלי עזר שמואל ממישרד-החינוך ומאיר גבאי ממישרד-המישפטים. שניהם צברו לזכותם שמונה שנות מנכ"לות.

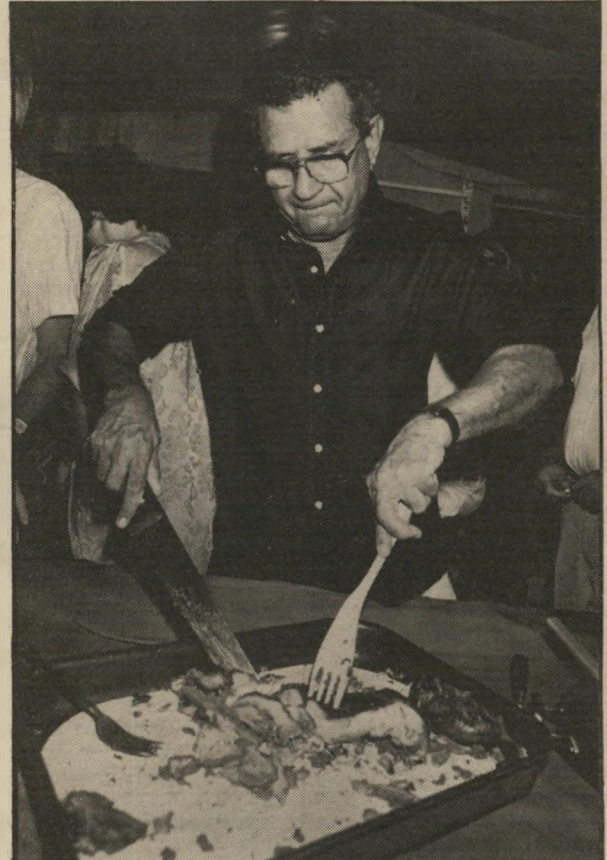
■ ררעי, חייל-ארבעת-החודים שים ומוכ"ל הצעיר של ש"ס, נראה השבוע סועד ארוחה רבת-מנות במסעדה יוקרתית בחברת חבריה-הכנסת לשעבר רויד גלס. במשך כל הארוחה הרשנה קיטר ררעי על תנאו הקשים והמפריכים בצבא.

■ מזל ביש לאנשים המקוריים בים לגיון דמיאניוק, הנאשם בכך שהיה "איוואן האיום" במחד נהיה-מוות טרבלניקה: בשבוע שעבר לקו אשתו ובתו של העציר, שביקרו בארץ, בקיל"קוליקובה חמור, ורותקו למיטת תיהן, ואילו בתחילת השבוע לקה בכך פרקליטו, מזרק אוקונור.

■ מנחם דמתי, נהגו של ראש-הממשלה, הבחין, תוך כרי נסיעה, בזמרת החביבה על הבוס שלו, ריטה. דמתי עצר את מכוניתו, ביקש מהזמרת לצאת ממכוניתה והצטלם עימה. לצורך

■ בידור אמנם אין כליכך בטלוויזיה הכללית, אבל מחלי-קת-בידור יש גם יש. בהיעדרו של מנהל-המחלקה, חנוך חסון, ממלא את מקומו מפיץ עד-פופ וזימרת הארץ, חיים מלובן. ניתן לראות אותו מתרוצץ, בימים אלה, בין שלל תפקידיו, עד אפס כוחות.

■ עסישראל חזה כריטה ה-שבורה, בחזרות על גבירתה הנאווה, במהדורת מבט כיום השישי. ריטה, כך נאמר בכתבה, התאוששה ואפרה במיוחד לצורך צילומי הטלוויזיה. מה שלא נאמר בכתבה הוא, שריטה כבר צולמה לטלוויזיה באותו השבוע, במיסגרת התוכנית עד פופ. משחליתו להקריש לה כתבה גם במחלקת-החדשות, התעוררה התמרמרות במחלקת-התוכניות, נוצר עימות. בסופו של דבר, נגנזה הכתבה שהוכנה על-ידי מחלקת-הבידור, לטובת הכתבה של מחלקת-החדשות.

איבי נתן ערך על גג ביתו ארוחת-ערב לעיתונאי המצוי אינס מנצור. את התבשילים הכין אייבי בעצמו והתגלה שוב כטבח מעולה. בייחוד של מאכלים הודיים. אייבי הגיש את המאכלים בעצמו (למעלה). אינס מנצור ערך את רשימת המוזמנים. אחד ממוכבי הערב היה אלי פנושדו, בעל מלון סונסנה בטאבה, שניסה, כנראה, להשפיע על מנצור. המלונאי (למטה) שהומע לארוחת-הערב בחברת ידידתו היפהפיה הנוכחית, שמע הצעת-פשרה לבעיית טאבה מפי אחד הנוכחים: שהמצרים יתנו לו לנהל את אחד המלונות המפוארים על גדות הנילוס בקאהיר.

מונולוג עם ג'ון דמיאניוק

„בנתח כבר לא

אחזור הביתה!“

הוא מתרועע במשך חודשים, טס ממקום למקום. אין לו זמן לכלום, חי חיים-לא-חיים, מקדיש את כולו למיקרה שלי.

מרק סיפר לי שביקר ביד ושם. הוא תיאר את מה שראה בפרטי-פרטים. אחרי מה ששמעתי, אני מאוד רוצה שוורה אשתי תלך לבקר שם, כשתגיע הנה (וורה לא ביקרה שם. כי היתה רתוקה במשך השבוע ששהתה כאן, למיטתה. עקב בריאותה הלקויה).

הסיפורים של מרק הזכירו לי את מה שאני עברתי בכפר שלי באר-קראינה — וניצה. זה היה ב-1932, כשהרוסים ניסו להשליט שם את המישטר הקומוניסטי. הם ניסו לשבור אותנו. איברתי אז את רוב מישפחתי — אה, דודים, בני-דודים — כולם גועזו ברעב.

הכל חזר אליי בכת-אחת: ככה יכולתי להבין מה קרה בשואה. אחד השומרים חיפש עבורי חומר. הוא הביא לי מגזינים רוסיים. היה כתוב שם על טרבלניקה, כן, המחנה שמאשימים אותי ששם פשעתי. עניין אותי מאוד לקרוא את זה. את מוכרחה לציין שמעולם לא הייתי שם. מעולם אני אפילה לא יודע איך זה נראה. שמעתי

אני מאוד קרוב אליהם ורוצה שהם יהיו לצירי. מצד שני — אסור לי לחשוב על דברים אחרים. אני משתדל שלא לדבר על ורה, הילדים, הנכד, הבית בקליבלנד. אני מעדיף לקרוא עיתונים, לרעת מה קורה איתי, מה יקרה איתי — מתי כבר אגיע למישפט? זה נסחב ונסחב ונסחב.

אני מודאג גם בגלל מרק (אוקונור). הוא עזב את מישפחתו בכאפלו בגללי. לא רואה אותם במשך חודשים, והכל למעני. הוא סובל כמוני, ובעצם הוא אסיר כמוני. מטרידים את המישפחה שלו בטלפון יומם ולילה.

לכולם. לוקח לי המון זמן לענות על מיכתב. אני מתקשה קצת בכתיבה וחוזר מזה — נורא חשוב לי להבהיר את עצמי. לומר דברים מדויקים.

קיבלתי רק מיכתב-שינאה אחד מישראל. יכול להיות שהיו יותר, אבל זה מה שהעבירו לי.

במיכתב נאמר, בין היתר: „אתה מיפלא! אתה רוצח! לאנשים כמוך אין זכות לחיות...“

ישבתי במשך שלושה ימים תמימים וניסיתי לענות על המיכתב. קראתי אותו שוב ושוב. לבסוף כתבתי: „אני מכבד את דעתך ואת זכותך להביע אותה, אבל אני מקווה שתשמור על ראש די פתוח...“ מה זאת אומרת, למה? כשיסתבר לו שטעה. הכנסתי למיכתב שלי גם כמה מילים בעברית. השומרים שלי עזרו לי בכך.

היחס של השומרים אליי מפתיע לטובה. כשהסגירו אותי לישראל — התמלתי פחדים. לא זוכר בדיוק ממה פחדתי. לא ידעתי כלום: האם מרק (אוקונור, פרקליט) יוכל להגן עליי גם פה? האם ירשו לו? אם לא, מי יגן עליי? פחדתי על המישפחה שלי.

אני חייב להתרכז במישפט. מצד אחד — אני מתגעגע לבני-מישפחתי

ראיון בתנאים מיוחדים מאוד

על דמיאניוק לפני כל קשר עם העולם החיצון: בהבנה הדדית בין שר-המישטרה, חיים בר-לב, ובין נציג שרות בתי-הסוהר, רפי סויה, סה, סוכס כי אין לראיין אסירים בין כתלי בתי-הסוהר.

לכן אינני מתכוונת לספר כיצד הושגה כתבה זו. אוכל רק לאמר שהיא הושגה בדרך-לא-דרך, וב-וודאי שלא הוכנה בדרך שבה נעשה מדור זה בדרך-כלל. עם זאת, כל מילה המובאת בה יצאה מפיו של דמיאניוק ונאמרה על-ידו לפני כמה שבועות. הפירוטם התעכב בגלל נושאים בוערים שעמדו על הפרק, כגון פרשת השב"כ.

ג'ון דמיאניוק, הנאשם בפשעים נאציים מסמרי-שיער, הוא איש גדול, בעל חזות של איכר. הוא מתבטא באנגלית בסיסית ביותר. מישפטיו פשוטים וקצרים, בקי מישפט למישפט מפרטות שתי-קוות ארוכות. לעיתים מכבידות. יש לו קול עבה, עמוק, כמות ידיו שעירות, גדולות, על אף דוביותו. תנועותיו דווקא זריזות להפתיע, אלמנט זה נלקח בחשבון, כשתוכנן גיממה השמירה הקפדנית עליו. גם ניהל לשמור על כוחו וכוסרו, מבצע דמיאניוק שכיבות-סמיכה, הוא מספר, כי בכלל האמריקאי מסיפורי, שם ששה כשנה, הלך בתא קטן-המידות שלו שעות על גבי שעות. כדי לשמור על כוסר.

יאניוק כמעט ולא קיים מקום כזה: גם במערב וגם בברית-המועצות הוא מבוקש וצפוי לעונש-מוות. גם אם אינו. איוואן האיוס" הוא נחשב בברית-המועצות כעריק מאז מיל-חמת-העולם השנייה.

הסוהרים השומרים עליו אינם שולטים כמעט באנגלית. כך שהם מנועים מלפתח איתו שיחות-נפש. הם מנועים גם בתוקף ההוראות. יש הוראה שעל מיה כל שיחה מתמשכת מדי של העציר עם אחד הסובבים מדוחות הישר לנציג שרות בתי-הסוהר, רפי סויה. הוראה אחרת אוסרת בכלל להיפגש עימו. עד כדי כך נוקשה ההוראה, ששר-המישפטם של אל-סלודור, שביקר לאחרונה בארץ וביקש לפגוש בו — נאלץ לשמוע תשובה שלילית לבקשתו. על אף הכבוד שבו התקבל בנציבות שרות בתי-הסוהר.

מאז מעצרו לפני חמישה חוד-שים, ביקרו אותו בתאו, מלבד אנשי המישטרה העוסקים בחקירה, רק מרק אוקונור, פרקליטו היוצא ונכנס, אנטול שרנסקי במיסגרת הסיוור שערך בבתי-כלא; והדובר שפוטר מנציבות שירות בתי-הסוהר סגן-גונדר שימעות מלכה, שביקר פעמים אחדות — באחת הפעמים ללוותה אל מלכה דבי מזכירתו של הנציג, שהועברה היא מתפקידה. מאז שריאיינתי את אסיר-העור למ צבי גור בכלא-אילון, נוספה הוראה לשירות המחיצות הסוגרת

בתוך שטח-המחיה הזה מוצג-ביום - מיטה לעציר, מטבחון, שרותים ומקלחת. בין השרותים והמקלחת, הניצבים משני עברי המהימנה, חוצצות מחיצות הבנויות מהיניצה ועד לגובה המותניים של אדם ממוצע-קומה. הם נועדו להבטיח את פרטיותו האלמנטרית של העציר בעת שימוש במתקנים האלה, ולאפשר את השמירה ה-צמודה במשך 24 שעות על שלומו. את השמירה האנושית מתגברת מערכת מצלמות-יודאו במעגל-סגור, המתעדות ומקליטות כל שביר שניה מפעילותו של מי שמואשם בכך שהוא. איוואן האיוס" גם טיולו היומי בן השעה בחצר, בנוף ארבעה על ארבעה מטרים, מתועד בווידיאו.

כך לא הסתפקו שילטונות-הכלא, נוסף על השמירה הזאת, הם הציבו על התא בקרה אנושית (אדם יושב בעמדת תצפית גבוהה, ופוקח עין 24 שעות ביממה על הנעשה) ואלקטרונית. החשש לגבי דמיאניוק אינו רק מהנזק שהוא עלול לגרום לעצמו, על אף גילו המתקדם — בסביבות ה-70 — הוא אדם גבוה, שרירי, מהיר-תנועה והחשש הוא שינסה לפגוע בסוב-בים אותו, כאקט של יאוש מצבו חסר המוצא והתיקוה. המופקדים על שמירתו אף לקחו בחשבון אפשרות שהוא יתנפל על מישהו וישתמש בו כבבן-ערוכה, כדי למלט את עצמו לחוף-מיב"טחים. אם כי במיקרה של דמי

מועד המישפט מתקרב, הספי" רה לאחר נכנסה להילוך גבוה. העניין הציבורי - עדיין לא. המישפט, האמור לעשות היס-טוריה ולדון בפשעי ההיסטוריה - עדיין רחוק מהתודעה הציבורית. הן בישראל, הן ברחבי העולם. לקראת המישפט, כך מקווים המצ"דדים בעריכתו, יגבר העניין הציבורי בו ויגיע אולי - כך מקווים האופטימיים שבחבורה - למימדי העניין הציבורי שעורר ב-1961 מישפטו של אדולף אייכמן. החשוד, ג'ון דמיאניוק, שמור מכל מישמר בכלא אילון, 10 שומרים מופקדים על שלומו, למען לא ינסה להזיק לעצמו ולקלקל בכך את ההצגה הגדולה. בראש צוות השמירה עומד קצין בדרגת מישר (שני כוכבים) בשם בר-ששת, הוא עובד יום-יום, ללא מישמרות. לפיקודו סרים תישעה אנשי-סגל. התישעה מתפקדים לסירוגין בשלוש מישמרות - שלר-שה בכל מישמרת. שלוש השומ-רים בכל מישמרת סגורים עם העציר המפורסם בתאו, כשסוררים מפרדים בינו לבנים. תא, שאורכו שלושה מטרים, מחולק לשניים על-ידי הסוררים: החלק שבו מוצבים השומרים, ומר-חב מחייתו המצומצם - והמונצל להפלא - של דמיאניוק.

זמן לא שרתי. אני לא זוכר מתי מאז שאני פה, בכלא, אני שר. פיתאום התחלתי לשיר. איוה שירים? שירים אוקראיניים - שירים שאני זוכר מילדותי. מה שעולה לי בראש. זה נותן לי כוח להמשיך לסחוב. כך נוצר רושם שאני חזק, שיש לי כוח. אני חושבים שהמוראל שלי גבוה. אני משתדל להעמיד פנים. או אני שר. למשל: „אוצ' צ'ורנה, אוצ' צ'ור" נה" הפירוש של זה הוא: „ציפור שחורה". הרוסים קראו למשאית, שבה לאסוף אותך מהבית אם האשימו אותך במשהו — ציפור-שחורה. ה שומרים שמקיפים אותי 24 שעות ביממה מבקשים ממני במשך היום: „ג'ון, תשיר!" חוץ מזה אני מנקה את התא שלי בכל יום: את הכיור, המיקלחת, השירותים. אני חייב לשפשף הכל עד שזה מבריק. לא, אף אחד לא בורק אותי, אבל ככה אני. הניקיון והסדר מורד חשובים לי. אני עוזר גם לשומרים שלי לסדר את המיטות, לנקות. הרבה זמן אני מקדיש לקריאת מיכתבים. המיכתבים ששלחה המיש-פחה שלי לא הגיעו, אבל מגיעים מיכתבים מאנשים שאני לא מכיר. די הרבה מיכתבים. אני קורא את כולם, מתעמק בכל אחד ואחד. אני עונה

דמיאניוק מוסר בפעם הראשונה את גידסתו על פעולתו במילחמת העולם: "הייתי חייל בצבא של ולאסוב!"

על כך בפעם הראשונה, כשהתחילו האשמות נגדי.

אני לא משקר. אני אדם מאמין, אורתודוכס, אני מתפלל בכל יום. בתמונת של ישוע ומריה הקדושה אני מסתכל מדי פעם. מעיף מבט ברגעים הקשים.

ככה, בדרך-כלל, אני משתדל לשמור על מצב-רוח ועל הומור. תמיד נהגתי להתבדח. כשאני שומע את הרעש של האסירים האחרים בכלא, כשהם נפגשים עם מישפחותיהם, או שומעים מוסיקה — אני שואל את השומרים: "למה רק לי אסור להצטרף לריקודים?"

בכלא במיסורי — ישבתי שם שנה — לא נתנו לי לצאת מהחצר, לא כמו פה, כשמאפשרים לי לטייל כל יום. אבל פחות הייתי מאחורי דלת. היתה לי פרטיות.

איוו פרטיות יש לי פה? האור דולק פה תמיד. אני לא מצליח להירדם. לפעמים כל הזמן מצלמות-הטלוויזיה לפחות השומרים נהמרים.

בלילות, כשאני לא נרדם, אני חושב הרבה על הברון שלי, ג'ון ג'וניור. הוא מרציני אולי. הוא לומד בקולג', ובגלל המצב, הוא לא יכול להתרכז בלימודים ועומד להיפלט מהלימודים. אני פה, לא בבית. אני לא יכול לעשות כלום. מתי כבר יהיה המישפט? אני רוצה שזה ייגמר כבר! לפעמים, לפי היחס של השומרים, אני מרגיש שאולי בכלי לפעמים אני חושב שהכל אבוד. בטח כבר לא אחזור יותר הביתה. האנשים בארה"ב יותר מדי נגדי. הרבה יותר מאשר האנשים שפגשתי בישראל.

אני חושב מהלחץ מארצות-הברית. הם לא יאפשרו לי לחזור הביתה סתם. כל הסבל הזה, הקורבן העצום של מישפחתי, מחלתה של אישתי, כל האירועים הנוראיים — יהיה לשווא.

נורא קשה לי לבטא את זה במילים. ההרגשה חזקה מהמילים. אני מנסה להחזיק מעמד, אפילו שאין לי מושג מה יהיה איתי.

אני מרגיש צורך להיות חזק, להיאת משהו. בשביל זה אני מתעמל, שר, קורא, מתבדח. זהו זה המכסימום כוח שאני יכול ליצור.

מבאן מספר דמיאניוק את גידסתו על חייו ועל מילחמת העולם השנייה.

נולדתי בוויניצה ב-1920. זהו כפר באוקראינה, ליד קייב.

היו לירק ארבע כיתות בבית-הספר. יותר לא למדתי. הייתי צריך לעבוד בשדות עם אבא.

אבא היה איכר. בעיקר גידלנו תפוחי-אדמה. היינו כליכך עניים: אבא שלי ייתה אשה טובה, ועבדה קשה מאוד. חוץ ממני, היו עוד שני בנים ושתי בנות במישפחה.

כשהייתי בן 12 או 13, התחיל סטא-לין לבצע את מיבצע הקולקטיביזציה. חיילים רוסיים פלשו לכפר. הם לקחו לנו את כל האוכל, תפוחי-האדמה, החיטה, הגידולים, כלי-העבודה — כל מה שיכול היה לעזור לנו להישרד. אבא החביא תפוחי-אדמה. אילו היו מוצאים אותם — היו מוציאים אותו להורג. לכן הוא גילה לי את מקום המחבוא, למיקרה שיקרה לו משהו. אחר-כך, היינו צדים ציפורים ואוכי לים אותן.

בכל מקום היה מוות. ילדים גססו תחת השיחים. הכנסייה שלהם נראתה נפוצה. ילדים הסתובבו בכל מקום.

בשנות ה-30 ביצע סטאלין מיבצע המוני של הכנסת האיכרים בכוח לקולחוזים (כפרים שיתופיים). לפי הערכות שונות, ניספו במיבצע ברוטאלי זה בין 5 ל-15 מיליון בני-אדם.

סובייטי. שכבתי שם במשך ארבעה חודשים.

אחרי זה שלחו אותי בחזרה לחזית לקירין. היינו מוקפים בנאצים. חוקי הכדור, שלימדו אותנו. אמר: אם הנאצי צים לוכדים אותך — עליך לתקוע לך כדור בראשך!

מדוע לא עשיתי כך? אף אחד לא התאבד כשהנאצים תפסו אותנו. היינו

חיפשו אוכל. לא היה להם לאן לחזור. ההורים של רובם מתו.

אמא ואני נסענו ברכבת למוסקווה. אחרי נסיעה ארוכה, הגענו. השוטרים שם ביקשו מאיתנו תעודות-זהות. היינו איכרים פשוטים. לאיכרים לא היו תעודות. השוטרים שמו אותנו בחזרה ברכבת, בחזרה לכפר.

במשך כל המסע, לא אכלנו. חזרנו

יום אחר לקחו אותנו — כמה אנשים — לגראץ שבאוסטריה. זה לא היה מהנהאסיירים, אלא יותר מתנה לאנשים שאמורים להילחם נגד הרורסים.

כן, בעד הנאצים. פשוט אמרו לנו: "אם תילחמו נגד הצבא האדום — תלכו הביתה. ארצכם תהיה חופשית מהרוסים. אנחנו נהיה שם, אבל נשמור

ג'ון דמיאניוק עם הבת איירין והאשה ורה

שהיו חופשיים! כן, יכול היה לקרות. שהיינו צריכים להילחם נגד בני-מישפחה וחברים. אני בכלל לא התכוונתי להילחם. תיכננתי לברוח ברגע שנגיע לרוסיה.

הייתי בגראץ כמה חודשים. האנשים היו שם ממערב-אוקראינה. אני הייתי ממזרח-אוקראינה. או שלחו אותי להואלברג בגרמניה. שם היו אוקראינים-מזרחיים. האנשים שם היו מהפכנים. קראו לנו "יהודי-זלאסוב". היחידה רצתה לזרוק את הבולשביקים מרוסיה ולשלוט במקומם.

הנאצים הבטיחו לנו כלי-נשק.

(המשך בגליון הבא)

באנדריי ולאסוב היה נגדל בצבא האדום ונפל ב-1942 בשבי הגרמני. הוא הסכים להקים צבא של שתי אוגדות. מורכב ממתנדבים מקרב שבויי-המילחמה. כדי להילחם חס בברית-המועצות במיסרת ה-וורמאכט הגרמני. אחרי המילחמה הוסגר על-ידי האמריקאים לסנוב-ייטים. נשפט והוצא-להורג כבוגד.

כולנו צעירים. היינו יותר מאלף חיילים סובייטיים במנהדה-שבויים רובא-נו.

העדפנו להיכנע. חשבנו שנוכל לברוח. לגרמנים היו כליכך הרבה שבויים רוסיים — אלפים! עד שהם לא ידעו מה לעשות איתנו. הם הקיפו אותנו בשומרים. סגרו עלינו. לא נתנו לנו כמעט אוכל. היה כליכך צפוף שם — עד שהיה לכולנו מקום רק בעמ"ד.

רבים היו פצועים. אחרים היו חולים בדיונטריה או טיפוס. רבים מתו במח. נה לא יכולנו לברוח. לא היתה אפשרות.

הייתי גם כליכך חלש! גם לפני שתפסו אותי — לא אכלתי. הרעב היה נורא.

ב-1942 העבירו אותי להלם שבי פולין. זה היה כבר מהנה גדול יותר. היו בו אלפי-אלפים של שבויים. עבדתי בכבישים. בנייה עבור הנאצי. צים. חקלאות — כל מה שאמרו לנו לעשות. שם קיבלנו קצת יותר אוכל. ביחוד כשעברנו בחקלאות. התחלתי להתאושש.

לכפר רעבים. מצאנו שם הרבה יותר מוות מאשר קודם. גם קניבלים: אני שים השתמשו בבשר-אדם, כדי להחזיק מעמד. זה היה נורא. קשה לדמיין איך זה היה. איכרתי או רוד ורודה. מכרים.

הנאצים הבטיחו נשק

מעיטים מהכפר נשארנו בחיים. אחרי שנה הירשו לנו לגדל גידור לים. שיהיה לנו אוכל. ניסינו לחזור לחיים רגילים.

העבור שש שנים גוייטי לצבא האדום. גוייטי עם שלושה חברים שלי מהכפר.

אני זוכר, שפעם, כשחזרנו לביקור בכפר במדים — הלכנו להצטלם בשביל האמהות שלנו. אני שומר את התצלום הזה. הוא נמצא באמריקה. אני זוכר אימונים ואימונים. היה קשה. אבל לפחות יכולתי לשלוח כסף לאמא, שיהיה לה יותר קל.

אחרי האימונים לקחו אותנו להילחם עם הנאצים. באחד הקרבות נפצעתי בחזק-ברגל ובגב. אושפזתי בבית-חולים

ההליכה הכפייתית כמעט בילתה את נעליו.

לכלא-דמלה הגיע בחליפה אחת חומה. זוג נעליים משופשפות. ניסו להשיג עבורו נעליים, אבל מידתו הגדולה — 48 — היוותה בעיה. לבסוף מצאו במחלקת-הקניה שלושה זוגות והביאו לתאו. כדי שיבחר. דמיאניוק בחר בזוג-נעליים בצבע חום.

גם בדים היה קשה להשיג עבורו. בגלל מידותיו הגדולות. לבסוף אילתרו עבורו חולצה — תמרו אחת משתי חולצות אסירים. סדר-יומו מתחיל בכלא ב-06.30.

הוא מתגלח. מסדר בקפידה את מיטתו. הוא מעיד על עצמו שהוא משוער לסדר וניקיון.

ב-07.00 הוא מתייצב למסדר-המפקד. מישר ב-ששת. אחר-כך הוא מקבל ארוחת-בוקר. מדי יום הוא שעת שעה.

מטעים על ארבעה. מישפחות של שלושה שומרים ומפקד פוחחים עליו עין. מטיילים עימו.

ארוחת-צהריים הוא מקבל ב-12.30. ב-17.30 — ארוחת-ערב. ב-19.00 — מה שמכונה "כיבוי אורות". אם כי בתאו של דמיאניוק אין האורות כבים אפילו לשניה. גם בשעות השינה שלו.

דמיאניוק, המנסה לשמור על הבעה אופטימית, מתלונן לעיתים נדירות — מודה כי האורות משגעים אותו. אין הוא מצליח להירדם בגללם. וזהו חבלה בפרטיותו.

דמיאניוק הוסגר לישראל אחרי דיון בתשע ערכאות בארצות-

העולם הזה השיג את כתבי היד של נאום של מאיר כהנא ואסר אותו לניחוח גרפולוגי

הוא בעל נטייה חזקה להרס עצמי

קטנוני וקפדן. על-פי הניתוחים, כהנא לא מושפע מרגשות. מצד אחד יש בו נטיות למרעים מדויקים ולמחשבה לוגית. מצד שני הוא קטנוני וקפדן מדי.

יתרה זאת הצעת איאמון מט"ר עם מאיר כהנא. עוד אחת. הפעם על היעלם של ילדים תימניים בשנים הראשונות של המדינה. כהנא ניסה להסית את התימנים.

כהנא

ניחוח

גרפולוגי

נטיה להסתכן הוא עלול לשפוט את לעשות מהלכים בצורה מוטעית, להגוים ולהתעלם מפרטים. יחד עם זאת יש בו מקוריות וכשרהמצאה.

היו אלה שיביעה עמודים בכתביו, על נייר צהוב — הצבע של כהנא. המילים נכתבו, נמחקו, ביד עצבנית.

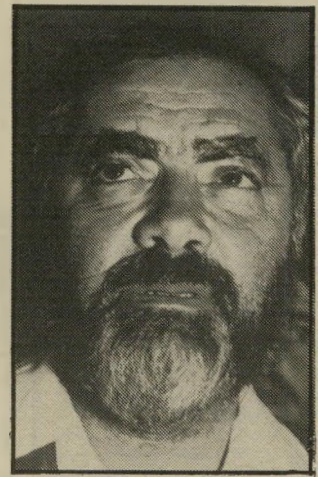
מכתביו של כהנא עולה כי יש לו כושר שיכנוע וכאריזמה מסוימת. הוא גישי מאוד לעלבונות, ושונא לקבל נזיפות. מעמיד פנים כאילו הוא מיטיב להביץ יותר מאחרים. בעל ריעות קדומות ואופק צר ולכן לא אהוד על מי שאינם מבינים אותו.

העולם הזה פנה לגרפולוג הירושלמי חזי שגב, ביקש שינתח את כתביו של כהנא. שגב, שהמציא שיטות גרפולוגיות משלו, עובר בעורת מחשב, שאת התוכנה שלו פיתח בעצמו. שגב ביקש להרגיש כי כתבי היד שרועבר אליו הוא בעברית, שאינה שפת-אמו של כהנא.

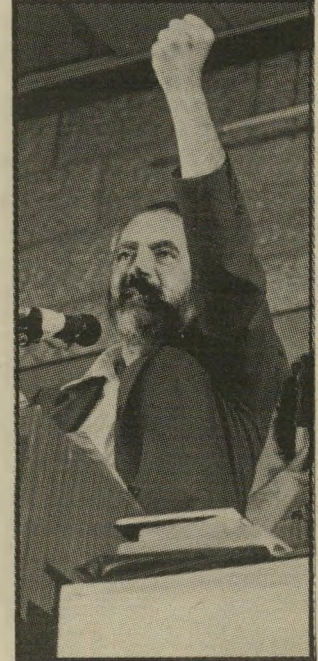
כשחצן מתנהג כמו סנוב. בעל ביטחון מופרז. מאוד עקשן. דברי הביקורת שלו חריפים מאוד. מייחס חשיבות לדברים מישניים, ושקוע בדברים טפלים. יש לו נטייה לשיטיות. הוא רוצה להיראות כמסודר. מאוד מעריך אנשים עירניים. בעל כושר-ביטוי טוב מאוד בעל-פה ובכתב. נוטה בעצמו ומשתדל לפעול בצורה אובייקטיבית, לפי הכרתו. חסר-אחריות ונוטה להסתכן.

ערמומי וחתרן

באתח עיצבי גבוה

יכול לחלוח מלחצים

פרס: ישראל צריכה לבחור מי ייצג את הפלסטינים. זוהי הגדרה המונעת מראש כל משאומתן. ערפאת אינו קובע את הנציגים הירדניים. זהו דיבור-סרק. בירדן שר לטת ריקטטורה, והריקטטור — הוא המלך — יקבע מי ייצג אותו. לעומת זאת כבר הוכח כי לא חוסיין ולא ישראל מסוגלים לבחור בנציגים הפלסטיניים. פשוט אין פלסטינים, חוץ מכמה עלובינפש מן האשפתות, שיקבלו על עצמם לייצג את העם הפלסטיני שלא על דעת אש"ף.

● כל נסיון שלנו להידבר עם ערפאת ירחיק את חוסיין, ובוזה אנו לא מעוניינים.

לחוסיין אין מה לתת. זה הוכח מאה פעמים. "האופציה הירדנית" המפורסמת היא פגר פוליטי, שרק שימעות פרס ויצחק רבין עזר מתעקשים לרכוב עליו. אולם נראה כי משאומתן עם אש"ף וחוסיין ביהר עדיין אפשרי. אילו הסכימו לכך ישראל וארצות-הברית, את זאת היצע המלך חסן לפרס.

● אילו היתה ישראל מוכירה בהגדרה עצמית, זה היה אומר להחזיר את ערפאת לשולחן המשאומתן דרך הרלת האמריקאית.

מה פירוש "להחזיר את ערפאת לשולחן המשאומתן"? מעולם לא היה שולחן ולא היה משאומתן, מפני שבלי ערפאת לא ייתכן כלל משאומתן וזמן הראוי לשמו. השאלה הפשוטה היא אם ישראל מעוניינת בכלל במשאומתן.

● יש כיום לעשות את הכל כדי לגבש תנאים לוועידת שלום ולא לעשות ועידה של תנאים.

זה נשמע יפה, איך אין זה אלא מישחקי-מילים חסרת-כוכן.

עלילת דם

● כל הניסוחים האלה עולה מסקנה אחת פשוטה ומדהימה: אף לא מילה אחת שנאמרה על-ידי חסן לפרס לא חדרה לראשו של פרס. הוא מתעלם לחלוטין מכל אשר אמר המלך, ואומר את ההיפך המוחלט.

חיים רמון, עוזר וייצמן ורפי אדרעי מציעים לחשוב מחדש על הבעיה לאור פגישת ארי פראן. פרס מתעלם ממנה כאילו לא היתה מעולם.

המלך חסן הציע לפרס את תוכנית השלום של פאס, שעליה חתומות כל המדינות הערביות, (מלבד לוב), וגם אש"ף וסוריה. תוכנית-פאס קובעת בסיס ברור לחוזה-שלום: מצד אחד — הכרה בישראל וערובות לביטחונה; מצד שני — נסיגה לגבולות 1967 והקמת מדינה פלסטינית לצד ישראל. היא גם קובעת כי אש"ף לברז מייצג את העם הפלסטיני.

דיברו פרס מהווים דחיה טוטאלית של הצעה זו.

עלה על פרס שותפו, יצחק רבין. בנאום תוקפני חסרת-תקף את חבריו למפלגה, והטיח בפניהם את מה הגובלת בעלילת-דם. לדיברי רבין: עצם הדרישה (של רמון וחבריו) להכיר בזכות העם הפלסטיני להגדרה עצמית היא סיוע ל"טרור האש"ף" וגורמת לשפיכת דם יהודי. נראה כי במפלגת העבודה אין גבול להפקרות המילולית. ממשלת בגין החליטה ב-12 בספטמבר 1982 כי תוכנית-פאס מהווה למעשה תוכנית, "להשמדת ישראל". שימעות פרס ויצחק רבין ייצגו השבוע החלטה ישנה זו, שהיא עדיין בתוקפה כהחלטה רשמית של ממשלת-ישראל.

נראה כי הוצאות הנסיעה למארוקן היו בייבוז של כספי המדינה.

שונים לגמרי. "עמדות-הפתיחה" של פרס מונעות את עצם הפתיחה. הן גורמות לאי-פתיחת כל משאומתן שהוא — וברור כי זוהי מטרתן האמיתית.

● יש להבחין בין הגדרה עצמית לעם לבין הגדרה עצמית שפירושה מדינה פלסטינית. שאסילו ירדן מתנגדת לה.

זוהי מלאכת-מחשבת של התחכמות. הגדרה עצמית פירושה הגדרה עצמית. כלומר: הוכוח של העם לקבוע באיזו מדינה ובאיזה מישטר הוא רוצה לחיות, ומי מייצג אותו. כשמדברים על הגדרה עצמית של העם הפלסטיני, הדיעה של ירדן כלל אינה רלוונטית. מי שאומר שיש לעם זכות להגדרה עצמית, אך שאסור לו להגדיר את עצמו כך או אחרת — פשוט שולל ממנו את זכות ההגדרה העצמית.

● למה אסור לאחוז בעמדות-פתיחה, למה ישראל צריכה להפיע עירומה, מופי שנית ותרנית?

זוהי דמגוגיה. חרף הדיבור על "עמדות פתיחה", כל משאומתן מדיני רציני מכוח מראש ליעד כללי מוסכם, תוך ניהול משאומתן (קשה, לעיתים קרובות) על הררך ליעד הזה, תנאיו ופרטיו.

הדוגמה שכבר הפכה קלאסית: לפני שבא אנוור אליסאדאת לירושלים, הבטיח לו מנחם בגין (באמצעות משה דיין, בפגישה חשאית עם שליח אסאדאט במארוקן) להחזיר לו את כל סיני, עד המילימטר האחרון. רק אחר-כך התחיל המשאומתן.

מדיברי פרס נובע שהוא לא היה מסכים לכך, וכי היה קובע כ"עמדת פתיחה" שישראל לא תחזיר אף מילימטר אחד מסיני. מוכן שאסאדאט לא היה כן — ואכן הוא לא בא כל עוד שלטו בארץ ממשלת-גולדה וממשלת-רבין-פרס.

פרס היה מודע לפיכחה זו, ועל כן מיהר להקדים תשובה לשאלה:

● אין לעשות כל השוואה לתהליך שהיה עם מצרים, משום שהבעיה ביהודה ושומן רון מסובכת פי כמה.

ברור שהיא מסובכת יותר. או מה? ככל שהבעיה מסובכת יותר, כן נכונה יותר הגישה שהביאה לחתימת חוזה השלום עם מצרים.

פרס השתמש בכל הדיון בהגדרה הסיפוחיסטית של הליכוד וגושי-אמונים: "היהודה ושומרון".

● הבעיה המרכזית של ישראל ביהודה ושומרון היא מהות היחסים עם התושבים ועם ירדן... הסיכוי היחיד להגיע לפיתרון הוא על-ידי הדרבות עם הערבים הנוגעים בדבר, והנושא המרכזי הוא הייצוב. הבעיה היא מי מייצג את העניין הפלסטיני.

התשובה מובנת תאליה, והיא כלולה בהצעותיו של רמון: הפלסטינים עצמם יקבעו מי מייצג אותם. אין כאן כל שאלה. פשוט צריכים לתת להם להגדיר את עצמם ואת הנהגתם.

פרס שולל את מכל וכל, מפני שהוא יודע היטב את התשובה: תושבי השטחים המחוקקים יקבעו, ברוב עצום, שמייצג אותם אש"ף. משום-כך אין פרס מתכוון להניח להם לבחור. הוא ניסה זאת פעם — ב-1976, כאשר הוא היה שר-הביטחון. אי איפשר לקיים בגדה בחירות מקומיות, ובכל הערים החשוכות נבחרו אנשי אש"ף.

● אם צריך לבחור בין ערפאת עם נציגים ירדניים שיראו בעיניו, ובין ירדן עם נציגים פלסטיניים שיראו גם בעינינו, עדיף חוסיין עם נציגות פלסטינית שאפשר יהיה לדבר איתה.

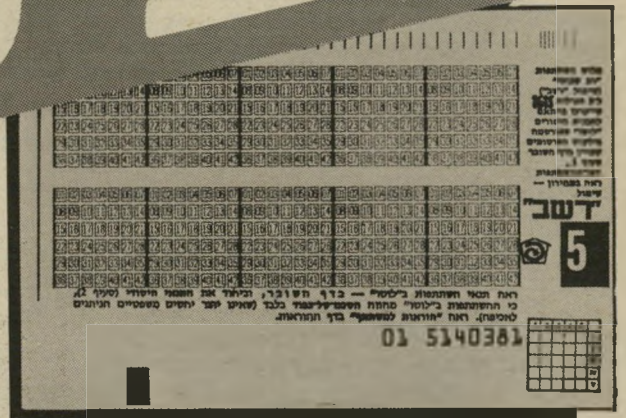
מה נקרא "אם צריך לבחור"? מי צריך לבחור? התשובה הטמונה בדברי

נוסע לחו"ל?

ספר לזוטו

רב שבועות

טופס מנוי קצר מועד ל-5 שבועות רצופים

איך תבטיח את השתתפותך בהגרות הלוטו גם בשעה שאתה בחו"ל, במילואים, בחופשה ארוכה הרחק מהציביליזציה, או סתם מתעצל להגיע לדוכן? פשוט מאד, מלא טופס לוטו רב שבועי. טופס שתופס ל-5 שבועות רצופים. כפי שאתה ממלא טופס רגיל, אבל בהבדל משמעותי אחד: 6 המספרים שניחשת משחקים עבורך ב-5 הגרלות רצופות מבלי שתצטרך להגיע לנקודת המכירה ולו פעם נוספת. את כל "הסיפור הזה" אתה גומר ב-12.50 ש"ח ואגב כך, מבטיח את עצמך מעליות מחירים בתוך התקופה הנ"ל. בקש בנקודת המכירה טופס לוטו רב שבועי, וספר לו כל מה שעולה על ליבך!

בהצלחה

ספר לזוטו

או פשוט תנחש רק 6

יחידת הסטודים

אורחי הוד מלכותו

(יועצו המדיני של ערפאת ואחד מחצייתרסר האישים החשובים ביותר באש"ף) וכי אתמול נפגשתי עם המלך. "הלוואי וידעתם" אמרתי לה.

איזה מלך, בבקשה?

את אפרים סנה אני מכיר מאז שהיה ילד. את אביו הכרתי בשלבים השונים של דרכו — כשהיה איש-מפ"ם, כשהפך סאטליטיסט קיצוני וכסוף ימיו, כשהחזר והיה לציוני נלהב, בעל סיגנון לאומני מאוד. תמיד תמהתי לאן היה מגיע אילו חי כיום. לכן מעניין אותי לאן הגיע אפרים סנה. הבן.

בשבע שבע הוקרו בטלוויזיה מה שהתימר להיות סרט תיעודי של ויקטור נחמיאס. היתה זאת מלאכת-מחשבת של שטיפת-מוח, מן הסוג המאוס ביותר בעיניי.

נחמיאס בא לתאר, כביכול, את אשר קורה בימים אלה בגדה המערבית. למעשה בא לשכנע את הציבור שקורה בדיוק מה ששימעות פרס ואפרים סנה מקווים שיקרה: הגדה חוזרת לחוסין, לשם הסוואה הובאו כמה צעירים מהאוניברסיטות, שהביעו נאמנות לאש"ף. הרמז: יש גם כאלה, סטורנטים חמומי-מוח, אבל מה מישקלם של אלה?

אחר-כך באו האנשים הרציניים, ואמרו שאש"ף איכות, ושהמלך הוא איש נהדר.

מי הם האנשים הרציניים האלה? רק מי שמתמצא בענייני הגדה מכיר אותם: עיתונאי ערבי יהודי בגדה כמלח-פינכה, מנהיג של אגודת-הכפרים, ששום אדם הגון בגדה לא יזמינו לביתו, ועוד.

אנו למדים מנחמיאס שהמלך חוסין החליט לשנות את יחסו לאנשי אגודת-הכפרים, לבטל את גיוירידין המוות שהוטלו עליהם בירדן ולקרסם. אם אכן זוהי תיקוונה האחרונה של השושלת האשמיית, אללה ירחם עליה. בגדה כולה מתייחסים אל חבורה זו של שכירי-חרב מזוינים וקווילינגים כאל מוקצים מחמת מאוס.

לשיא הגיעו הדברים בסיפור על קבלת-הפנים של ג'ורג' בוש למנהיגים פלסטיניים. נחמיאס גילה לנו "שכמעט כל המזומנים" באו, למרות החרם שהוטל על-ידי אש"ף, וזה מוכיח שאש"ף מחוסל בגדה.

האמת היא זו: את ההזמנות שלחו האמריקאים, בעצה אחת עם ממשלת-ישראל (סנה: ג'וניור). מובן שהזמנו בעיקר חסיד ירדן, וגם קבוצה קטנה של פלסטינים נאמני-אש"ף.

אנשי ירדן באו כולם. אלא מה? ואילו נאמני-אש"ף — נבחרו הציבור — התכנסו והחליטו להחרים את הכינוס, אך לשלוח נציג אחד, חנא סיניורה, שימסור לידי בוש בשם כולם תזכיר הקובע שאש"ף הוא הולכת היחידה. סיניורה אכן עשה כן, וגם מסר לבוש עובדה שהועל-מה נכמה מאמצעי-התיקשורת: שבאותו יום התקיימה בירושלים המיזרחית שביתת-עסקים כל-לית ושלמה, כאות הודות עם אש"ף.

סנה

אחרי כל אלה הופיע סנה על המרקע. הוא התרשם עמוקות מהסרט, ואישר שזהו ריווח-אמת. זה באמת מפליא, לאור העובדה שהסרט כולו נערך על פי הנחיותיו שלו או של מישהו כמוהו.

אחר-כך דיבר סנה על כך שהמוני הגדה פונים עורף, לסרבנות של אש"ף ולטורו של אש"ף, ורוצים "להיות בתנאים נורמאליים במסגרת התנאים הנתונים". כלומר: מעצרים המוניים, הכאות, עינויים, הריסת בתי חשודים, הפקעת ארמות וכד'. יופי.

יש אומרים שאין מושלים קולוניאליים חכמים. התפקיד עצמו הופך חכם לטיפש. סנה הצעיר, כנציג עליון של הגדה, אינו מפריד הנחה זו. אם אינו יודע מה מתרחש, אין זה מעיד על חוכמת יתר. אך אם הוא יודע מה שיועד כל מי שבקי במתרחש בגדה, הוא נתון ירו לשקרים של השילטון.

שטיפת-מוח נלווה זו, שבאה להוליך שולל ציבור שלם שאינו יכול לדעת את האמת, נעשתה למחרת שובו של שימעות פרס מביקורו אצל מלך מארוקו, שאמר לו: אש"ף שולט בשטחים הכבושים, הוא הנציג הבלעדי של העם הפלסטיני, לא יהיה הסדר ושלום בלי אש"ף, בעיקבות דברים נבונים אלה, נשמעים קולות חדשים גם במפלגת-העבודה עצמה.

והנה בא בנו של משה סנה להפריד דברים אלה — למען המשך הכיבוש, למען הימין במפלגת-העבודה ולמען הליכוד.

במיבצר האדום

סיפור שמעתי:

מרדכי יהודי-מארוקאי הוביל קבוצת תיירים מישראל לאל-האמבר — המיבנה הנהדר ליד גראנאדה, שנבנה על-ידי המוסלמים בימי השילטון המארוקאי בספרד בימי-הביניים. (השם הערבי המקורי של הבניין הוא קלעת אל-חמרה, המיבצר האדום.) בהגיע הקבוצה למקום, ביקש המרדכי מכל הספרדים בקבוצה לעלות בצד אחד, ומכל האשכנזים לעמוד צד השני.

אחרי שמילאו אחרי בקשה תמוהה זו, הסביר המרדכי לספר-דים: "כאן חתמה המלכה איזבלה על הצו לגירוש היהודים. אלמלא כן, היינו יושבים כיום בספרד, היינו שייכים למעמד העליון והעשיר, והיינו שולטים תרומות ועצות לאחינו האשכנזים בישראל".

מייד עם שובנו באה הקריאה: הוד מלכותו יקבל את פנינו בעוד שעה ברחוב דורהאם מס' 4 בעיירה ברונכסוויל, מחוץ לניו-יורק. הלימוזינה המפוארת הביאה אותנו לשם. היתה זאת וילה נהדרת, שבגינתה הוקם אוהל מיורחי גדול בשביל הפמליה.

כאשר הגענו, עדיין לא חזר חסן מהופעתו באו"ם. הוא נשא שם נאום מרשים, בערבית קלאסית, מבלי להיעזר בניירות. כאשר הגיע, מלווה בעשרות עיתונאים וצוותי-טלוויזיה, לא הרגיש איש מהם בשלושה אנשים שעברו על פניהם. מי מהם יכול היה להעלות על דעתו שהם כאו מישראל?

המלך, בחליפה אפורה, חיכה לנו על מדרגות הווילה. לחצנו ידיים, תוך קידה קלה, והמלך הזמין אותנו לשבת סביבו, מול שולחן שהיה עמוס בערימה אדירה של ממתקים ערביים. לא הספקתי לאכול לפני-כן והייתי רעב מאד, אך מכיוון שהמלך לא אכל, לא אכלנו גם אנו.

חבורה גדולה של צלמים נכנסה לחדר. המלך ביקש את כל הלא-מארוקאיים לצאת. המארוקאים צילמו אותנו, ואז התבקשו גם הם לצאת.

המלך חש באכזבה שלנו, והסביר: "פגישה זו תפורסם ברבים, אך הרשו לי לקבוע בעצמי את הרגע הנכון" וכשהיה נדמה לו

הפגישה, כך נאמר לנו, תהיה הפעם פומבית, בניגוד לפגישה

ברכאט. שהיתה חשאית. אולם הרב היה תלוי במלך, ועל כן התבקשו לשמור על כך בינתיים כסוד.

תסנו שלושתנו — יעקב ארנון, מתי פלד ואני — לניו-יורק. היציאה היתה כהולה, והיה ברור לנו שניפגש עם חסן מייד עם הגיענו, או למחרת-היום. העניין נשמע די חשוב כדי לעזוב את הכל ולנסוע.

בנמלי-התעופה של ניו-יורק המתין לנו דיפלומט מארוקאי צעיר, ממוצא ברברי, הוא הוביל אותנו למכונית מפוארת. בדרך העירה שוחחנו על הא ועל דא. הוא התעניין מאוד בגורלו של אהרון אברחצירא, שעמד אז למישפט, והסתבר לנו כי השם אברחצירא הוא שם מכובד מאוד במארוקו. הדיפלומט גם סיפר לנו שמדי שנה מבקרים במארוקו כ-5000 יהודים מארוקאיים מישראל.

הכל התנהל בניחותא, אך אנחנו היינו קצת חסרי-סבלנות. שאלנו אם אנחנו נוסעים ישר אל הוד מלכותו, או שנגיע קודם למלון? הדיפלומט חייד חיוך דיפלומטי, ואמר שהכל יסתדר בבוא העת. תחילה ניסע למלון.

המלון היה אחד המפוארים בעולם: מיגדל ולדורף-אסטוריה. כאשר מלך מארוקו מארח, הוא מכניס אורחים ביד רחבה. התקבלנו בירת-אכבוד, וקיבלנו נוסף על חדרינו סוויטה מפוארת. שם נפרד מאיתנו הדיפלומט האדיב. הוא ביקש מאיתנו ליהנות מן האירוח. ונכל להזמין כאלו ככל העולה על רוחו, לבקר בכל מיסעדה או מועדון כאוות נפשנו — הכל כארחי הוד-מלכותו. למטה תחכה לנו לימוזינה, במשך 24 שעות ביממה. ומה עם הפגישה? שוב החיוך האדיב. הכל יסתדר. יודיעו לנו.

בינתיים שנהגנו.

נשארנו במצב מוזר. היינו בג'נערן, יכולנו להזמין ארוחות משוכחות שבמשוכחות, לערוך טיולים לכל מקום. הלימוזינה התגלתה כמכונית-ענק, בעלת בר מלא משקאות ושמשות כהות, שלא איפשרו להסתכל לתוכה מבחוץ.

אבל לא יכולנו ליהנות. ראשית כל, לא העזנו לזוז, שמא יחפשו אותנו כדי להודיע לנו על הפגישה. שנית, היינו אמורים לשמור על סודיות — ואם נסתובב בעיר, מי יערוב לנו שלא יכירו אותנו ויתחילו להתעניין מה מעשינו בעיר? לא יכולנו להודיע על נוכחותנו גם לירידינו הקרובים ביותר, בגלל אותה הסיבה.

אך גרוע מזה: לי חיכתה עבודה דחופה במערכת, ולמתי פלד היתה הרצאה חשובה באוניברסיטה. עשינו הנותן לשהות במאריקה במשך 48 שעות בלבד — ולא יכולנו להאריך שהות זו.

כך ישכנו ככלובי-הוזה, מוקפים בכל טוב, מסוגלים לטלפן לכל פינה עלי אדמות ולנסוע לכל מקום — מבלי יכולת לזוז. התחילו להפעיל את כל הקווים לפמליית המלך. לבסוף נסמר לנו כי הוד מלכותו החליט להגיע אלינו. הוא יקבל אותנו בניו-יורק, מייד אחרי נאומו באו"ם, בעוד חמישה ימים. בינתיים הוא מאחל לנו שהייה נעימה, כאורחיו.

חוסרי-הסבלנות שלנו הפליה את המארוקאים לא מעט. כמה אנשים בעולם יכולים ליהנות מהכנסת-האורחים של הוד מלכותו, במלון-פאר חלומי, ולבלות כאוות-נפשם? מה בוער לנו?

בילינו יום-יומיים. היו לא-מעט תקריות משעשעות. צילצלת לגברת ירועה, ואמרתי לה שהיא יכולה לצלצל חזרה לאס-טוריה, חדר מס' כר-יוכר. כאשר צילצלה, אמרה המכונית: "אהה, המישלחת המארוקאית" למרבה המזל חשבה הגברת שהמרקוזית משוגעת, וכך נשמר הסוד. היא סיפרה לי על כך אחרי-כך, כעל בדיחה מוצלחת.

באחת הנסיעה בלימוזינה השכורה פנה אלינו לפתע הנהג ואמר: "רבותיי, האם אתם מדברים עברית?" הסתבר שהוא יהודי מברית-המועצות. למרבה המזל לא עלה על דעתו שיש משו מזור בעובדה ששלושה ג'נטלמנים מישראל נוסעים בלימוזינה שנשכרה על-ידי השגרירות המארוקאית.

לבסוף עשינו דבר שלא ייאמן: מתי ואני השארנו את הסוויטה והלימוזינה בידי ארנון, וטסנו חזרה לארץ. הנסיעה ארכה קרוב ל-24 שעות, עם חניות-ביניים. סידרנו בארץ את עניינינו במשך 14 שעות, וחזרו לניו-יורק, שוב 20 שעות. הרגשנו כמו צוות אוויר, והיינו מותשים למדי.

בשנוע שעבר ספרתי על פגישה עם מלך מארוקו בחוותו ליד רכאט, כיום האחרון של שנת 1980. הוכרתי רק דרך-אגב את הפגישה השניה שלי עם המלך, באוקטובר 1982, ליד ניו-יורק. גם בה שימשו עניינים רציניים ועניינים משעשעים בערבוביה.

קיבלנו הודעה פיתאומית מעיצאם אל-סרטאווי: "המלך רוצה לפגוש אתכם". הפגישה תיערך בארצות-הברית, לרגל ביקורו של המלך שם. המלך התבקש על-ידי יאסר ערפאת לקיים פגישה זו, כדי לרוץ עימנו על תוכנית פאס והשלכותיה לגבי דעת-הקהל הישראלית.

החלטות פאס התקבלו חודש לפני כן, והמלך עמד לבוא לארץ-צוה-הברית בראש מישלחת של מדינות-ערב ואש"ף (ועדת-השיבעה, שהמלך דיבר עליה בנאומו האחרון), כדי להסביר את התוכנית לנשיא רגן, ולנאום לפני עצרת האו"ם.

הפגישה, כך נאמר לנו, תהיה הפעם פומבית, בניגוד לפגישה

ברכאט. שהיתה חשאית. אולם הרב היה תלוי במלך, ועל כן התבקשו לשמור על כך בינתיים כסוד.

תסנו שלושתנו — יעקב ארנון, מתי פלד ואני — לניו-יורק. היציאה היתה כהולה, והיה ברור לנו שניפגש עם חסן מייד עם הגיענו, או למחרת-היום. העניין נשמע די חשוב כדי לעזוב את הכל ולנסוע.

בנמלי-התעופה של ניו-יורק המתין לנו דיפלומט מארוקאי צעיר, ממוצא ברברי, הוא הוביל אותנו למכונית מפוארת. בדרך העירה שוחחנו על הא ועל דא. הוא התעניין מאוד בגורלו של אהרון אברחצירא, שעמד אז למישפט, והסתבר לנו כי השם אברחצירא הוא שם מכובד מאוד במארוקו. הדיפלומט גם סיפר לנו שמדי שנה מבקרים במארוקו כ-5000 יהודים מארוקאיים מישראל.

הכל התנהל בניחותא, אך אנחנו היינו קצת חסרי-סבלנות. שאלנו אם אנחנו נוסעים ישר אל הוד מלכותו, או שנגיע קודם למלון? הדיפלומט חייד חיוך דיפלומטי, ואמר שהכל יסתדר בבוא העת. תחילה ניסע למלון.

המלון היה אחד המפוארים בעולם: מיגדל ולדורף-אסטוריה. כאשר מלך מארוקו מארח, הוא מכניס אורחים ביד רחבה. התקבלנו בירת-אכבוד, וקיבלנו נוסף על חדרינו סוויטה מפוארת. שם נפרד מאיתנו הדיפלומט האדיב. הוא ביקש מאיתנו ליהנות מן האירוח. ונכל להזמין כאלו ככל העולה על רוחו, לבקר בכל מיסעדה או מועדון כאוות נפשנו — הכל כארחי הוד-מלכותו. למטה תחכה לנו לימוזינה, במשך 24 שעות ביממה. ומה עם הפגישה? שוב החיוך האדיב. הכל יסתדר. יודיעו לנו.

בינתיים שנהגנו.

נשארנו במצב מוזר. היינו בג'נערן, יכולנו להזמין ארוחות משוכחות שבמשוכחות, לערוך טיולים לכל מקום. הלימוזינה התגלתה כמכונית-ענק, בעלת בר מלא משקאות ושמשות כהות, שלא איפשרו להסתכל לתוכה מבחוץ.

אבל לא יכולנו ליהנות. ראשית כל, לא העזנו לזוז, שמא יחפשו אותנו כדי להודיע לנו על הפגישה. שנית, היינו אמורים לשמור על סודיות — ואם נסתובב בעיר, מי יערוב לנו שלא יכירו אותנו ויתחילו להתעניין מה מעשינו בעיר? לא יכולנו להודיע על נוכחותנו גם לירידינו הקרובים ביותר, בגלל אותה הסיבה.

אך גרוע מזה: לי חיכתה עבודה דחופה במערכת, ולמתי פלד היתה הרצאה חשובה באוניברסיטה. עשינו הנותן לשהות במאריקה במשך 48 שעות בלבד — ולא יכולנו להאריך שהות זו.

כך ישכנו ככלובי-הוזה, מוקפים בכל טוב, מסוגלים לטלפן לכל פינה עלי אדמות ולנסוע לכל מקום — מבלי יכולת לזוז. התחילו להפעיל את כל הקווים לפמליית המלך. לבסוף נסמר לנו כי הוד מלכותו החליט להגיע אלינו. הוא יקבל אותנו בניו-יורק, מייד אחרי נאומו באו"ם, בעוד חמישה ימים. בינתיים הוא מאחל לנו שהייה נעימה, כאורחיו.

חוסרי-הסבלנות שלנו הפליה את המארוקאים לא מעט. כמה אנשים בעולם יכולים ליהנות מהכנסת-האורחים של הוד מלכותו, במלון-פאר חלומי, ולבלות כאוות-נפשם? מה בוער לנו?

בילינו יום-יומיים. היו לא-מעט תקריות משעשעות. צילצלת לגברת ירועה, ואמרתי לה שהיא יכולה לצלצל חזרה לאס-טוריה, חדר מס' כר-יוכר. כאשר צילצלה, אמרה המכונית: "אהה, המישלחת המארוקאית" למרבה המזל חשבה הגברת שהמרקוזית משוגעת, וכך נשמר הסוד. היא סיפרה לי על כך אחרי-כך, כעל בדיחה מוצלחת.

באחת הנסיעה בלימוזינה השכורה פנה אלינו לפתע הנהג ואמר: "רבותיי, האם אתם מדברים עברית?" הסתבר שהוא יהודי מברית-המועצות. למרבה המזל לא עלה על דעתו שיש משו מזור בעובדה ששלושה ג'נטלמנים מישראל נוסעים בלימוזינה שנשכרה על-ידי השגרירות המארוקאית.

לבסוף עשינו דבר שלא ייאמן: מתי ואני השארנו את הסוויטה והלימוזינה בידי ארנון, וטסנו חזרה לארץ. הנסיעה ארכה קרוב ל-24 שעות, עם חניות-ביניים. סידרנו בארץ את עניינינו במשך 14 שעות, וחזרו לניו-יורק, שוב 20 שעות. הרגשנו כמו צוות אוויר, והיינו מותשים למדי.

חסן

אורי אבנרי

איש ימין

השצטייה על פנינו ספקנות מוסיימת, הוסיף: "אני מארוקאי. כשאני מבטיח, אני מקיים"

ואכן, כעבור שבועות אחדים, אחרי פגישתנו עם ערפאת בתוניס, כינס המלך את העיתונאים והודיע להם על פגישותיו עם שלושתנו. זאת היתה הפעם הראשונה שמלך מארוקו הודיע פומבית על פגישה עם ישראלים.

באווירה נעימה מאוד קיימנו שיחה רצינית מאוד. דיברנו על תוכנית פאס, והוא הסביר לנו את היבטים הגלויים והפחות-גלויים. המלך שאל על הסיכוי שרוד וערת-כהן, שעמד אז להתפרסם, יביא לנפילת ממשלת-ביגון. הוא רצה בכל מאודו בסיום שילטון-הליכוד.

דיברנו על אישיותו ועל כעיותיו של שימעות פרס. שהיה אז ראש-האופוזיציה. גם המלך גילה עניין רב בפרשת אברחצירא, ודיברנו ארוכות על מצב יהודי מארוקו בישראל, ועל הדרכים שבהן יכול המלך להפעיל את השפעתו כדי להוציאם מירי הליכוד ולהחזירם למסורת השותפות היהודית-ערבית.

המלך דיבר הפעם אנגלית. הוא שולט היטב בשפה זו, אם כי היה ברור שהוא חש יותר בנוח בדברו צרפתית.

באמצע השיחה נכנס משרת והגיש למלך פתק: ראש-החצר ביקש להצטרף. המלך ניצע בראשו, ואז נכנס איש חשוב זה, קד קידה עמוקה ונישן את יד המלך, לפני שישב לצידנו.

איני יכול עדיין לפרט כאן את פרטי שיחתנו: היא היתה ארוכה וממצה, והסתכמה במילים שנחרתו בזיכרוני: "אני נמצא במרחק של 6000 קילומטרים מזירת-הסיכסוך. איני חלק מהסיכסוך. אני יכול רק לעזור. ההחלטות צריכות להתקבל בידה עצמה, ואם אפשר על-ידי אש"ף ביחד עם המלך חוסין. המעמסה כבדה מדי לכל אחד משניהם לחוד. יהיה להם קל יותר לפעול ביחד. אעזור להם לשתף פעולה ביניהם".

כל מה שאמר המלך לאחרונה לשימעות פרס כבר נמצא בשיחה ההיא.

אחרי שעתים קמנו ונפרדנו בלחיצות-ידיים וקידות. הוא חזר על הבטחתו לפרסם את הפגישה.

למחרת היום חזרו פלד וארנון לביתם. בגלל עיסוקי, היה עליי להישאר עוד 48 שעות. נותרתי לבדי בסוויטה המפוארת, כשלושתני הלימוזינה הגדולה. ושוב לא היה לי מה לעשות בה. לא העזתי להסתובב בעיר, פן יתגלה הסוד ויעורר בלב המלך את החשד שהרלפנו אותו.

לא יכולתי להתאפק לגמרי. הזמנתי ידידה, עיתונאית ירועה, לארוחת-צהריים נהדרת בסוויטה, ושלחתי את הלימוזינה לקחתה מהבית ולהחזירה לשם. כששתינו קוניאק אחרי הארוחה שאלה: "אולי אתה יכול לעזור לי? כל העיר מחפשת את המלך חסן ואת ח'אלד אליחאן. אולי אתה יודע היכן אפשר למצוא אותם?"

לא יכולתי לספר לה שאכלתי ארוחת-בוקר עם ח'אלד אליחאן

שייט מלכות המים 1986

המועמדות הסופיות מפליגות עם „מלחי טויג קרוז“

מה עושים ב- "מלחי טויג קרוז"?

מפליגים לאיים רודוס, מיקונוס, קוסאדסי (תורכיה), מטיילים ונופשים בכריתים במשך יומיים, רוקדים, מבלים, אוהבים, מהמרים, אוכלים וזוללים 5 ארוחות כשרות ביום, על האש, מסיבות והפתעות לאורך כל הדרך עם בדרנים ישראלים ידועים, כמו דודו דותן, גדי יגיל, גידי גוב, דורי בן זאב, מני בגר ועוד רבים אחרים.

מה זה "מלחי טויג קרוז"?

6 ימים ו-5 לילות של שייט ונופש קרנבלי ים-תיכוני שלא היה כמותו בישראל.

למי מיועד "מלחי טויג קרוז"?

לצעירות ולצעירים ברוחם, לחתיכות וחתיכים, לפגיויים ולפגיויות, ולמי שלא הספיק לעשות חיים הקיץ...

מתי זה "מלחי טויג קרוז"?

מפליגים באנית הפאר "סיטי אוף רודוס" ביום ראשון 31.8 מחיפה, וטסים בחזרה בטיסת אל-על ישירה ביום ששי 5.9 מכריתים.

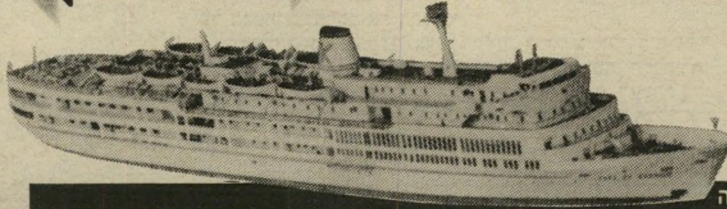
טויג

יום מלחי קרוז

כמה עולה "מלחי טויג קרוז"?

למהירי החלטה 290 \$ + מיסים למזמינים - קצת יותר, כי מספר המקומות מוגבל...
**איד נרשמים ל-
"מלחי טויג קרוז"?**

פשוט מאוד! אצל כל סוכן נסיעות או במשרדינו בתל-אביב או בחיפה.

פרטים והרשמה

מלחי - ספנות נסיעות ותיירות בע"מ

תל אביב, רח' דיזנגוף 76, 299414 - 290596, חיפה, רח' הבנקים 3, 04*524219

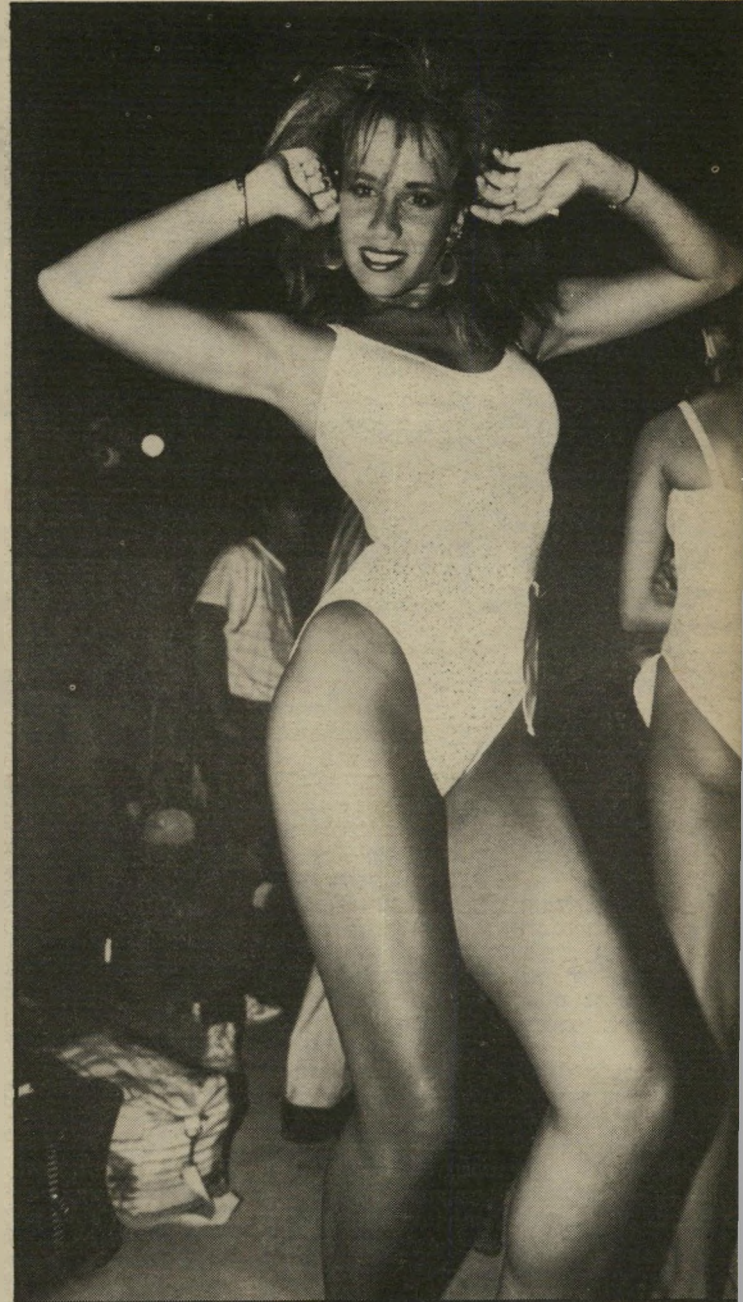
ובכל משרדי הנסיעות ברחבי הארץ.

**כיצד נבחרה על
גדת האגם נסיכת הכינרת
חטובת הגוף בת ה-15 וחצי**

שמחה בצמח

סיגל מוסינגר החיפאית בת ה-16, ברגע של התפרקות מא" חורי הקלעים, בנשף שנערך בסוף השבוע בחוף צמח. בתצלום למטה: ויוי נחמה התל-אביבית לוגמת בירה בקס.

אתי קולשה השחרחרורת ילידת רוסיה (בביקיני הלבן), מחובקות על-ידי סיגל מוסינגר הבלונדית. בין המועמדות. שלא הכירו אחת את השנייה לפני התחרות. נרקמו יחסי-חברות קרובים.

חותמת להם על פיתקות ומ משמאל: שלוש הנבחרות בבגז נסיכת-הכנרת לואיז עמר בת

עופרה הזוה המופיעה דרך קבע בחלק השני של נשפי מלכת- המים מתקבלת בכל הנשפים על-ידי קהל מעריצים המחכה לה מתחילת הערב. עופרה משתדלת למלא אחר בקשות המעריצים.

עוד בשלב הראיונות, כשעלתה לבימה והציגה את חיטובי גופה הנישאים, היה קשה להאמין שלואיז עמר רק בת 15 וחצי, וכשהודיע גדי יגיל, מנחה הערב, כי לואיז עמר נבחרה לנסיכת-הכינרת, קיבל אותה הקהל בתשואות רמות, וכך, לאחר שהחמיצה שבוע קודם את טכס בחירת נסיכת הים התיכון בגלל מחלה, קיבלה לואיז פיצוי של ממש על ההחמצה.

שעות אחדות קודם לכן, כשירדו המועמדות למלכת-המים '86 ומל-וויהן מן האוטובוס הממוזג שהביאן לחוף צמת, קידם את פניהם משברוח נעים, שהשכיח מעט את עומס החום. והקהל הרב שזרם למקום מצא גם פיתרונות לשיבה על הרשא. הצעירים פרשו שמיכות ושקיישינה, המבוגרים יותר תרו אחרי כיסאות-נוח שהיו פזורים בשטח. אבל אלה היו קשורים בשרשרות.

התברר גדי יגיל: «אם הייתי מביא מספרי-פלדה, הייתי עושה הרבה כסף».

הבמה הענקית בשיפולי אמפיתיא אטרון הרשא הטבעי היתה עמוסה ברמקולים וצידוד הגברה משוכלל שנועד לגדי יגיל, טוביה צפיר, שלי-שיית כמו צועני וכמוכן עופרה חזה.

אך האמנים לא גנבו את ההצגה מהמועמדות השזופות. הן עלו לבמה בצעדים קלילים, הציגו את בגדייהם של רוני-לי את הבגדים הספורטיביים והמהודרים של איב דה מרדיקס. את הנעליים המזוהכות של אליס, את התכשיטים של דיאמימון, את האיפור של מירי בר ואת התסרוקות של מירו.

ת גלויות עם תמונתה. בתצלום למטה של רוני-לי - סגנית שנייה מרין ליבמן, וחצי וסגנית ראשונה סיגל מוסינגר.

פזות בתחרות. שרון בא בחברת חבריו ליחידה, שעו"דדו במרץ את כל המועמדות היפהפיות, והסכימו בקריאות כיפקי"י! עם החלטת צוות השופטים.

ויי נחמה מלאת המרץ, המשרתת בצה"ל, מונפת בזרועותיו של החייל שרון זכרוני, שניצל את חופשת השבת הצבאית ובא לצ"מ

פרצופים מצחיקים. ליד גלית האהודה סיגל סינטי בת ה-16 (בבגדיים לבן) המנצלת את חופשת-הקיץ שלה ועובדת בשיפוץ-צבע ובנייה קלה בבתים.

גלית הרשקו החיננית העדינה, שאלה מגדי יגיל את כובע-ההופ"עות שלו והציגה בפני חברותיה המתמודדות סידרת

פחות נעל,

יותר אוויר!

בכיכר המדינה בתל-אביב אומרים שהסנדלים האופנתיים לקיץ '86 הם בעלי עקב שטוח, נמוך או רוקי והפעם גם חשבו המעצבים על נוחיות האשה. הנעל אמורה לשרת את האשה ולא להיפך. כך, למשל, יכולות השנה גם נמוכות להרשות לעצמן לגלות את

ה קיץ בעיצומו. חמסין ושרב. משעות הבוקר המוקדמות לא יודעים מה ללבוש. לא יודעים מה לנעול. אבל דבר אחד ברור. כמה שפחות. יותר נעים וגם יותר בריא. גם כפי-הרגל רוצה אינורור, וגם כפי-הרגל דורשת נוחיות.

עקב נמוך, שטוח או רוקי לבוקר,

ועם עקב גבוה

לערב. מעור,

זמש או פלסטיק

שקוף. ואפשר גם

כאייטיים נוצצים ואבנים קטנות

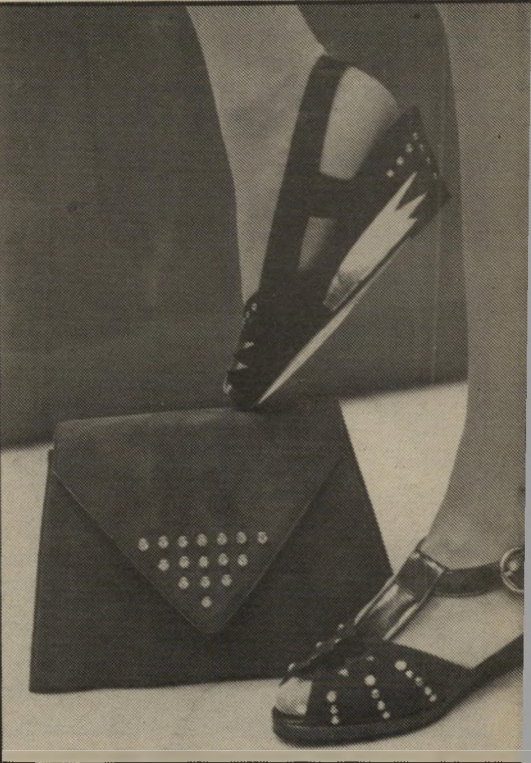
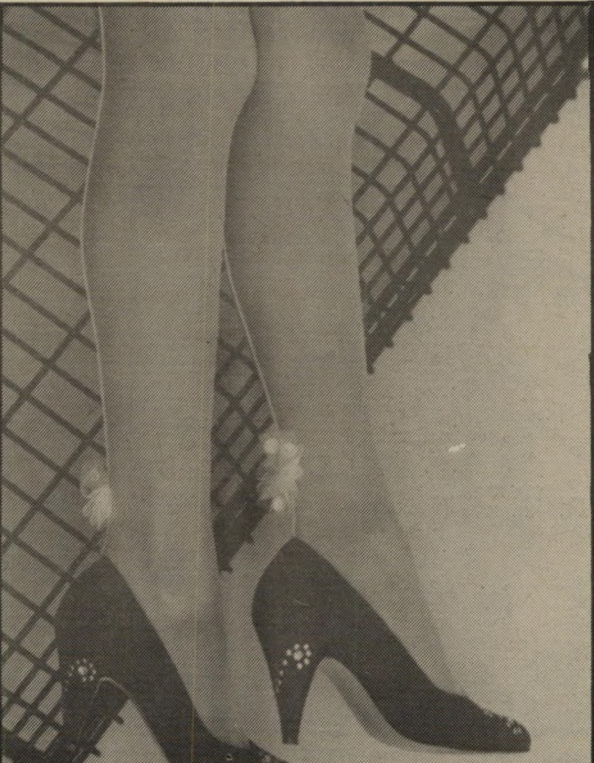
גובהן האמיתי ולא לנסות להסתיר. גם זו שאיננה גבוהה, יכולה לנעול, בשעות היום, סנדלים נמוכי-עקב. הסנדלים והנעליים השטוחים בקיץ '86 הם ציבעוניים ביותר: כתום, טורקיז, ורוד, צהוב, ירוק, אדום, סגול, כסוף, זהוב, שחור, לבן וגם שילוב כמה מן הצבעים האלה יחדיו. הצבעים הם בגוון חזק או בגוון ניאון זועק והנעל עשויה עור, עור מטאלי או פלסטיק.

גם נמוכות יכולות. הקיץ הישראלי הוא כלי-ארוך, שאין בעיה לחסל כמה זוגות סנדלים בעונה. וכדי לדעת מה כאופנה העונה, פשוט צריך לערוך סיור בחלונות-הראווה בחוצות העיר, להסתכל בירחוני-האופנה או להביט על רגליהן של בעלות המזל שערכו מסעיקניות בחול'ל וחזרו משופעות בנעליים איטלקיות, צרפ'תיות או ספרדיות.

אלה משולבים גם קישוטי אבנים נוצצות וציבעוניות. אבנים קטנות או גדולות. אבנים מרובעות או משולשות. בכל צירוף - התוצאה היא מראה סכסי.

פלסטיק שקוף להיט מחודש שחזר הקיץ לאופנה: הרגל נראית עירומה. אבל היא לבושה. בנעלי פלסטיק

נעלי קלף במיוחד לאלה הרוצות שייך להן קלף חזק בחיים: אלה הן נעלי-סירה לבנות. אותן מעטרים עלי תילתן בצבע אדום ולבנות בשחור.

סנדלי סבתא מעור כחול או מזמש כחול. מעוטרים בניטים כסופים. הסנדלים נמוכי-עקב. משמאל: נעלי זמש בסיגנון סירה.

נעלי עקב גבוה נוצצות ומבריקות, עשויות פאייטיים בגווני זהב, כסף, שחור וסגול. רכישת הנעל ברצועה מסביב לקרסול.

עבה נעל כזאת, המרגישה את האיזור הזה כרגל, לא תיראה יפה. אפשרות אחרת לערב: נעלי רשת שחורות, כעלות עקב גבוה, כשהנעל משולבת בפאייטיים בגווני זהב או כסף, וגם נעלי סנדלי זמש בגוונים קיציים מיוחדים כמו טורקוז, כתום, סגול, ורוד, המעוטרים בחזית הנעל ובעקבה בניטים כסופים או בפיסות-עור מטאליות בגוון תואם. ולהשלמת המראה בערב, בעיקר אם

רקומות נעליים אופנתיות עם ריקמת פרחים ועלים ציבעוניים, המעוטרים בחרוזים, בפנינים או באבנים נוצצות. רכישת הנעל - בפיסת-עור רחבה, התומכת בכף.

עשיר של פרח, עשוי עור זמש בגוון תואם לנעל, ועליו רקומות פנינים, ולמהדרות - תיק תואם. גם הריקמה חוזרת - בצורת נעלי עור חלקות, הרקומות בפרחים ועלים ציבעוניים, המעוטרים, לעיתים, בחרוזים, זים, בפנינים לכנות, ורודות או תכריכות, תלוי בגוון הנעל ובאבנים נוצצות. ולנשות החוג הנוצץ יש גם נעליים נוצצות העשויות פאייטיים, כמו שימלתי-הערב שהנוצצות עוטות, או

ובשביל גובה שאינו מהטבע נועלים נעלי-עקב. נעלי הערב הטובות תמיד הן נעליים חלקות, קלאסיות ואלגנטיות, בעלות עקב, ומי שאינה יכולה להרשות לעצמה כמה זוגות ככמה צבעים, מן הראוי שתרכוש זוג אחד, אבל בלבן. זה יתאים לכל בגד. גם נעל בגוון כסף או זהב הולכת עם כל דבר. לנעל כזאת ניתן להוסיף קישוטי פרפרים מבר או מיני כפתורים

קצרים, לחצאיות מיני או למיכנסיים צרים והדוקים. **לבן, כסף, זהב.** הסנדלים שיכבשו את הקיץ הבא, ואשר את ניצניהם אפשר כבר לראות הקיץ באירופה ובניו-יורק, הם סנדלי הפלסטיק השקופים. גם זאת אינה

צעיר וילדותי. גם נעליים כסיגנון הסניקס האמריקאי, נעלי-התעמלות עשויות כר, באופנה. ניתן להשיגם בכל הצבעים האופנתיים בגוון חלק, מורפס כסיגנון פיזולי, בהדפסי פירות-העונה, עצים טרופיים למיניהם ואפילו כבדים משובצים.

חוק בלי-עבור למבקשת מראה מרשים: כמה שיותר גבוה - כמה יותר יפה!

עומדים לבלות במקום ממוגן-אוויר, ניתן להתהרר בגרביים בהירים ור-קיקים, לבנים, ורודים, תכולים או צהובים, שתפר עובר מאחוריהם ופרח קטן עשוי בדיתחרה מקשט אותם.

נעלי-סירה עדינות-מראה, בעלות עקב גבוה, הנרכסות מסביב לקרסול ברצועה דקיקה. אבל קרסול הנועלת חייב להיות, במיקרה זה, עדין באמת, כי על קרסול

ציבעוניים שאינם יקרים, ושמים אותם במרכז הנעל או בצידה הקיצוני. **פרחי-בד קטן.** החידושים בנעלי הערב לקיץ זה הם נעלי עור חלקות ואלגנטיות בגוון אחד, שבצידם קישוט

זמש וכיניים על נעלי עור חלק, בסיגנון קלאסי ואלגנטי, וגם עם תוספת פרח עשוי עור זמש ומעוטר בפנינים, בחזית הנעל או בצידה, בגוון תואם. ולערב - תיק תואם.

המצאה חדשה, כי אם חידוש החזר אליו. כסנדלים העשויים פלסטיק שקוף הרגל נראית כאילו היא עירומה, אבל היא לבושה. סנדלי הפלסטיק הם כסיגנון הקבקים - פתוחים מאחור ובעלי עקב, ויש גם נעליים שקימתן פלסטיק שקוף וחלקן האחורי סגור ועשוי עור. אך הפלסטיק אינו חלק ועירום כבעבר. הפעם תקעו בו מעצבי-האופנה מכל טוב: אבנים נוצצות וציבעוניות, קטנות או גדולות, עגולות, מרובעות ומשולשות. התוצאה היא מרהיבת-עין ביותר.

על הנעליים המשובצות מופיעות גם אבנים ציבעוניות בגדלים שונים. כי הקיץ הבד חוגג - סנדלים עשויים רצועות-בד ציבעוניות, בגוון ניאון, סנדלים עשויים בד סאטן, חלק או מנוקד. ולאלה המחפשות נוחות - התשובה היא סנדלי סתא: עקב נמוך, רצועות רחבות וקישוטי ניטים כסוי פים, הופכים אותם לסנדלים מקוריים מאוד.

אבל צריך לזכור, כי פלסטיק הוא חומר שאינו נושם וכימים חמים הרגל מיועה ומחליקה. ולערב? צריך להתאים את השימלה לנעל ולהיפך. חוקבלי-עבור לאשה המבקשת מראה מרשים - להקפיד על גובה, כמה שיותר גבוה, יותר יפה.

ומהסתבא - לבלריות - נעליים שטוחות, המזכירות את נעלי רקדניות הבלט. פעם, לפני 30-20 שנה הם היו להיט, אחרי-כך נשכחו, ועכשיו חידשו האופנים את הנעליים האלה לאוהבות את המראה הצעיר והילדותי. נעלי הבלריות חזרו לא רק בגווני שחור-לבן, אלא בכל צבעי-הקשת: ורוד, צהוב, ירוק, כתום ואפילו כנעלי בלרינה מנומרות, מנוקרות או מקוקוות. אלה הן נעליים נוחות ביותר, המתאימות במיוחד למיכנסיים

ציבעי-הקשת: ורוד, צהוב, ירוק, כתום ואפילו מנומרות, מנוקדות או מקוקוות. נראות נהדר. עם מיכנסיים קצרים או חצאית מיני. מצוינה: היבואנית.

בלרינה מנומרת נעליים הנומרות את נעליהן של וק דניות הבלט. הן שטוחות, נוחות וצעירות, בכל

קורס להתעמלות פנים
אצל אלישבע חיימובסקי

ועוד פינוקים נשיים!
איפור ולימוד איפור • טיפול קוסמטי בשיטות חדשות
בפרטיות בשיא הפינוק • באווירה רגועה

איילת
רח' פרנקפורט 7
ד"א טל. 03-249415
(הכניסה מרח' ד'בוסנסקי 20)
יופייך בידך

מלכת המים 1986

בחסות **משרד התיירות** מטעם **השלם הזה**

בתכנית האמנותית:

★ גדי יגיל ★ עופרה חזה
★ טוביה צפיר ★ יגאל בשן
★ עוזי חיטמן ★ ינתן מילר — „כמו צועני“

12 מועמדות יפהפיות ★ תצוגת אופנה מפוארת

אופנת איב דה מרדיקס • נעלי אלס • בגדיים רון-לי • תכשיטי דיאמימון

תל-אביב

מוזיאון הארץ — מוצ"ש 16.8.86 בשעה 21.00

כרטיסים להשיג: הפצה ראשית „לאן“ דיזנגוף 101 (פסג הוד) טל: 03-231189-247373-230898
וביתר המשרדים: ברמת-השרון — „השרון“ בפת — ביקורת בהרצליה — המרכז בנתניה — מופע „ברג“
— כרטיס **בגבעתיים** — קרן ובקופת מוזיאון הארץ במכירה מוקדמת וביום המופע טל: 415244
הישיבה על הדשא.

מלכת המים תציג את הבירה שכבשה את העולם — **בירה בקס** • נופש-שייט עם מלכות המים — **מלחי ספנות**, מפעילת האונייה „סיטי אוף רודוס“ • מלכות המים הגיעו לנשפים באוטובוסים המרווחים והממוזגים של „טיולי הגליל“ • הדרכת הבנות: „אולפן לאה פלטשר“ • צילום המועמדות: „סטודיו מנחם עוז“ • תספורות: מירו וברי מ-„סלון לה קוקט“ • הפקה: „גמא הפקות“ • גמטה אמנים • אירגון: מירי זכרוני, רפי זכרוני.

זאת המצלמה שאתה צריך בחו"ל... ולמה כדאי לקנות אותה בארץ.

האוטומטית של "ניקון": כיוון חדות אוטומטי, חשיפה אוטומטית, מבזק אוטומטי, מנוע מנימי להעברת והחזרת הסרט, תיאום אוטומטי לסוג הסרט. בקיצור, היא לא תרשה לך לעשות טעויות...
... וזו תהיה טעות לקנות אותה בחו"ל: ראשית, מחירה בארץ אינו הרבה יותר יקר. אז אולי תרוויח כמה דולרים אם תצליח לעבור במסלול הירוק, אך תפסיד הרבה יותר: אחריות של "הדר"-היבואן הבלעדי בישראל, שרות מעולה וקניה בטוחה עם כתובת אליה תמיד תוכל לפנות.

הכנס עוד היום אל אחת מחנויות הצילום המובחרות, שם תוכל לראות גם את הדור החדש של "ניקון": FA, F501, F301, F3, FE2

יבואן בלעדי: "הדר" סוכנויות לצרכי צילום בע"מ

רח' אחד העם 36-38, תל אביב טל: 623407

מלכות המים נראות כל-כך רון-לי

גם את יכולה עם בגדי הים של רון-לי!

הציגי מודעה זו בזמן הקניה בחנות המפעל ותזכי להנחה מיוחדת!

רון-לי ron-ly

רון-לי רח' רבנו חננאל 14 ת"א (הרצל פינת סלמה) טל. 03-825135, 03-823285

קול התפסים

איילת
רח' פרנקפורט 7
ד"א טל. 03-249415
(הכניסה מרח' ד'בוסנסקי 20)
יופייך בידך

יום פינוקים נשיים!
טיפול פנים, מניקור, פדיקור, עיסוי גוף, איפור, התרגעות שלמה, אתחנתא, "מילוי מצברים" ...
5 שעות תענוג - שיז'פי בצידו. ולהשלמת היופי: אחזנו מזמינים אותך לסידור השיער אצל ג'חם, מנדלי 8 ת"א - על חשבוננו!

חבילת יופי
העסקה היפה של אלישבע חיימובסקי

בימאים

התרמית שמאחורי התרמית

לא התסריט הוא העיקר, השחקנים הם העיקר

"אני אוהב כשמוגדרים אותי בשם, בימאי של שחקנים. האמת היא שהשחקנים כעצמם הם שזוכו אותי בכינוי הזה. הם פשוט נפתחים לפניי, כך העיר על עצמו הבימאי סידני לומט, מי שהיה לאחרונה בארץ עם אחד הפחות מוצלחים בסרטי, דניאל. אבל אף שסרט זה סבל מבעיות תסריט לא היה בו שחקן אחד שלא עשה מלאכתו תאמנה תחת שרביטו של לומט.

גם בסרטו החדש, כוח, עובד לומט עם שחקנים יודעים ובחומר שבו הוא מצוי היטב: עיצוב התרמית הציבורית וכל השחיתות והמירמה המאפיינים היום את יחסי הציבור. כל המערכון יודע כי בקולנוע כמו בעיתונות ובעיתונות כמו בפוליטיקה, יועציה התרמית הם היום האנשים הנותנים את הטון.

השחקנים בכוח הם ג'ון הקמן, מגדולי שחקני הבר האמריקאי, ריצ'ארד גיר, ג'ולי כריסטי (שכבר מזמן לא זכתה בהזמנות טובה באמת) וקייט קפשו. הזכורה לטוב מאינדיאנה גונס המיקדש הארוך.

גיר משחק את פיט סט' ג'ון, יועציהקשרות. שהאינטרסים שלו אינם מופרעים עליידי מעצורים נפשיים כמו מצפון. שותפו לשעבר, ג'ון הקמן, מוצא עצמו כיריבו החדש של גיר, כשעה שהם משרתים שני ארונים שונים כאותו מיון פוליטי.

יומן החדשות

פסטיבל פה, פסטיבל שם

בטורונטו ובלוקארנו בווניציה

שתי אצבעות מצידון. סרטו של אלי כהן, הומן להשתתף בפסטיבל טורונטו. שיתקים בתחילת החודש הבא, במסגרת של עשרה סרטים שווים להם הצגת הגאלה הצפון אמריקאית. כהן מתכוון לנסוע לפסטיבל. אוונטי פופולו סרטו של רפי בואקי, שזכה לחיבה עצומה בפסטיבל ירושלים. יוצג

ג'ולי כריסטי

האמת על יועצי תדמית -

פסטיבל לוקארנו המתחיל השבוע, במסגרת קטגוריה מיוחדת לסרטי טלוויזיה, מיסגרת שבה מוצגים לעיתים סרטים שנועדו למסך הקטן אבל בארצות מסוימות הם מוצגים על המסך הגדול, ולהיפך.

ריצ'ארד גיר וג'ון הקמן ב"כוח" והשחיתות מאחורי יחסי הציבור

השיגעון המייגע

השיגעון הגדול (בן יהודה. תל-אביב ישראל) - העיקרון של המצחיקון הזה שחוק מאוד: כל המסוגלים מתהלכים חופשיים בחוצות הכרך, ואילו השמייים נעולים על מנעול וברוך בתוך מוסדות לחולי-נפש. אבל משום שהם שמייים, הם מרוצים בחלקם ואינם רוצים כלל בחרות המפוקקת שמציעה המציאות שמעבר לגדר.

עם זאת, אפשר היה לעשות כאן פארודיה משעשעת על החברה הישראלית בשעת משבר: השמייים במוסד הסגור מדמיינים דולארים שאפילו הדוד סם מתקשה לזהותם כמוזיפים. ובעזרתם אפשר להציל את הכלכלה. בכך, למען האמת, מתומצת הרעיון הקומי האחד והיחיד שמציע הסרט הזה. כל היתר אינו אלא שורה ארוכה ומעייפת של עוויות וקולות מזוירים, הסוחטים את הרעיון הבודד. עד שלא נותר ממנו מאומה.

כוכב הסרט צריך להיות ספי ריבלין, המגלם דמותו של מנהל בסניף של בנק. המנסה להתחקות אחרי המטבע המזויף ומגיע, בלי שום כוונה, למוסד המדפיס אותו. שם סבורים שהוא חולה שחזר מן החופשה, מכניסים אותו לכותונת מתאימה, דוחפים לו זריקות בישבן ועוד טיפולים מסרטי ובלתי-צפויים שכאלה, המלווים בגילולייעיניים, חריקת שיניים, צריחות ומילמולים, המעוררים רחמים יותר משהם מפתים לצחוק.

החור

1 חציון
2 טוב
3 ככה
4 חלש
5 רע

אריק לביא וספי ריבלין: למה?

יש כאן גם עניין עם אשה בוגדנית. עם סנדק שאינו יוצא לעולם מן הגאוקווי ושני הגלמים המשמשים כבריוניו ה-שכורים. יש כאן גם חכם אחד ממושקף שיועד כמה טוב להסתגר מאחורי מנעול וברוך מפני החברה. ועוד כהנה וכהנה דמויות מקוריות להפליא.

לומר ששום דבר אינו מסתבר בתסריט, שהכל מיקרי ומלאכותי, תהיה מחמאה. אם לא ספי ריבלין, לפחות אריק לביא, דינה דורון ויוסף שילוח, ראויים למשהו טוב יותר.

מותר לבני עשר ומעלה

מעריץ אלמוני (לימור ארצות-הברית) - תחילה, בקשה: ילדים יקרים ורכים בשנים, אם אתם הולכים לראות מצחיקונים של קיץ

כגון זה, לכו בנפסם ואל תקחו איתכם את הוריים. ועתה, אל הילדים עצמם, שהם גם גיבורי מצחיקון שדוף ורדוד זה - שנועד כנראה לבדר את חבריהם בגיל ההתבגרות. בהנחה שמעל גיל 15 לא מעיזים היום להתודות על אהבה נסתרת במיכתבים יותר מקוריים מאלה המצוטטים בסרט. הסימור עצמו נועד להיות קומדיה של טעויות, מרנע שנערה מתבגרת, האוהבת בסתר את ידידה הטוב מזה שנים רבות, מחליטה לכתוב לו בשם החתיכה של הכיתה, המיכתבים מגיעים לידיים שונות ומשונות, ביניהן שמונה ידיים של שני זוגות הורים המנהלים ביניהם רומאנים נסוגים ואפלטוניים, הנראים ברגעיהם הטובים יותר כמו פארודיה על להקה צבאית.

הקורבנות העיקריים של התאונה הקולנועית הזאת הם השחקנים - החתיך התורן והמבוקש, סי תומאס האול, שנראה יותר טוב בנערי הכרך; לי טילור יאנג, שמצער לראות כיצד מאז פייטון פלייס הפכה לבובת-שעווה ופרד וורד, שלא מזמן היה משעשע ומפתיע ברמו. והנה הוא נאלץ לעשות

אהבה

1 חציון
2 טוב
3 ככה
4 חלש
5 רע

סי תומאס האול: קורבן

פארודיה על עצמו. אם הקהל המיועד למצחיקון שכזה היה רואה סרט אחר של אותו מפיק, סטיבן רות, ושמו שוברי הלבבות, במקום הסרט הזה, היו מרוויחים כולם, גם מלפפונים עשויים להיות טעימים, אם מכינים אותם כראוי.

ירושלים: שיגעון של לילה, הכבוד של פריצי נשיקת אשת העכביש. חיפה: שיגעון של לילה.

תל-אביב

**** זליג (בית התפוצות - ארצות-הברית) - סימון דרך ברכו של וודי אלן מן הקומדיה המצחיקה לקומדיה הרצינית. סרט שכולו מקוריות והברקות של בימאי וצלם שהפליא לעזור לו, גורדון ויליס. איך בונים דימוי אמנותי, מה ההבדל בין אמת לאשליה ולאן בין השניים נכנס הקולנוע.

**** שיגעון של לילה (חן 2, ארצות-הברית) - מוצג גם בחן בירושלים וברב-גת בחיפה) - לאן יכול להוביל מצחיקון כשהנהג הוא מרטיז (נהג מונית) סקורסיה: אל השיגעון. ברנש מרובע עד כדי בוז מטייל בטעות לחלקה האחר של ניו יורק, ומוצא את עצמו בסיוט-חלום בנוסח עליסה בארץ הפלאות. גריפין דאן, הצעיר המוכשר המשחק את הגיבור, השקיע מכספו בסרט זה וכל רעיון שווה ועולה על הפרוטה שהושקעה בו.

**** נשיקת אשת העכביש (דיזאנוף 1, בראזיל, מוצג גם בבנייני האומה בירושלים) - כדאי לראות את הסרט בגלל עצמת החושניות שבו, הנתרמת לו עליידי שני שחקנים מצויינים - ראול ג'וליה ובעיקר ויליאם הרט, המוכיח כיצד בונים רמות בקולנוע. הוא מעצב הומוסקסואל שמקריב את תאוותו למען כבודו העצמי.

מי שרוצה לבלות קיץ בין פסטיבלים של קולנוע יכול לעשות כן בלי הפוגה כלשהי בין האחד לשני. הנה הלוח לדוגמה: 7 באוגוסט - פסטיבל בלוקארנו (עירית-הנופש השווייצית בקנטון טיצ'ינו) אוסף נדיר של סרטים מאת הבימאי היפאני קייסוקה קינושיטה; 17 סרטים חדשים מ-13 ארצות בתחרות הרישמית, ודגש על יוצרים צעירים; אוסף מלהיב של הסרטים מן הפסטיבלים הבלטים של השנה, בכיכר המרכזית של העיר, תחת כיפת-השמייים. 8 באוגוסט - שבוע של סרטי דרום-אמריקה באווירה לוהטת בפסטיבל ריו. 18 באוגוסט - פסטיבל המוקדש לסרטים קומיים בעירית-הנופש שבה נמצאת אחוזתו של צ'ארלי צ'אפלין ובחסות אשתו - ווביי שי בשוויץ. 21 באוגוסט - מונטריאול, פסטיבל ביני-לאומי לסרטים עלילתיים, הכובש לו מקום בעל חשיבות ומעדיף סרטים של בימאים ידועים. 30 באוגוסט - פסטיבל ונציה, אחד מהחשודים בים של השנה, עם מיסגרות שונות ומנהל אחד הבחר את הסרטים ביד רודנית ובקו פוליטי מועדף.

תדרוך

חובה לראות

תל-אביב: זליג, שיגעון של לילה, נשיקת אשת העכביש, זיכרונות מאפריקה, חלף עם הרוח, שואה.

אורי פורת:

„יועץ־תיקשורת המתראין בעצמו הוא גרוע!“

אחרי המסע למארוקו התברחו ששימעון פרס ליווה קבוצה של עוררים. יועצים ועיתונאים לפגישה עם המלך חסן ה־2. בתום המסע התראינו אלה. הצטלמו. התפרסמו. כתבו יומני־מסע. מכל הפירסומים הסתבר שגם פרס היה שם.

בתקופה שבה יצא לאור גם סיפרו של אריה נאור. מי שהיה מזכיר־הממשלה בתקופת כהונתו של מנחם בגין כראש־ממשלה. שוחחנו על־כך עם אורי פורת. מי שהיה יועצו של בגין לענייני־תיקשורת. המכהן כיום כמנכ"ל רשות־השידור.

● **גם עליך היה לחץ מאסיבי של עיתונאים?**

וראי. יועץ התיקשורת ששותק איננו ממלא את תפקידו. חובתו לדבר ולעשות כל שביכולתו בכדי להסביר את מדיניותו והתבטאויותיו של הבוס שלו. אך יועץ־התיקשורת המדבר על עצמו הוא יועץ גרוע. הוקוק ליועץ טוב שיאמר לו לשתוק.

● **יועץ־התיקשורת צריך להתראין בעצמו?**

יועץ־התיקשורת הנוהג להתראין בעצמו הופך את הבוס שלו

יועצים

למיותר. לפעמים עלול להיווצר הרושם. שהבוס הוא בעצם יועץ־תיקשורת של היועץ! לשימחתי, רוב היועצים שאני מכיר אינם נוהגים כך.

● **מתי פנו אליך במיוחד לצורך מתן מידע או ראיונות?**

ראשית, נבדיל בין מתן מידע לבין מתן ראיונות. כישרונו של היועץ הטוב הוא לספק את הסחורה, מבלי לשמש בעצמו כסוחר. כך ברור שאין מדובר בהבליפה תמורת שרות, כי אם כדיווח אמין של מקור מוסמך. המשרת את לקוחותיו בתיקשורת מבלי למכור סודות־המדינה.

עליי הופעל לחץ כבר מיוחד אחרי הפצצת הכור העיראקי ב־1981, ובמים המרים של מילחמת־הלבנון. עליי להתמודד עם זכותו של הציבור לדעת, מול זכותם של זרועות־הביטחון לפעול בסודיות. שכן הרלפות סודות פירושה הכשלה. העלולה להביא גם לאבדות בנפש.

לחץ כבר נוסף הופעל עליי בעיקבות החלטתו של בגין לפרוש מראשות־הממשלה, בנסיבות אשר פרטיהן שמורות עימו. מאז שבגין הפך ל„אדם פרטי“ — סירבתי בתוקף להשיב על שאלות שהיה בהן משום פגיעה בפרטיותו, שחשיבותה אינה פחותה מחופשי־הביטוי.

רבקה שריר:

„אני לא אתערב בעבודת אברשיה כשר־המישפטים!“

רבקה שריר, רעייתו התוססת של שר־התיירות והמישפטים, אברהם שריר, אינה נענית לבקשות הרבות המופנות אליה. להתראין כרעייתו של הדר־שר השרי. שריר התפרסמה בזמנו כשלחמה בחירוף־נפש נגד פירסום שמותיהם של נחקרים בתקופת החקירה. בפרט כשמדובר באנשי־ציבור. החשופים יותר מכולם לביקורת ציבורית. ופגיעה בשמם הטוב היא בעלת נזק לטווח ארוך. היה זה כשבעלה נחקר על־ידי המיטטרה. אחרי מותו של מיכאל אלבין. בתום חקירה קצרה ורב־ת־פירסום. קבלה המשטרה כי שריר נקי מכל חשד. שוחחנו עימה השבוע.

אני לא מתלהבת להתראין, ווראי שלא יוזמת. אני משתפת פעולה רק אם אומרים לי „במילא, אנחנו כותבים“ או אני משתפת פעולה, כי אני רוצה כמה שפחות להתרגז. אני מעדיפה לשתף פעולה, כדי שיכתבו לעומק ודייקו, ולא יסלפו ויכתבו שיטחית.

● **את עדיין בער תיקון־החוק בעניין אי־פירסום**

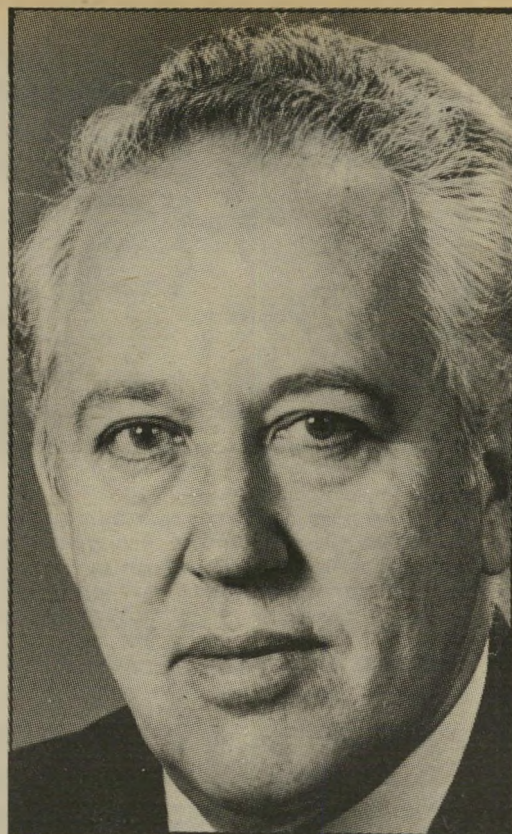
חוק

שמות חשודים?

באופן עקרוני, כן. אני אדם פתוח, ואם ישכנעו אותי שאיני צודקת — אוריד את הכובע. אי־אפשר להטיל כתם באדם, למשך כל ימי חייו, בגלל איזו הנאה של עיתונאי. אין בין זה לבין העניין הציבורי שום דבר. אני רוצה שנוק, ולוא הקטן ביותר, ייגרם לאיזה אורח במדינה.

● **אי איך אפשר לפרסם אודות חקירה? הרי אם נכתוב „אשת שר“, זה עלול להזיק ל־24 נשות־שרים!**
לא, לגמרי לא. לא צריך לפרסם בכלל אודות חקירה, בשלביה המוקדמים כל־כך. זוהי לא טובת־הציבור. אם אנשים מעוניינים בטובת־הציבור — שיטפלו בכיורוקרטיה ובתופעות אחרות. ידוע לכם מה קורה לאדם האשימו אותו בדברים שהוא לא עשה? איזה צלקות זה מותיר בו ובמישפחתו? כל עיתונאי הרוצה לפגוע, אם יפגע פעם בעצמו — אולי יזוהר שלא לפגוע באחרים.

● **כעת, בשבע־לך מונה כשר־המישפטים, את מתכוונת להשמיץ עליו בעניין זה?**
אני בניגוד למה שאנשים מפיצים, בכלל לא מתערכת בענייני־עבודה של אברשיה. ביחסים ביני לבינו קיים מושג הנקרא „פיר“, לא ריבתי איתו עליכם, ואם אני רוצה להזיז משהו, המכסימיום שאעשה הוא שאדבר עם אנשים מסביבו. לא מעבר לזה.

גדי יעקובי:

„זהו דבר לא־מוסרי, לא־מקובל וחמור!“

אי־איי־אר. „אקזוטיב אינטליגנס ריווי“ הוא שמו של ירחון בעל נטיות אנטי־שמיות היוצא לאור באמריקה. עורך העיתון הוא לינדון לה־רוש. הנחשב כפאשיסט. בין השאר פורסם בעיתון זה שאריאל שרון הוא סוכן סובייטי, ושהמוסד משרת את הקג"ב.

השבוע גילינו בין דפי הירחון ראיון עם השר גדי יעקובי. ביקשנו לברר עם יעקובי איך הסכים להעניק ראיון לעיתון האנטי־שמי הזה.

לא הסכמת.

● **ככל ואת יש ראיון איתך בעיתון.**

אני לא נתתי ראיון. כשהעיתון הגיע לידי, יכולתי להבחין הריטישמיות שהמדובר בהרצאה שנתתי בכינוס ארמנד האמר באוניברסיטת תל־אביב. זה היה כינוס יהודים השלום במיוחד התיכון על־ידי פיתוח כללי.

עיתונות

הסכר היהודי שיש לי הוא שערכי העיתון הוסיפו כנראה שאלות בראשיתם של קטעים שונים בהרצאתי. כדי להפוך את ההרצאה לראיון. לכאורה דבר שהוא בעייתי. לא־אתי. לא־מקובל. והמור.

● **איך הגיע העיתון לידך?**

ידיד מניו־יורק שלח לי אותו כדי שאראה. הופתעתי מאוד.

● **אתה יודע מו זה קבוצת להוויש?**

זו קבוצה הרואה עצמה כתומכת בישראל. אבל היא קבוצה בעלת אופי ימני ריאקציוני. בעלת תפיסות כאילו־פאשיסטיות, ואני מסתייג ממנה.

● **אתה מתכוון לנקוט באמצעים נגד עורך העיתון?**

לא. אבל אני מצטער שיטנם אנשים, או גורמים בעולם המתכחשים להגנות אלגנטרית בפירסום עיתונאי. הרברים עצמם, שהופיעו בשיט. הם כדו־יניים. הם באמת מבוססים על ההרצאה שנתתי באוניברסיטת תל־אביב. נוסח ההרצאה חולק והופץ על־ידי האוניברסיטה בין כל הכתבים הזרים בישראל, וכנראה כך היא הגיעה גם לעיתוני של הרוש. אין לי כל כוונה לעשות שום דבר בנידון.

חיים כצמן:

„נגן בגופנו על הגן, עד שהם יישברו!“

כבר מזמן לא שמענו על מרי אזרחי, כמו זה שפרץ בימים אלה בין אזרחי תל-אביב בעניין הפיכת חלק מגן-מאיר למיגרש-חניה. אזרחים כותבים לעיתונים, חותמים על עצומות, מתקשרים עם העירייה, וכבר הוקם ועד ציבורי להגנת גן-מאיר.

שאלנו את יו"ר הוועד, עורך-הדין חיים כצמן, האם זאת לא סתם התייפמות לצעוק כליכך חזק, מה שהעירייה מתכוונת לעשות. לפחות לפי הצהרותיה, הוא לקחת כ-10% משטח הגן, לחפור מתחתיו חניון ואחר-כך להחזיר את העצים לשטח החפור. האם זה לא מס שתושבי מרכז-העיר חייבים לשלם עבור היתרונות שהמגורים במרכז עיר נוטנים להם?

בכל שכונה מודרנית מוקצים כ-40% מהשטח לציבור. בתל-אביב מוקצים רק 25%, והם כוללים כבישים, בתי-ספר, קופת-חולים, חנויות, הגנה שילמת את המס שלך.

● **ומה עם בעיית-החניה הנוראיות באיזור? אתה מסרב לנסות ולפתור אותן?**

אילו היו אומרים לי שגן-מאיר יפתור את בעיית-החניה בתל-אביב, הייתי חותם על זה. אבל בתל-אביב חסרים 40-30 אלף מקומות-חניה, וחפירת גן-מאיר תיתן 300 מקומות, שאחריה יילך הגן לעזאזל.

● **10% מהגן, אתה מתכוון.**

לא נכון! זאת רק ההתחלה. אחר-כך ירצו עוד 10 אחוז, ואחר-כך

תל-אביב

תתבקש איוו תחנת-דלק קטנה, ומהר מאד ייעלם הגן.

● **כלומר, הבעיה היא שאתה פשוט לא מאמין לעירייה, שהיא תסתפק ב-10 אחוז?**

יש לנו נסיון תיראי מה קרה ברחוב ירמיהו. נתנו אישור חריג לשני בתריקפה למשך שלוש שנים. תראי את האיזור עכשיו! ריירי הסביבה יוצאים מרעם. מדוע לעשות בכלל נסיון כזה, כשיש עשרות אלטרנטיבות למיגרש-חניה בסביבה?

● **הגשתם לעירייה רשימת אלטרנטיבות? הם לא צריכים אתנו בשביל זה. הם יודעים בדיוק איפה אפשר לחפור.**

● **כמה תושבים יש היום בתל-אביב? 400 אלף. כמה חתימות אתה רוצה להשיג?**

בתל-אביב היו 400 אלף איש. עכשיו יש 320 אלף איש. מיספר החתימות לא חשוב כלל. נגן בגופנו על הגן, עד שהם ישברו.

● **אתה יודע כבר על מיקרה שתושבים ניצחו את העירייה בעניין כמו זה?**

כן, האיצטדיון בשועפת לא נבנה, כי התושבים התנגדו לו. וכך יהיה פה.

רותם אשבל:

„מה לעשות כדי שאני לא אהיה שוויצרית?“

הכוכבת הכי צעירה בארץ, בעונה זאת לפחות, היא הילדה רותם אשבל. פינה קבועה בתוכנית הפופולארית זהו זה, תפקיד בסידרה רחוב סומסום ותשדירי-שרות לטלטקסט - הערוץ-השלישי. אני מכירה כמה שחקנים בוגרים שהיו שמחים מאוד לעונה כליכך עסוקה.

איך כל זה קורה לילדה בת פחות מ-10, שאלנו את רותם.

במסיבה של סיום מיתה ג' עשינו הצגה. איש אחד מהטלוויזיה — אני לא יודעת מי זה היה — ראה אותי והזמין אותי לבחינות לרחוב סומסום. נבחרתי, עברתי והתקבלתי. אחר-כך חיפשו ילד לפינה בזהו זה. האמת היא שהם רצו דווקא כן. אבל אחרי שהם עשו בחינות להרכב ילדים, הם התפשרו על בת, זאת אומרת עליי. בתוכנית הזאת צפו האנשים שרצו לעשות את תשדירי-השרות לערוץ השלישי, והם כבר פנו אליי וביקשו ממני להשתתף. זאת הייתה הפעם הראשונה שהתקבלתי בלי לעבור בחינות.

● **את נהנית מהעבודה?**

כן, זה כיף, אבל זה מאוד קשה ומתיש. הרבה שעות-צילום כיום והרבה ריכוז. מה שאני רוצה להזכיר, ואל תשכחי לרשום, בבקשה, זה שהבימאי מוטי אבירם, המפיקה שרי, עוזר-הבימאי ירון וכל הטכנאים עוזרי לי ותמכו בי והיו נחמדים וסבלניים אליי. רשמתי?

● **כן.**

יופי, מה עוד את רוצה לשאול?

● **יש לכם טלטקסט בבית?**

לא, לא קנינו. אולי פעם נקנה.

שחקנים

● **קיבלת הרבה כסף בשביל העבודה שלך?**
עוד לא קיבלתי, אבל אני יודעת שאקבל. כשהכסף יגיע, אתן אותו להורים והם יקנו לי אופניים חדשים או טייפ.

● **כשאת הולכת ברחוב, אנשים מזוהים אותך? אומרים לך מישהו?**

בטח. הם אומרים „שלום, רותם, מה שלומך, ראינו אותך אתמול בטלוויזיה“ וכל מיני דברים.

● **זה מפריע לך?**

לא, זה נחמד. אני רק כל הזמן חושבת איך לעשות שאני לא אהיה שוויצרית בגלל זה.

● **ואת הושבת שתצליחי?**

בטח. אמא שלי תקעה לי לראש חוקחוק שמה שהכי חשוב בשבילי זה הלימודים.

● **מה התוכניות שלך לגבי העתיד הקרוב, בשטח המישיחק?**

לפי החווה שחתמתי אסור לי להצטלם לשום דבר במשך שישה חודשים. אחר-כך אני שוב אהיה פתוחה להצעות.

טוביה סער:

„ראיתי שזה מכובד והופעתי בתשדיר-שרות!“

השבוע הופיע בטלוויזיה טוביה סער בתשדיר-שרות של מישרד-הבינוי-והשיכון. הוא סיפר על משכנתאות והלווי-אות שניתן לקבל ממישרד-השיכון. ביקשנו לברר עם מנהל-הטלוויזיה-לשעבר את טיב עבודתו החדשה.

השבוע הופיע בטלוויזיה טוביה סער בתשדיר-שרות של מישרד-הבינוי-והשיכון. הוא סיפר על משכנתאות והלווי-אות שניתן לקבל ממישרד-השיכון. ביקשנו לברר עם מנהל-הטלוויזיה-לשעבר את טיב עבודתו החדשה.

השבוע הופיע בטלוויזיה טוביה סער בתשדיר-שרות של מישרד-הבינוי-והשיכון. הוא סיפר על משכנתאות והלווי-אות שניתן לקבל ממישרד-השיכון. ביקשנו לברר עם מנהל-הטלוויזיה-לשעבר את טיב עבודתו החדשה.

השבוע הופיע בטלוויזיה טוביה סער בתשדיר-שרות של מישרד-הבינוי-והשיכון. הוא סיפר על משכנתאות והלווי-אות שניתן לקבל ממישרד-השיכון. ביקשנו לברר עם מנהל-הטלוויזיה-לשעבר את טיב עבודתו החדשה.

השבוע הופיע בטלוויזיה טוביה סער בתשדיר-שרות של מישרד-הבינוי-והשיכון. הוא סיפר על משכנתאות והלווי-אות שניתן לקבל ממישרד-השיכון. ביקשנו לברר עם מנהל-הטלוויזיה-לשעבר את טיב עבודתו החדשה.

השבוע הופיע בטלוויזיה טוביה סער בתשדיר-שרות של מישרד-הבינוי-והשיכון. הוא סיפר על משכנתאות והלווי-אות שניתן לקבל ממישרד-השיכון. ביקשנו לברר עם מנהל-הטלוויזיה-לשעבר את טיב עבודתו החדשה.

השבוע הופיע בטלוויזיה טוביה סער בתשדיר-שרות של מישרד-הבינוי-והשיכון. הוא סיפר על משכנתאות והלווי-אות שניתן לקבל ממישרד-השיכון. ביקשנו לברר עם מנהל-הטלוויזיה-לשעבר את טיב עבודתו החדשה.

השבוע הופיע בטלוויזיה טוביה סער בתשדיר-שרות של מישרד-הבינוי-והשיכון. הוא סיפר על משכנתאות והלווי-אות שניתן לקבל ממישרד-השיכון. ביקשנו לברר עם מנהל-הטלוויזיה-לשעבר את טיב עבודתו החדשה.

השבוע הופיע בטלוויזיה טוביה סער בתשדיר-שרות של מישרד-הבינוי-והשיכון. הוא סיפר על משכנתאות והלווי-אות שניתן לקבל ממישרד-השיכון. ביקשנו לברר עם מנהל-הטלוויזיה-לשעבר את טיב עבודתו החדשה.

השבוע הופיע בטלוויזיה טוביה סער בתשדיר-שרות של מישרד-הבינוי-והשיכון. הוא סיפר על משכנתאות והלווי-אות שניתן לקבל ממישרד-השיכון. ביקשנו לברר עם מנהל-הטלוויזיה-לשעבר את טיב עבודתו החדשה.

השבוע הופיע בטלוויזיה טוביה סער בתשדיר-שרות של מישרד-הבינוי-והשיכון. הוא סיפר על משכנתאות והלווי-אות שניתן לקבל ממישרד-השיכון. ביקשנו לברר עם מנהל-הטלוויזיה-לשעבר את טיב עבודתו החדשה.

השבוע הופיע בטלוויזיה טוביה סער בתשדיר-שרות של מישרד-הבינוי-והשיכון. הוא סיפר על משכנתאות והלווי-אות שניתן לקבל ממישרד-השיכון. ביקשנו לברר עם מנהל-הטלוויזיה-לשעבר את טיב עבודתו החדשה.

השבוע הופיע בטלוויזיה טוביה סער בתשדיר-שרות של מישרד-הבינוי-והשיכון. הוא סיפר על משכנתאות והלווי-אות שניתן לקבל ממישרד-השיכון. ביקשנו לברר עם מנהל-הטלוויזיה-לשעבר את טיב עבודתו החדשה.

השבוע הופיע בטלוויזיה טוביה סער בתשדיר-שרות של מישרד-הבינוי-והשיכון. הוא סיפר על משכנתאות והלווי-אות שניתן לקבל ממישרד-השיכון. ביקשנו לברר עם מנהל-הטלוויזיה-לשעבר את טיב עבודתו החדשה.

השבוע הופיע בטלוויזיה טוביה סער בתשדיר-שרות של מישרד-הבינוי-והשיכון. הוא סיפר על משכנתאות והלווי-אות שניתן לקבל ממישרד-השיכון. ביקשנו לברר עם מנהל-הטלוויזיה-לשעבר את טיב עבודתו החדשה.

השבוע הופיע בטלוויזיה טוביה סער בתשדיר-שרות של מישרד-הבינוי-והשיכון. הוא סיפר על משכנתאות והלווי-אות שניתן לקבל ממישרד-השיכון. ביקשנו לברר עם מנהל-הטלוויזיה-לשעבר את טיב עבודתו החדשה.

השבוע הופיע בטלוויזיה טוביה סער בתשדיר-שרות של מישרד-הבינוי-והשיכון. הוא סיפר על משכנתאות והלווי-אות שניתן לקבל ממישרד-השיכון. ביקשנו לברר עם מנהל-הטלוויזיה-לשעבר את טיב עבודתו החדשה.

השבוע הופיע בטלוויזיה טוביה סער בתשדיר-שרות של מישרד-הבינוי-והשיכון. הוא סיפר על משכנתאות והלווי-אות שניתן לקבל ממישרד-השיכון. ביקשנו לברר עם מנהל-הטלוויזיה-לשעבר את טיב עבודתו החדשה.

השבוע הופיע בטלוויזיה טוביה סער בתשדיר-שרות של מישרד-הבינוי-והשיכון. הוא סיפר על משכנתאות והלווי-אות שניתן לקבל ממישרד-השיכון. ביקשנו לברר עם מנהל-הטלוויזיה-לשעבר את טיב עבודתו החדשה.

השבוע הופיע בטלוויזיה טוביה סער בתשדיר-שרות של מישרד-הבינוי-והשיכון. הוא סיפר על משכנתאות והלווי-אות שניתן לקבל ממישרד-השיכון. ביקשנו לברר עם מנהל-הטלוויזיה-לשעבר את טיב עבודתו החדשה.

השבוע הופיע בטלוויזיה טוביה סער בתשדיר-שרות של מישרד-הבינוי-והשיכון. הוא סיפר על משכנתאות והלווי-אות שניתן לקבל ממישרד-השיכון. ביקשנו לברר עם מנהל-הטלוויזיה-לשעבר את טיב עבודתו החדשה.

השבוע הופיע בטלוויזיה טוביה סער בתשדיר-שרות של מישרד-הבינוי-והשיכון. הוא סיפר על משכנתאות והלווי-אות שניתן לקבל ממישרד-השיכון. ביקשנו לברר עם מנהל-הטלוויזיה-לשעבר את טיב עבודתו החדשה.

השבוע הופיע בטלוויזיה טוביה סער בתשדיר-שרות של מישרד-הבינוי-והשיכון. הוא סיפר על משכנתאות והלווי-אות שניתן לקבל ממישרד-השיכון. ביקשנו לברר עם מנהל-הטלוויזיה-לשעבר את טיב עבודתו החדשה.

מלון פלשתינה או עיתונאות צעירה בישראל

מלון פלשתינה
רון אדליסט, רון מיברג
מועד, 414 ע

מוניטין הוא לא הבחירה שלי למלכת המים, כשם שכתרת ראשית הוא בוודאי לא השבועון שבלעדיו חיי אינם חיים. שני חיקויים, פחות או יותר מוצלחים, של דגמי-אבן וסיפורי הצלחה אמריקאיים שהפכו — האחד — לסיפור הצלחה אף הוא, ואילו השני — לסיפור הישירות, בנוף המקומי. שניהם נוסדו על-ידי, מטובי ואולי אפילו לו למען שתי דמויות בולטות בעולם העיתונות שלנו, אדם ברזל ונחום ברנע, שהראשון ביניהם הוא בלי ספק האישי המורכב יותר, עיתונאי סופר-מבקר רב כישורים ותחומי התעניינות. בעוד שהירחון, מוניטין, מופנה כמדומה למישור פחה שמעל-לממוצע עדי-אמירה, האשכנזית, החילונית, המרבה בנסיעות, קוראת אנגלית וממוקמת במקום טוב באמצע המפה הפוליטית שלנו, מבלי שיהיה בעולמה שום דבר שעליו תיירג ולא תעבור, השני, השבועון, הוא מוצרי איכות אופייני של הסנובה הירושלמית עם תיגבורת תל-אביבית: קורת-גג לא מחייבת מדי למשכילים, למתוסכלים ולאנשים שהפוליטיקה היא חלבם ודמם. אם מוניטין נועד בעיקר לקריאה בסאלון המישפתי ובחדר ההמתנה של רפאלי-שיניים יקרים, כותרת ראשית נקרא גם על-ידי עיתונאים יריבים ופוליטיקאים, וזה אמור לשיבו. על חסאי אני מודה: לא קראתי לא את זה ולא את זה יותר משנה, כך שאני אובייקטיבי. לשם מה ההקדמה הארוכה הזאת: כדי לפרוש את הרקע להתרשמותי ממלון פלשתינה. קובץ כתבות שכתבו עורך מוניטין וסגנו, רון מיברג ורון אדליסט, ואשר הפיעו בעיתונם בין השנים 1986-1981. מי שיבקש למנות כאן חסרונות ומיגרעות לא יתקשה הרבה למצוא: העורכים לוקחים את עצמם — כצפוי, מותר אולי להזכיר לא בלי שמץ רישעות — באותה מידה של רצינות לא-מבדחת שעליה לא היו עוברים לסדר היום בלי הערה זדונית אצל מרואייניהם. כך, על פי כיתוב הכריכה, מלון פלשתינה הוא "סיפור הראשון" של מיברג, שבו הוא וחברו מנסים "לחקור את החוויה הישראלית כפי שנחווה על-ידי נציגיה הבולטים". אשר לכתבות עצמן, אלה "מובאות כאן כפי שפורסמו במקור, ללא שינויים, עיבודים או התאמות", ואנו לתומגו סברנו כי רק מועדמים לפרסם בלייק או לפרסם נובל ממנסים — לעיתים — את דיבוייהם, כפי שפורסמו במקור, ואילו עיתונאים, לעומתם, דווקא מצוים על "שינויים ועיבודים".

ההגדרה היא שווכרי מוניטין וראים עצמם כמי שגבר יצאו מתחום עיתונאות-הסתם, ואילו על תחום הסיפור פסחו מרצון. לא כליכך מפני שאין להם הדרה, או שהם מתנגדים עקרונית לשאול כמה מנות-ברזל של "ויטמינים סיפוריים" (אבידן) מן האומנות הבכירה, אלא משום שזו, הסיפור היפה והפחות יפה, נגועה כידוע בחיידק הכזב, ויש אפילו הגורסים כי כזבה — מיטבה, ואילו הם עיניהם לניתוחי אמת מפרפרת (החוויה הישראלית) בראייה שהיא "אישית, מעורבת, בעלת עמדה".

המבקר הנוקדני של הכינוס שלפנינו יוכל להוסיף למניין חולשותיו גם את הסינון (האגרסיבי-מצטעץ) האופנתי, אם ההיעדר — אופייני לא-פחות — של שמץ ריאלי-כזב, מה שנקרא בלועזית, "רספקט" (הרי המונח "חשיפה" עצמו כבר מרמז לעיסוק במה שמצוי מתחת המעטפת), ויהי מלשלי: הקולבים המדברים עליהם מילת תולה את המיקרופונים שלי היו חיים לסקוב המנוח... ארנון גפני... אלברט מלכר... נאום מיי שריה, "הכתב הצבאי הראשון של הטלוויזיה הישראלית".

אין שום צורך בנכונות מגדלת כדי לגלות כאן את ההשפעות ומקורות ההשראה. בעיקבות דן ב"זאמז" יכול כבר גם רון אדליסט להתביר לכתיבה ככתרת, "על הזין של היושע" (פרץ), ונרמה לבי שמהו מילת דודי אבידן גם הוא נטמע פה איפה איש-אם. אבל ההשפעה הבולטת ביותר היא כמובן זו של המורה הרוחני, אדם ברזל, ושל הסלנג הטיפוסי לבניו ג'רנאלים" הישראלי — מזיגה של ריימונד צ'אנדלר, המנגווי והגשש החוויר.

בפריומה של "החוויה הישראלית". הוסף לכך את מסי-השפתיים לחלופיותה של התהילה, גם העיתונות (עוד חצי שעה לתחילת מהדורת החדשות ואני מחפש את מפת הבירה עליה טייטתי את הפרטים שאיש אינו זוכר כיום), ואת התפישה הפשטנית המונחת לרוב ביסודה של עיתונאות זאת — גם בישראל וגם בארץ ההולדת שלה, אמריקה — ברבר מהותה וטיבה של היאמת, החשיפה, וכו', וקיבלת קלסטרון של העיתונאי החדש שלנו במירעו אבל גם במיטבו. מבקר סיפורי ירצה בוודאי להוסיף לכל אלה גם את הפואטיקה — אם יורשה ליישם את המושג בתחום הג'ורנאליסטיקה — של הבלטת האני" של הכותב, הרגשת המעורבות והביר גראפיה האישית. "אני נכנס לבני-ברק פעם שניה בעשרים שנה. גרלתי ברמת-גן, מעבר לסיכון. בני-ברק היתה מחוץ לתחום. לנו, החילוניים, לא היה מה לעשות שם. פעם טעינו ועלינו על אוטובוס שנסע דרך בני-ברק. מבצע לחלון ראיתי ילדים לבנים עם פאות וכיפות קטיפה מהירים, מלומדים, עם ספרים תחת היד, הולכים עליהם, מתוך כוונה. שילטי החנויות אידישאים, עם אותיות עבריות מסולסלות וצבעים רכים. שנים בכיסוי-ראש ודוחפת עגלות-ילדים, אברכים בשחור, כפופים לפנים, עלו עם רחוב ירושלים, למעלה, קרוב לשמיים, מהמידרכה לכביש, מהכביש למידרכה, נמלטים מעגלת האלטעי-זאכו. האוטובוס יצא לכיכר המטופנת במפיות נייר משומנות של אורדע, רמת-גן האמיתית של קריניצי".

מי שמסוגל היה לראות את כל זה דרך חלון האוטובוס בנסיעה אחת נועד באמת להיות או עיתונאי גדול או סופר שהחמיץ את ייעודו. או גם זה וגם זה.

ואגב, זה שהילדים הדתיים הם גם "מלומדים", את זה לא היתה העין הצופיה של הינוקא שלנו מסוגלת לראות מבצע לחלון האוטובוס. ללמד דך שגם לבניו ג'רנאלים" אין מקפידים עד כדי כך על טהרת העובדות: את שלא תעשה העין ישים לאחרי-מכן המידע הסטטיסטי, או — ביקור חוזר בשטח.

סוס חת

כל הברכים האלה אינם באים לגרוע מכוחו של הספר שלפנינו, שהוא אחד המתקנים שניקרו לידי בעת האחרונה. תאמרו, פאראדוקס. תאמרו, איפאכא מסתבא ולכו למילון: "רמוט קונטרול" של מיברג אתם הרי כבר יודעים). אבל העובדות הן עובדות. מרגע שלקחת את הספר לידי לא הינחתי אותו מידי אלא ככל הגע שהייתי צריך. זה שגם אני כבר כותב בסגנון ה"בניו ג'רנאלים" הישראלי היא רק ערות נוספת להשפעה המדי רבקה של שינונו המתחם. הוא ערבי של חול וערבי של שבת. בימי חול הוא עושה את העבודה השחורה כי היהודים לא רוצים, ובשבת כי אסור להם. ורב ורדוקבסקי, איש החזק של ידיעות אחרונות, הוא, כריש בעור פלטי-פישי" או פרופ' אבישי מרגלית המצוטט פה על שלום עכשיו: מרגלית, מסכים שיש בעיה בהוצאת שלום עכשיו לרחוב כתנועה אלימה, משום שבעיקרה היא תנועה בלי יצרים וחיוניות. לדתיים ולמיזרחיים יש יצרים חיוניים, ולנו אין במידה נגדית, אנחנו, הישוב הישן, כמו שאומר דן מירון, יש לנו מעט יצרים ומעט ילדים. תנועה של וייט אשכנזי, סאברה עם פרוטקציה, אבל זה אנחנו".

כשצריך — הכתיבה כאן היא עם מעט מאוד כחל ושרק, ולא מפריע על שפרופסור אבישי מרגלית מתחיל פיתאוד להתנבס נסיגנונו של רון אדליסט. ולא מפריעה לי גם כותרת-המישהי הבוטה של הרשימה (שלום עכשיו: סוס חת). יש דברים שמוכרחים לאומרו גם כשאננם נעמים לאוננו של האומר, ושלום עכשיו הוא באמת סוס (אם תרצו אפילו רמך) מת, שעה שגוש-אימונים היא אתון חיה מאוד. מה שקובע הוא שעיתונאות שאינה מעזב לומר את מה שהוא אמת לפחות בעיניו של הציבור, של הציבור הזה, אפילו את מחירי ניד העיתון.

כך, רומה, גם בעיניו של הרב גורן, הטוען כי "עובדה שמעריב חמש פעמים פייסם וביקש סליחה ממני, בזמן האחרון, על כתובת שרק עובדה שהאיש שאומרים שאף פעם לא מבקש סליחה, אף פעם לא חזר בו, רק לפני שבועיים פירסם הודעת תיקון". דיבירי הרב גורן, מבין צמד הכותבים, נראה לי שאדליסט הוא המנופה יותר אבל גם הפרובוקטטור, השנון והמעניין יותר, אולי גם המוכשר יותר. מיברג נראה כמי שכטוח פחות בעצמו (בשלב זה), הוא

טירון יחסי בעת כתיבת הדברים, שואל גם את השאלות הקשות יותר, אולי דווקא משום שעוד אינו "משופשף". צעיר יותר, הוא עדיין שבו יותר בקיסמו של המוות אבל גם בקיסמו של איוו סיפוריות והנחנת-מפונקת שעוד מתגדרת ב"מצבי-הרוח" שלה. הוא גם נועז יותר מינית (סול מינאו, "סירר את אברו ימינה תחתונתו") במקום שאדליסט, "משוחרר" יותר פוליטית (ולמאיר יערי יכתוב: "אני סבור שאתה טועה, משום שפונקת על-ידי חברך, אנשיך, מעירי ציך..."). מעניין לשים לב שלמאיר יערי הוא יכתוב, ככל זאת, "סוס חת" ו"איש".

שיקולים של קיום

הנה רשימתו של אדליסט על איתן איתן — משורר שהוא לא בדיוק הפייבוריט שלי, ואני מניח שאני אינני בדיוק הפייבוריט שלו. רשימה מצויינת, דיוקן אמין, נאמן (אני מכיר את האישי).

"מלון פלשתינה": תושב, מהגר, אורח?

קריא. תענוג לקרוא. לא קצר מדי ולא ארוך מדי, אפילו בכחואזה, בלשון המוסף הסיפורתי (נספרדף ללווי-קורדש בני אדם ברזל ותלמידיו). ולעומתו, כתבי-אשמה קולע, קולח, משכנע של רון מיברג — מיברג במיטבו ב"סיפור הראשון" — כנגד העיתון חדשות, המוכיר לנו כי אם לא ניהור יהיו הוא וחברו העירי. שניהם ממזויו הצהובים של הארץ המוכר ככיתול, העיתון, שאומרים שאף פעם לא מבקש סליחה, עיתוני המחז והמחברתיים היחידים של מדינת ישראל.

כדאי להביא את כל הפתיח של הרשימה: "היצר המניע את עורכי חדשות, שרובו קיום ומיעוטו שיקול-דעת. אינו יודע גבול, יש דברים שקשה לקנות אותם מפני שמתנהגים כאילו עברו ניתוח מוח בו הוסרו מהם אונות המוסר. עתיד העיתונות הוא באריות, ובחדשות ארוים את החומרים הקשים-לגיטימיים שפורמליזן נגוע בורחן צהוב...".

דברים נוקבים עד כדי כך שכדאי לשכוח לרגע שרינו צורה, עורך חדשות, היה אף הוא בשכר המים בעורכי מוניטין, והלשונות הרעות שאינן חסרות בטום מקום עלולות לטעון לשיקולים רבים.

בדבריו המצוטטים מתמודד מיברג לא רק עם בעיות האתיקה וה"לגיטימיות" של מיקצועו המציני, אלא דומה שהוא אף מתחיל לשאול את עצמו למהותה של "כל האמת" הזאת של העיתונאי. זה שהגיע לשאלות כאלה מדבר אף הוא בשיבו. לעמיתו רון אדליסט יש הרבה פחות היסוסים ומעצרים בראיון-לאיראון (הוא לא נשקיים) עם מאיר יערי ("איש הישש"), וזאת על אף גינוני הענווה החיצוניים: "ברוב אינולתי". הוא, הוותיק יותר, יודע היטב מהי אמת זו שאחריה רוף העיתונאי כל ימיו: בדיוק כל מה שהמרוואין שלו מבקש להסוות או להעלים, אך היה פילוסוף מנסח זאת? — אולי האמת שלי היא נסיון-ההכחשה שלך. גם זאת הגדרה.

ברשימה זאת של אדליסט תמצא את מישפטי המפתח בתפיסה זו של נפילת האלים (האישי שהקים מדינה יש מאין וקומם עם מפורד מהרסות הגולה — והוא עדיין מרטן), כדרך שתמצא בה גם את ההכללה הטיפשית, נטו", בלשון העגה העיתונאית שלנו: "פרט לפוליטיקה, כל נשכה שמאיר יערי) וחזן היו פולנים מטיבעם".

מטיבעם? ואני לתומי חשבתי: מארץ הולדתם: נאום הצבר המלא ריעות קרומות, לא פחות ממה שהוא מייחס ל"פולנים" הבלתי אהודים עליו.

מלוכלך יותר

נמכר יותר

מה לעשות, גם אדליסט וגם מיברג הם עדיין אנשים צעירים, יחסית, ועוד יש להם הרבה מה ללמוד (כין השאר, שגם מיתוסים-חיים מרטנים, ואין בכך פליאה, כמו שאין שום חידוש בכך שאנשים צעירים אהובים, לייטר" מיתוסים זקנים או מזוקנים). אגב, מה באמת פשר השינאה הזאת המתגלה כאן לרן ב"דאמוק? היו בעיות אישיות? יותר מדי קטניות מעריצות? כוז ישראלי בריא (אחרי 2000 שנות זיקנה) למודק? ניסח בכלל נרמה לי ששני העורכים שלנו הם לא חסידים גדולים של סופרינו ואמנינו, ואם כבר — הם מעריפים אותם בימיו, בשוליים או בגלות. אבל נחזור לעניין.

מי שמודע ל"קונספציה" החדשה הרווחת בעיתונות הישראלית — בלשוננו של רון מיברג — "נמוך יותר, מלוכלך יותר, נמכר יותר" — הוא אינו רוצה להיות "מלוכלך יותר" אבל גם אינו מעוניין לפנות את הוירה בלא-קרב ליריבו, בני האסכולות החדשות אף הם, שבחדשות או העיר — נמצא כבר בדרך הנכונה. עוד מעט-טקט והוא ועמיתו אדליסט (המודע אף הוא לגודל אחריותו) של העיתון יצאוב "מוצר" שלו: קהל הקוראים) יצטרכו לשאול את עצמם שאלה קשה לא-פחות: כיצד להתעלות על ערכיה והנורמות של "החברה הישראלית המרושנת" (מיברג) ובעת ובעונה אחת להתפרנס ממנה ומטעמה.

ולא להשוויו בסכלנות עד כה ועכשיו שוב אינם יכולים לעצור בעצמם מלבוא אלי בתמיהה: ואתה, מה לך ולכל זה? באמת אין לי תשובה מניחה לגמרי את הרעת. אולי רק זו, שאם אצטרך אי-פעם לבחור בין עיתונאות טובה לבין ליטראטורה בינונית או גרועה — אין לי ספק כמה אבחר, ואולי גם זה: נכון שהסיפור רואה (ומגלה) תכונות, מתכונות ומערכות סימליות, בעוד שהעיתונות עוסקת ומציגה מיבנים ומערכים חברתיים — כפי שאחד חריף ניסח זאת — אבל, ראשית, הראשונות אינן מוציאות את האחרונות לגמרי ולחלוטין ובטרה כימית, כי אם — וכאן שנית — אלה המפרטות מאלה ומקבלות או דוחות את אלה ומשיקות אלה לאלה (גיאומוטריות).

וגם — חשוב מכל — זה: הארץ שבה אני חי, דמותה נקבעת — לרוע המזל, ולצערי הרב — הרבה יותר על-ידי העיתונות מאשר על-ידי הסיפור. ואולי כך הוא, כיום, ברובן של מי שמכונות ארצות התרבות (המערכית).

בלי זיכרון

קריאה כמלון פלשתינה מגלה, כי העיתונות שלנו, לפחות במיטבה, מצויה אף היא במילכוד. לא רק זה של אתי — לא-אתי. לא רק זה של המישואה מלוכלך יותר — נמכר יותר, שימיה, אחרי הכל, כימי עולם שמימות רחב הוונה, שורשי הבעיה — ציביונם המקומי ואין זה מפתיע שדווקא הרגשים האינטימלי-גנטיים שבעיתונאים הצעירים מתחילים להיות ערים של מטבע הדברים, מדברת העיתונאות מתוך הרגע ואל הרגע. העבר קיים לגביה רק במידה שהוא קיים ברגע זה, או שניתן להחיות אותו לרגע, פרשת ארלוזורוב שלא קמה או הוקמה לתחיה היא, מבחינה עיתונאית, בריחה תפלה. עיתונאות אינה היסטוריה ואף לא פוליטיקה המבקשת לתקן את ההיסטוריה.

אבל, כמו במטרה לסכך את המצב, העיתונאות הזאת החדשה, הצעירה, התוססת, מתקיימת כאן, בישראל של שנות השמונים, כלומר, בארץ שאיננה את עברה ועימא את זיכרונה, אם תרצו, בארץ שאיננה את זיכרונה לדעת. לתוצאה: תרבות בלי זיכרון, בלי עבר. מה לעשות וגם העיתונאי — על אחת כמה וכמה, זה האישי, המעורב, בעל העמדה" — אינו רוצה להיות תרבות מואת של חררי-מלון — באין עבר, באין

זיכרון. בניגוד למה שיכול להשתמע כאן, אני לא יורה בזיכרון כי זה כל מה שיש לי. כותב מיכרל. אבל עיתונאי המתחבב בעיני זיכרון כבר אינו עיתונאי בלבד. כי זיכרון פירושו כיוגראפיה וכיוגראפיה פירושה היסטוריה ופירושיה סיפורות.

אבל אדליט כרשימתו על יערי, וגם מיכרל עצמו כרשימתו שלו במלאת 25 שנה ל"אקד"ס דוד", כזו יורים בזיכרון. ואפשר לומר: הימים לירות בו, בתור עיתונאים. יורים אבל מבקשים שלא לירות.

מכאן היחס האמביוולנטי של האבהישינאה, דביקות-ליגלוג, נוסטלגיה-כפירה שלם כלפי המיתוסים ומייצגיהם. מכאן הגעגועים חסרי הכיסוי (העיתונאי) והמבוכים של ציפצופים, מצד עיתונאים, לציונות של אז, להתיישבות, להיגראפיה הקולקטיבית שלנו בארץ. מכאן גם הביאחוות הנואשת, הפאתטית, באגדות כגון אלה ששל "החילוץ והאיכר" (אל"מ אלישע מישל: "שלם עם עצמו"), המשוחררה-הקלאה-היהודים (איתן איתן: "האיש שאינו מפסיק עד שהאחרון נשבר"), דיוקנו של מנהיג פעילים כפרא אציל (יהושע פרץ: "בשביל טובת הנאציזם או אקד"ס אחר? לא מביא אקד"ס?") או המהפכן כגולה בעל-כורחו (מקסים גילן: "כל ימי השתתפותי במחתרות כרי שמישהו לא ישים את מגפיו על צווארי, ולא כרי שאני אשים את מגפיי" (אל"מ אלישע מישל: "שלם עם עצמו").

מכאן גם ישראליותו המובהקת של הספר, "החוויה הישראלית" האוטנטית-נאמת שבו. זו משתקפת גם בהיעדר הקונטקסט הרחב יותר, הבינלאומי, של מרחב המחיה וההתייחסות הקוסמופוליטית המאפיינת את עיתונות "העולם הגדול" ואשר איפיינה גם את העיתונאות היהודית במדינה כמו גרמניה, למשל, או את עיתונות הידיעה כמדינת ישראל, בצעם שלפני חורבן. גם סאן פרנסיסקו של אדליט-מיכרל היא "סאן פרנסיסקו על המים", משהו שאותו רואים דרך משקפי רמת-גן וקריית-אנו או סביון.

מסקנה: להיות ניו ג'ורנליסט בישראל קשה עוד יותר מלהיות אולד ג'ורנליסט. בייחוד כשאתה עוד חייב לפזול כל הזמן הצידה כדי לראות את "קהל היעד" שלך ("המוצר") עוד מתלווה אליך ופותח את הארנון, ובניחוד שבייחוד, כשאין לך בעצם שום ערובה שמילי-תמתך שלך, זו "האישית, המעורבת, בעלת העמדה". איננה אף היא, בטווח הארוך, עוד גילוי של דו-קיושיות (וקנה). אולי באמת צודק ש מנותחי "אונת המוסר", והעתיד שייך לחדשות ולהעיר, ואילו הניסוח המוסרי "מלוכלך יותר — מצליחים, או הושיעים שלא יצליחו לשרוד במאבק עם בניית-חרות קשוחים יותר על התעניינותו של הקורא-צרכן הישראלי הבלתי-צימחוני.

כך או כך, יש להניח ששום עורך עיתון בישראל לא ישבח את התשובה (המצוטטת כאן) שהשיב עורך הדיילי מירור הלונדוני לאביעזר גולן הצעיר שאמר לעורך האנגלי כי "העיתון שלך, אדוני, הוא חרא".

השיב לו האנגלי: "כן, ואתה לא יודע כמה קשה אנתנו עובדים כדי שישאר כזה".

נתן זך

דף מספר חדש

משה שמיר

ילדי השעשועים
משה שמיר
עם עובד, 330 ע

הרראיבני היא שכונת-ספר מכמה וכמה בחינות, אלא בניגוד לשכונת-הספר הדרומית של תל-אביב, היא לא כלה בשטח ערבי עירוני לשעבר, אלא בשטח ערבי מפני לשעבר, קל היה, כמעט טבעי, לתכנן אותה כואויה יופי של ביטויים היו לנו באותם ימים) שכונת גנים, רק בשנים האחרונות החזילה העיר מגיעה אליה בנושי שכונים צפופים, מתוך אותה וחילה של לבת-בטון אפורה, שבעקבותיה — בפניגור תמידי — הכבישים והמררכות והיבוב וקריה-אוסר'סוסים, לפני-כן, במשך שנים רבות, שימשה את הרראיבני כהוטובוסים המהולל אל בית-העל" מין החדש של העיר, שריהוקו מעל מרכז היישוב, הדרוש לפי טבע הרברים, רק הדיגיש קרבתו לטכונתו הנחמדה, עד היום מעורבב-קהל נוסעים קולני של תלמידים שבים מבית-הספר.

ונשים עם סליהן ופקידים עם תיקיהם, בקבוצות שתקניות של מבקרי בית-העלמין, נשים במטפות-ראש שחורות וגברים שלא גולחו, בימים של ראש חודש קשה למצוא מקום ישיבה באוטובוס של הרראיבני, לבר מבית-העלמין משתרע צפונה בחזקת השכונה מרחב של שדות, חלקם מעובדים מהכירה מאת מנהל מקרקעי ישראל (האפוסטרופוס על נכסי נפקדים לפני-כן, אדמות ערביות כולן) וחלקם נושאים לסביבני החורף ולחורלי הקיץ. בתי השכונה קטנים, רחובותיה רחובים כשענות היום ותושביה אנשים שקטים וחרוצים, אפילו מצליחים בעת האחרונה, אם לשפוט לפי הנביטה המתרחבת של מכונות פרטיות, בזו אחר זו, בכל מקום חניה שליד כל מדרכה שלפתח בית, בשל הסגולות היפות הללו, ומעל לכולן בשל היות השכונה מרוחקת ריחוק מרבי מעל פרברי דרום-העיר (שלא יקל עליהם להסתלק, על הפרחחים) — נבחרה לשכן בגבולה בית-ספר מקצועי סגור, כולל פנימה חלקית, והמטרה היא להכין את בני העניים למקצועות המלאכה לסוגיה אף לתת להם גם ישיבה רזה, ואל הרוח הובא סופר צעיר, רווק, ללמד ספרות ופזמנים כשענות ובית-הפקודות" — הימנעו לבעל-מלאכה בישראל.

עד שהיה בית-הספר נננה והולך — באחד מאותם שטחי שדה נטושים — והיתה זו קרת קטנה של מבנים חדיקומתיים נקיי קו, מרווחים על-פני שטח גדול, משוכחים בגינות ובמגרשי משחק, מוקפים גדר גבוהה — היו הדעות כשכונה מנומנמות, אחר שקם המוסד ועמד מצפה לדרושי, התעוררו בחלוקת, אלה משבחים עסק שיש בו התפתחות ואלה מגנים ענין שיש בו סכנת רעש, אם לציין פחותה שבסכנות, אבל מהשתחילו התלמידים באים כצאן בוקר-בוקר ויוצאים כעדר ערבי-ערב — התלכדו כל אנשי השכונה באחדות-דעות וועמת: צרה צרורה.

הגויאבות היו הקרנן הראשון לנערים המשולחים, חומדי-כול — ועקרות-היבית היו הלוחמות הראשונות כנגדם. לא היתה תועלת, גם לא בעצומה שהגישו תושבי השכונה לאיש העיר, גם לא בביקור בורד של נידת משרדה בחצר המוסר, עוד פחות מכול בהטפותיו, אחר-כך בהפצרותיו, אחר-כך באימו של המנהל, התפתחה והלכה תחרות בין הכיתות על מעשי ביהו נעורים ופיקחיים, ועד מהרה גילו הנערים, כי רק המורה

משה שמיר: לא שעשועים בלבד

תיפוף פראיות על רופן האוטובוס המסיע אותם, תושבים אחרים, אמרה השמועה, קנו רובי-אוויר, כלבים הובאו אל השכונה, שלטי "זהירות" — כלב נושך" נתלו על שערי הגנים, גדרות תוקנו, היתה פרנסה למסגרים ולשרברים של השיכון העממי הסמוך, התחילו גניבות כרכב — צלחות לגלים, אנטנות, מגבי שמשות, בתיבות-המכתבים מצאו תושבים מקלות שלגונים רטובים, כתמי גלידה טינפו את מכתביהם, מישוה פירסס מודעה על מכירת בית כשכונת וילות מהודרת בצפון-העיר והשמועה אמרה כי לא הצליח למכור.

רגי' החליט לקחת את הענינים בידים, דבר ראשון, כמובן — להביץ מה קורה, כדי שתוכל להסביר לאחרים מה קורה, כדי שתוכל לשכנע, להווי, להשיג את המטרה: סגירת המוסר, או העברתו למקום אחר, ומכל-מקום סילוקו משכונת הרראיבני, אתה לא ריפאת שום מחלה, אתה פשוט קמת והורקת חיידקי מגיפה מתוך גוף חולה — אל ורדיו של גוף כרא, במקום להביא את הצפון דרומה — הבאת את הדרום צפונה, זה מה שעשית, הנערים — תמונה ברורה, אפילו דרמטית, אפילו נהדרת — אלמלא היה זה על סף ביתך ממש — בעצם פריצתם אל השכונה, בעצם גיחתם מן האוטובוסים הכאים מן הדרום, בשלל צבעי מכשירים, באוסף המגוון של מנעליהם או העדר מנעליהם, בארשת פניהם השחחררה, הערפנית, ואף בעצם התוקפנות המורגלת ביחסים שבינם לבין עצמם, הנערים יצגו כאן — נהר: — את עולם הפרברים הרחוק שמעבר למלוא מרחביו של הכרך, עמם באה צווחת השוק, דוחק בתירידה נפולים, תאוות סימטאות מקופחות, עמם באה ההתלחמות על כל קורטוב של מזון או נשימה, החטפנות של נטולי-כול, הקנאה, החשי

רנות של שחומי-עור, הצגה גדולה! אבל ההת' בנונות המעמיקה נתנה שיעור מאלף עוד יותר, אולי גם בעל משמעות נכבדה יותר, לאמור, שכל אותו רעיון גאוני לעקור את הנערים מקרקע גידולם ומסביבתם המשחיתה (ולוה עוד ביטויים הרבתיים ומרחיבי-דעת) — השיג דווקא את היפוך תכליתו, המעבר אל השכונה המרוחקת, היפה, השקטה, העשירה (לרדים) לא שיחרר אותם מן היצרים הרעים — אלא מן הכבלים והאיסורים שפיקחו על היצרים הללו בסביבתם המקורית.

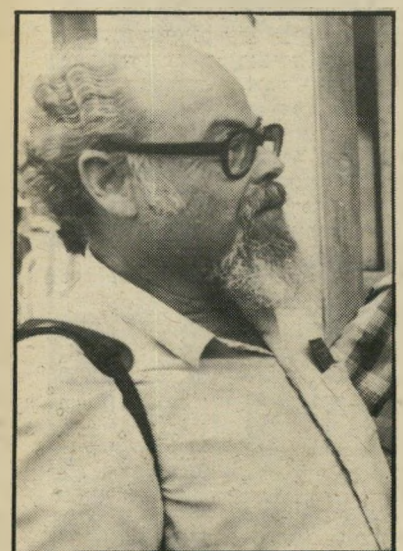
תרבוץק

מוספים ספרותיים

עמדה אישית, אמיצה ומפתיעה, נקט השבוע משה דור, עורך המוסף הסיפורתי של מעריב, בדיון המתמשך על אודות מצבה הירוד של ביקורת-הסיפורות בארץ. דור הביע עמדה בוטה והרטישמעית, תחת הכותרת "מרה המבקרים" שהיא "שדוא מצרף בכך את קולו-העל לזריחה הקור לני שהתקיים בוועידה-הירום של מבקרי סיפורות מסויימים — ויעוד איבר נועד לתת פורקן לריגשי תיסכול אשר נאמר לנו שיהיה מתגברים באחרונה בקרב המבקרים נוכח שחיקת תרמיטם בעיני הציבור, דור, משורר תרבותי, מאופק ובעל מוסר, הנוהר בדרך כלל מנקיטת עמדה אישית, גלויה, בנושאי סיפורות שנויים במחלוקת, הפר בכך את, שבועות היפוקראטס' של העורך

הסיפורות, זה המחוייב לרמת אובייקטיביות גבוהה במיוחד, ירד מן הגדר וחדל להיות מי שאינו עוד צד בוויכוח, ועל כך יש לברכו.

כנותנו פומבי לעמדתו זו, הצטרף דור אל אנשי סיפורות רבים (ביניהם גם מבקרים), שהחלו באחרונה לדרוש עשיית סדר בתחום הנדון, תחום חשוב ומוזנח אשר חדל להתפתח בכיווני תרבות, ואף נמצא ראוי לשמש נשק קטלני בידי סכינאי-סיפורות שונים, בקרב אנשי-רוח רבים רווחת הרעה, כי מוסף מעריב דווקא יהווה בשנים האחרונות חממה לגידולי-פרא ופראות בתחום הביקורת, אולם, וזאת יש לציין, מאז נשמעה דור לעורך המוסף, לפני כחצי שנה, נשמעות זמירות חדשות, והחלו להתקבל איתותים בדבר שינוי הקרב ובא. עוד יש להרגיש, כי עמדתו של דור, אף שנתחייבה מהמציאות הבלתי-מוסרת השוררת כיום בתחום המדובר, הינה בעלת תוקף פורמאלי בשל תפקידו כעורך סיפורות, ומותר להאמין כי בעיקבותיו יסירו עוד עורכים את כפפות המשי ויגשו למלאכה.

משה דור: דברים כדורבנות

"דבר אחד ברי", קובע משה דור בדבריו, דברים הראויים להיקרא מילה במילה: "משתתפי הכינוס הזה אכן סבורים כי מצבה של הביקורת רע, ואפילו רע מאוד. מולזלים בה, דוחקים את רגליה... אבל מבקר שהרשיע, אם כגלל קהיוד חושים וליקויי-תפיסה ואם כגלל דודו-כפשוטו, עלול לעיתים לגרום נזק שציבורי-ציבורים של יוצרים וקוראים לא יתקנוהו. אינני בטוח אם בסערת הקינה וההתקפה של אותו ויעוד לא נשכה הדבר מלב הרובים והמאוינים. כלום יכולים ורשאים מבקרינו, המורדים' לפטור את עצמם מחשבון-נפש? נניה, לצורך הדיון, שהם עצמם טהורים מחטא, אך האם מעמדה המולזל והמקופח, לרבריהם, של הביקורת, אין לו שום נגיעה לשיטות הנקוטות בידי עמיתים אלה או אחרים שלהם? ושמה האתיקה של הביקורת יש לה איוו ויקה להיעדר האמון כלפיה?"

אכן, דברים כדורבנות הראויים שישמעו על-ידי כל הרובים בישראל, ואולם עורך מוסף סיפורות, כמי שניתנו בידי הסמכות והאמצעים לשנות את המצב שפניו הוא מתריע, אינו יכול להסתפק בהצהרה, בנקיטת עמדה בלבד, ותהא אמיצה, מפתיעה ונחרצת ככל שתהא; עליו לנקוט צעדים של ממש, להיאבק ולקחת את פעיל בשינוי הנדרש, שהרי בכוחו לעקור את הוולגארי והברוטאלי מכל רשימה בעלת "זרן כפשוטו", וככוחו להשיב אל הסיפורות את הקריטריונים הבסיסיים עליהם מושתתת ביקורת מוסרית, תרבותית ובונה, כדי שציבור הקוראים, המתרחק בהדרגה מקריית-ספר שלנו, יוכל להסתייע בה, וכדי ששוב לא ניתקל בעולם פנימי' מוזנח, כפי שהציגו לעינינו גונדר רפי טויסה, נציב השב"ס (הנחשף כאן כקורבנה בתמים של ביקורת מעין זו) אשר התראיין במדור מה קורא, באותו יום ובאותו מוסף, באומרו כי: "ספרים אני כמעט לא קורא... זה נחמד, מאוורר ומרגיע לקרוא... אבל יותר מרגיע אותי לטפל בעופות שלי. יש לי איזה 60-70 עופות ואני נמצא איתם בוקר וערב."

וכך, כאשר לול תרנגולות מועדף בפומבי על ארון הספרים, אין הוא אלא סמל למדרלה של מערכת, אשר נטלה על עצמה, בין היתר, גם את משימת התיווך בין הסופר לקורא.

שמעון צמרת

מצטיינות במסירותן לילד החולה, אינן משות ממיטתו במשך כל תקופת האישיפון, מוכנות לעזור ולהרדיר הורים אחרים ולהקל על הצוות.

לא נודע עד כה על אבות שלקו בתסיסמונת זו. מחלותיהם של אלה מתבטאות באלימות ישירה יותר ומתוחכמת פחות כלפי הילדים.

כמעט עד מוות. כמה מהמיקר רים בחו"ל שמתאר לרמן חמורים הרבה יותר מהמיקרה בשיבא.

● במיקרה אחד נהגה האם לטפסף דם לצואת התינוק, וגרמה לניתוח מיותר, שבו נכרת חלק מהמעיי שלו.

● במיקרה אחר נתפסה האם כשהיא מכסה בידה על פיה של הילדה, גורמת לה חנק כמעט עד מוות — ואז מפסיקה ומפגינה מייד את מיומנותה ויעילותה בפעולת-החיאה נמרצת.

"מיקרים כאלה של החלאת ילדים בריאים עליידי אמהותיהם אינם נדירים" מסכם הרופא מבילינסון, "אבל רק חלק מהם נחשפים".

תל"אביב

החורבות

שהופכות לארמונות

"אר נובו" בחוץ,

פאר מזדרני בפנים

לכנין המונח והמרופט, ברחוב אחרהעם מס' 31, היתה בימים אלה

רפואה

אמהות מסוכנות

הצוות הרפואי פעל כמו

חבורת בלשים — ותפס

את האם על חם

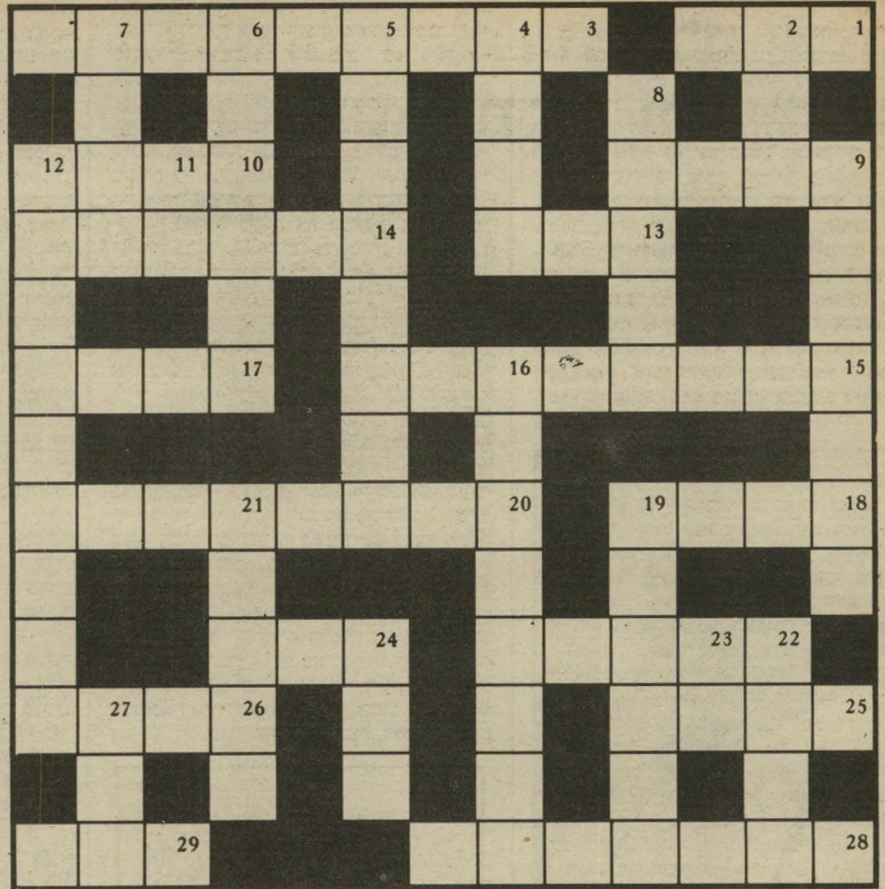
לפני חמש שנים הגיעה תינוקת למחלקת-הילדים של בית-החולים הממשלתי שיבא, בתל-השומר. התלוי נה היתה על מיקרים חוזרים ונשנים של איבו-הכרה (בלועזית: קומה. בעברית מדיצינית: תרדמת). הילדה אושפזה כבר כמה פעמים בעבר, בנתי חולים שונים, אך לא ניתן היה לרדת לשורש הבעיה. האבחנה המשוערת של הרופאים: הפרעה במערכת-העצבים.

במהלך האישיפון התעורר החשד כי התינוקת נפלה קורבן להרעלה. לכן נשלח השתן שלה לבדיקה, לגילוי עקבות אפשריים של רעלים, אך במעבדה לא נתגלה דבר.

אמה של הילדה בילתה ליד מיטתה כל העת, התנדבה לעזור לצוות הרפואי והתחכבה עליו. את דגימת-השתן הביאה בעצמה למעבדה, לשימתן של האחיות.

עד שנפל החשד על האם.

תרופה פסיכיאטרית. הרופא אים והאחיות במחלקה נאלצו לחרוג ממיקצועם ולהפוך לבלשים לעת מצוא. נשלחה דגימה חדשה, שנשאה

מאוזן:

- 1 יצא מן המשחק, אך עדיין רוכב (3)
- 3 פה של מסית ומדיה, רובו קטור (4)
- 9 מילחמת-כילה (4)

- 5 באין אלטרנטיבה אחרת (4,4)
- 6 מה שמרגזיז זה הפילוסוף שדבק ברגן (6)
- 7 בא אחרי הפרשה (4)
- 8 קצרה רוחם בציפיה לסגף הנשיא (3,2)
- 9 זה שהביא ארצה אשה שדבקה ביהדות, אכל אותה כהוגן (3,4)
- 11 מתפעלים? נהפוך הוא, מצטערים: (2)
- 12 הנביא לא הגיע אל ההר, להיפך (6,3)
- 16 קו ישר מוליך מן הממשלה אל המדבר הפוליטי (8 וגם 3,3,2)
- 19 שחקן הכדורגל המהולל (6)
- 21 נחשיגא למה חיבבורו (2,3)
- 22 מי לא מכין מיצרכים לשעת-חרום? (4)
- 23 העמידו את 11 מאונך על ראשו (2)
- 24 ריח הכוהל מסגיר את המקום (4)
- 10 ארמון בכפר (7)
- 13 הארכיבישוף לא הלך בגדול (3)
- 14 הבארות נזקקות לטפול בענייני הסניטציה (6)
- 15 לשמעון ישראלי יש קרבה אישית לזה שכתוך החומה (4,4)
- 17 ישבה את לויך ברחוב (4)
- 18 גבוהים בקיבוץ (4)
- 20 לא עור, לא זכה (5,3)
- 22 השר שנגח שילם במועדו (5)
- 24 מלך בספורט (3)
- 25 לא עלינו (4)
- 26 אדוק (4)
- 28 המקום מזכיר את בית-ידח (4,3)
- 29 דילג למרות נכותו (3)

פתרון תשבוצפו

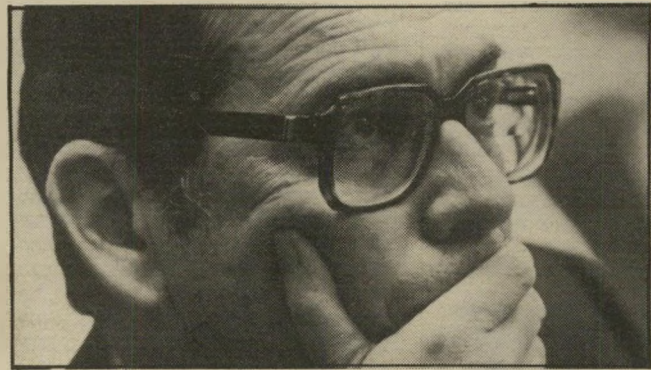
2551

מאונך:

- 2 קנה (3)
- 4 שוטף חוזר מזוכך (4)

אביגיל ינאי

שוכר גולדנברג לא בכוך אפל

עדנה. רק אחרי ששוסף ושוקם, ניתן להבחין כיצד הוא נראה פעם, בשנות ה-20 של המאה, כאשר בנו אותו כארמון קטן ומפואר.

האדריכל גרט גוטמן, ששיקם את המיבנה, לא הסתפק במריחת טיח חדש, לשיפור החזות החיצונית. הוא השקיע בו 1500 שעות עבודה, השתמש בחומרים מיוחדים, שינה את כל חללו הפנימי של המיבנה. התוצאה היא בניין נאה ומרווח, שבו כל השיכלולים המודרניים, חברת הביטוח מיגדל, הבעלים של הבניין, השקיעה במיבצע 800 אלף דולר.

הבניין המחודש, על שלוש קומות-המישרדים שלו ועוד קומת המרתף, הושכר מייד למישרד עורכי-הדין של אמנון גולדנברג, לשעבר נשיא לישכת עורכי-הדין.

לא רק וילות. התוצאה המיוחדת במינה מושכת את עינם של בעלי מיקצועות חופשיים אחרים, שמאסו בכוכים האפלים של מרכז העיר, שבהם הם עובדים. כעת מנהל גוטמן משא ומתן עם כמה לקוחות נוספים, לשיפוץ בניינים אחרים ברחובות הוותיקים של תל-אביב.

עשירי הארץ החליטו כבר מזמן שהעושר חייב להיראות, לא רק להיעשות. אך עד כה הם נהגו להפגין את הצלחותיהם הכלכליות בכניית וילות מחוץ לערים, בפרבריה-המגורים — וילות שהיו תמיד מפוארות, אך לא תמיד נעימות לעין. האופנה החדשה, של שיפוץ מיבני-מישרדים, מעניקה לראשונה את הסיכוי לשפר את חזות העיר ולהציל מכליה כמים בסייגנון אר נובו או ניאו קלאסי. אחריהם, כך מקווים אוהבי העיר, יבוא גם תורן של כמה חורבות מכוערות שהיו פעם פאר הסייגנון הבינלאומי ובהאואוס.

עליידי האחות, אשר גם הקפידה להביאה למעבדה כמו ידיה. בבדיקה נמצאו רעלים משני סוגים, הנמצאים בתרופות מסויימות.

עכשיו הכל היה ברור. האם המסורה נהגה להחליף את היציגנות ברכיה למעבדה, ובכך מנעה את האפשרות לכרר את הבעיה.

בחיפוש שנערך בארן-הלילה ליד מיטת התינוקת, בהיעדרה של האם, גם נמצא מקור הרעלים: כמות גדולה של כמוסות, הנפוצות בשימוש רופאים פסיכיאטריים. האם, הסתבר לאחר מעשה, היתה בטיפול פסיכיאטרי, ובתרופות שהיה עליה ליטול בעצמה היא הלעיטה את הפעוטה.

מצטיינות במסירות. הר"ר פינחס לרמן, ממחלקת-הילדים של בית-החולים בילינסון, מתאר את המיקרה ככתבה-העת הרפואה. זהו מיקרים אחרים, בכל העולם, של תיסמונת הידועה כסיפרות הרפואית רק מזה עשר שנים: "תיסמונת מינ" כהאוזן עליידי נציג".

כפי שיש מתחלים — היפוכונדרים, כלשון ההריוטוט (תיסמונת מינ" כהאוזן) — מתברר שיש גם אמהות הגורמות לילדיהן מחלות מרומות. הקורבנות הם ילדים עד גיל 3, שעריין אינם מוכרים ואינם מסוגלים לספר מה קורה להם. האמהות הן נשים חולות כנפשן, שהבילוי בבתי-החולים מוסיף לחשיכותן העצמית, לתחושתן כי הן נחוצות ומועילות.

לפי הר"ר לרמן, אמהות אלה הן לרוב כסוף שנות ה-20 או ראשית ה-30 לחייהן, משכילות יותר מבעליהן, בעלות ידע די נרחב בענייני רפואה. הן

איתן עמיחי
הדברת מזיקים
 בע"מ
 מומחים להדברת תיקנים (ג'וקים), תולעי עץ, חרקי ספרים ובגדים, עירפול מיוחד לארועים למויעת יתושים וחרקים מעופפים.

רמת-גן רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272 • טל. 5-6-790114

בשמירה על בריאותך ורכושך

1986

מזל החודש:

אריה

כל מיספר זוכה

לתאריך הלידה משמעותיות רבות. מלבד הכוכבים המשפיעים ברקיע באותו יום ומר-כיבים את המפה האסטרוולוגית, אפשר להתייחס לתאריך זה מכיוון אחר. הנו-מרולוגיה - או תורת המיספרים, כפי שהיא נקראת - מייחסת למיספר אופי של כוכב זה או אחר, והשילוב של הנומרולוגיה והאס-טרולוגיה יוצר גישה מעניינת לתאריכי הלידה.

לא משנה באיזה חודש ובאיזה שנה נולד האדם, תורה זו מתייחסת רק לתאריך עצמו. עד היום ניתן הסבר מה-1 בחודש ועד ל-20 בכל חודש. היום נתייחס לחמשה תאריכים נוספים.

ה'1 בכל חודש שהוא

הנולד בתאריך זה נחשב בר מזל - יש לו גורל טוב ואישיות מעניינת ותוססת. הוא מגונני, מושך אליו אנשים ומתיידד בקלות.

ילידי ה'24 בחודש אוכלים את עצמם ומרגיזים את כולם, וילידי ה'25 אינם סומכים על אחרים

במינהגיו ובצורת-החיים של רווק ש-הל-בישו עליו" מישפחה. כשחבר בצרה הוא הראשון שאפשר לפנות אליו, והוא יהיה זה שמגייס את שאר החברים, הכספים או כל דבר שיעזור בשיקום. מעניין שכשהכל שוב בסדר, הוא אינו נראה בשטח. הוא מעדיף שאחרים יקבלו את הקרדיט, והוא את העצמאות. שכן ההרגשה שמישהו חייב לו מכבידה עליו, והוא מעדיף למצוא ביתניים פרויקט חדש לעסוק בו.

ה'23 בחודש

קסם רב קורן מהנולד ביום זה. משבר-רוח רענן מגיע עימו לכל מקום. הוא רזי, בעל תושיה ומלא רעיונות כריזמו. זה כמעט כדאי ליצור עבורו סיועאציה שבה קבוצה גדולה של אנשים לא מוצאת את ידיה ורגליה ואיש אינו מצליח לארגן סדר מינימאלי. אפשר לסמוך עליו שתוך דקות הוא ימצא פיתרון לכל בעיה. כל אחד יידע את מקומו כשהוא מושך בחוטים ללא מאמץ. לרוב בני המין השני נמשכים אליו, מחזרים אחריו ונהנים מחברתו. יש לו הצלחה וקסם רב, הוא נאמן ומסור, ובכל זאת מסוגל לנהל מערכות יחסים מקבילות. כשאנו שול חוסר-נאמנות כלפי איש, הוא מעניק כל מה שהוא יכול - אלא שמערכת-יחסים אחת משעממת אותו ומכבידה עליו. יש לו הומור, אוהב לצחוק, אך מסוגל לפרוץ בכבי במהירות רבה. הוא נמשך לחברה מבוגרת ובהפרש גילים ניכר. זריזותו שני נותו ופיקחותו מביאים אותו לעסוק במיק-צועות תיקשורת. בידור, פוליטיקה ויחסי-ציבור, ואהבתו לתנועה - למיקצוע הנהיגה.

(המשך בעמוד 34)

ה'22 בחודש

כוח ועוצמה מאפיינים תאריך זה. הוא נשלט על-ידי כוח נעלה. אפשר לכנותו "הטיפוס היוצר". כל מה שהוא עושה - מצ-ליח. האידיאל שלו הוא העזרה לזולת ושי-פור תנאי-הקיום של האנושות. פרטיות חשובה לו. הוא לא אוהב שמתערבים בחייו, שמחטטים בנישמתו ומתקרבים אליו יתר על המידה. החופש דרוש לו, וכן העצמאות. גם כשהיה בעל מישפחה, ימשיך

המתנות שהוענקו לו עם לידתו. כדאי שיל-מד פחות לפזר את הקסם והכישרונות, כדי שתישאר בו החיות והרצון לפתח את עצמו. למצבי-הרוח השפעה קיצונית על הח-לטותיו, אפילו הגורליות ביותר. האהבה היא העיקר עבורו. הוא מוכן לעצום את עיניו כשבר-זוגו אינו מתאים לו - הקשר חשוב לו מהאובייקט. הוא מסוגל למצוא בכל אדם את הנקודות הטובות ולדחות, עד כמה שזה ניתן, את המיפגש עם המיגרעות אבל כשה קורה, לבסוף, התוצאות לפעמים הרסניות.

ההרגשה הכללית אינה טובה בימים אלה, למרות זה שבין ה'6 ל-8 בחודש תגיע לאזניכם ידיעה משמ-חת. לא כדאי עדיין ל-התלהב - כדאי ש-תבדקו אם העניין ב-טוח, הפרויקטים שב-הם אתם עוסקים - יושלמו בכיוון חיובי ובונה. מעכשיו תצליחו להתחבב על הסמכות הקובעת, אבל הקפידו לא להרגיש נוח מדי לפני ה'14 בחודש. היכרות חדשה במקום העבודה - תהיה חשובה לכם מאוד.

במקום העבודה משהו עלול לנצל את טוב ליבכם ולפנות אל הרגשות, מבלי שתחשבו על בעיות שעלולות לה-יות אם תפעלו בניגוד לעקרונותיכם. הקפידו לחסוך בדיבורים, יש נטיה לומר יותר מדי ולהתחרט לאחר מכן. ה'6 עד ה'8 יהיו מעיי-נים וקשים, אל תתכננו תוכניות מאמנות, חול-שה גופנית או הרגשה לא טובה תעכב את התכניות. ה'8 בחודש פותח בפניכם תקופה רומנטית שתוסף שימחת חיים.

השבועיים הקרובים יפתיעו לטובה בכל מה שקשור לעבודה ולכספים. אבל יוצאים מן הכלל הם אלה שלאח-רונה התחילו בעיסקה משותפת או חתמו על שותפות כלשהי. ה'6 עד ה'8 אינם מתאימים ל-נסיעות, פגישות וראיו-נות לצורך עבודה. מה-11 בחודש אחר-הצה-ריים או ערב ועד ה'13 בחודש תהנו מפגור-לאריות רבה. בני המין השני מבקשים את חברתכם, יתאימו לתקופה - בעיקר בני מזל עקרב ובתולה.

בימים רביעי עד שישי כדאי שתהיו זהירים ביחסים שיש לכם בעבודה. היחס הידידותי שאליו אתם אוזנים מצד הממונים מטעה, הם יכולים לפתע לשנות את התנהגותם ולהאשים אתכם בכל תקלה, קט-נה או גדולה. שמירת מרחק תמנע מראש בעיות מסוג זה. נסיעה לחו"ל עולה על הפרק בימים אלה, מה שנדחה או אפילו בוטל יוכל לצאת לפועל בתקופה הקרובה. השבוע כדאי שתהיו זהירים בניסיעות, יש נטיה להיפגע.

באופן מפתיע תוכלו עכשיו ליהנות מנסיעה לחו"ל או מאורחים שבאים מארץ רחוקה. במקום שבו אתם עוב-דים יציעו לכם להשת-לם בתחום חדש ויותר מעניין, ובתוך התקופה הקשה שאתם עוברים תוכלו להרשות לעצמ-כם הידוע, לפחות לזמן מה. ב'11 עד ה'13 ב-חודש תהיו מאוד עיי-נים, בעיה בריאותית שקודם לא הציקה לכם תצוץ לפתע ללא אזהרה, אך תצאו ממנה. בתחום הרומאנטי - תקופה יותר נוחה.

השבוע חשוב שתהיו עירניים וזהירים בכל מה שקשור לעבודתכם. מהשבוע הבא יהיה קל יותר להשיג את ר-צונותיכם ולהתחיל לק-חת את השליטה ליד-כם. אבל כל זה בתנאי שתשמרו על ארשת פ-נים שקטה ותמנעו מל-הבליט את עצמכם. אל תשתפו איש בתוכניות, כל מי שעליו אתם סומ-כים בעבודה יכול ל-היות זה שמעביר את המידע לאדם שיכול לגרום לכם נזק. ב'7 וב'8 - הקפידו לא להוציא כספים.

גם השבוע לא יהיה קל הבריאות אינה טובה וההרגשה הכללית קשה. אתם עסוקים ואינכם מוצאים זמן ל-מנוחה. לא כל העיסו-קים הם בלתי נעימים, אבל עדיין הם דורשים מכם להקדיש את כל זמנכם ומירצכם, וזה בהחלט מייגע. ב'6 עד ה'8 בחודש כדאי שת-היו יותר זהירים בית-סים עם הסביבה, יש נטיה להיקלע לשיכסור-כים שאינם שייכים לכם, ובסופו של דבר יאשימו אתכם. ידידים עלולים לאכזב.

תקופה מאד קשה עוברת עליכם. מצב הרוח קודר, אינכם מרגישים טוב אבל לא מספיק קים להתפנות כדי לפט-פל בעצמכם בכל פעם מישהו אחר בסביבתכם חזק לעזרה. תצטרכו להתחיל לארגן סדר-יום יותר שקט. חות והעצבנות עלולים להביא להתמוטטות. ב-6 עד ה'8 במיוחד, וכן ב'9 וב'10 בחודש, הפ-תעה משמחת בתחום הכספי ב'10 או ב'11 בחודש, קשרים שהתחילו בחודש האחרון עומדים להסתיים.

זהו השבוע האחרון לתקופה הקשה שעברה עליכם. חודשיים וחצי זה זמן ממושך מדי כשהושבים על מזל ט' לה. ובכל זאת, אי אפ-לה להתעלם מהקשיים שעדיין לא הלפו. גם אם אלה הם הימים האחרון-נים, דווקא השבוע תצ-טרכו להיות יותר זהיר-ים, יש נטיה להיפגע מתאונות לא רק בדר-כים, כל מעשה חסר מחשבה יכול להביא לתוצאות קשות. בין ה'6 ל-8 בחודש אתם עלולים להרגיש לא טוב - שימרו על עצמכם.

מצב הרוח קצת כבד ואינכם מרגישים כל-כך טוב, זה לא הזמן לצאת לחופשה מאממת. תרגישו נוח יותר בבית ובתנאים הנוחים שא-ליהם אתם רגילים. אי הבנה עם אחים, שכנים, או ידידים קרובים אפ-שר יהיה ליישב ב'7 או ב'8 בחודש, אם לא תק-חו את היוזמה לידיכם ותכוננו להתערבות של אדם שאינו מעורב בענ-יין. במקום שבו אתם עובדים תגנשו בידיד שהיה לו מקום חשוב בחייתכם - יש סיכוי להתחדשות הקשר.

אתם חסרי שקט והירח החודש מדגיש את ההרגשה שעליכם להתאורר, לצאת לנסיעה ולהחליף את האווירה. נדמה שבזמן האחרון אתם מתקשים לשלוט בעצבים ומתרגזים על כל מי שעובד או חי איתכם. נסיעה ומפגיש מחודשת עם ידידים או היכרות חדשה תרגיע אתכם. בתחום הרו-מאנטי מתחילה תקופה סוערת. מה'9 בחודש תוכלו להיות מיצרות קשר חדש ומהרפתקאת סוערות ובלתי מחייבות.

מה קרה בראעים האורליים כאשר נתקעה רבקה ורטהיים במכוניתה על פסי-הרכבת, והקטר שעט לעברה?

בהלה על הפסים

ההברל בין חיים ומוות תלוי לעיתים על חודרה של שניה אחת גורלית, וזה בדיוק מה שלמדה השבוע על בשרה הנהגת הכפרסכאית ריבקה ורטהיים.

רגע אחד של צלילות-דעת או איני סטינקט חבוי עמד לה לעזרתה, וגרם לה לנוס ממכוניתה, שנתקעה בין מחסומי-הרכבת המורדים. באותו הרגע ממש שעטה לעברה הרכבת מלאת הנוסעים, כקו חיפה-תל-אביב. שניה אחת מאוחר יותר פגע קטר הרכבת בעוצמה אדירה במכונית האלפא סוד, מחץ אותה לחלוטין והעיף אותה למרחק עשרות מטרים מהמקום.

היתה זו חוויה מוזעזעת. היה ברור לה, לריבקה, שאילו היתה משתתה ולא שניה אחת נוספת במכוניתה, לא היה נותר ממנה זכר: היא היתה נמחצת בתוך המכונית.

מייד לאחר האירוע אמרה ריבקה כי היא אינה יודעת מה קרה לה. כמו כסרטי-אימים, ראיתי פיתאום שאני נמצאת על המסילה, והרכבת רצה אליי במהירות. היה לי בלק-אאוט. לא ידעתי מה קורה לי. בלי לחשוב, לקחתי את הכלב שהיה איתי במכונית וברחתי בריצה מטורפת אל מאחורי המחסום. למה לא הצלחתי לעצור את המכונית, למה לא הצלחתי? יכבה הנהגת.

לא ראיתי פסים!

אחרי ששוחררה ריבקה מבית החולים, שם שהתה לבריאות בגלל ההלם שבו לקתה, החלה משחד ורת בזיכרונה את שקרה לה, כשהיא מנסה לברוק כל רגע ורגע מאירועי הנסיעה שבה כמעט וקיפחה את חייה. שיחזרה של ריבקה באוזני העולם הזה העלה גירסה שונה מגירסתה הראי שונה, שעות ספורות אחרי התאונה.

סיפורה ריבקה, בגירסתה החדשה:

כשנסעתי, בשעה 8.45 בבוקר, בכביש הרצליה-כפר-שמריהו, חדרה פיתאום למכונית דבורה. תוך כדי הנסיעה התחלתי לנפנף בידיים כדי לגרש את הדבורה. הייתי כולי מרוכזת בדבורה ולא הבחנתי כלל שיש פסי רכבת לפניי. לא ראיתי שום היכהובי רמוזר וגם לא שמעתי את צילצולי הפעמון.

כל העניין קרה תוך כדי נסיעה של

כמה עשרות מטרים, כשפיתאום חדרה הדבורה מתחת לחולצתי ומתחת לחייתי תי. המשכתי בנסיעה, כשכולי מרוכזת אך ורק בדבורה ובפחד מהעקיצה. פיתאום שמעתי חבטה אדירה במכונית, וכשהרמתי את עיניי בבהלה, ראיתי כי מחסומי-רכבת — המחסום מעבר לפסים, למכונית שבאות ממול — ירד ככות על מיכסה-המנוע. המכונית נית כבתה מעוצמת המכה, כנראה שעזבתי את הקלאץ, בעצם אני לא זוכרת כליכך טוב.

הסתכלתי בבהלה אחורה, וראיתי שאני כלואה בין שני המחסומים, כש משמאלי באה רכבת כמהירות לעברי. כל העניין ארך שניות אך נראה לי כשעות.

נדמה לי שניסיתי להתייע את המכונית — אני לא כליכך בטוחה — ובאותו הזמן, תוך כדי ההתרגשות, ראיתי או שמעתי אנשים, כנראה נהגים, שצעקו לי לברוח.

הרמתי שוב את עיניי לכיוון הרכבת וראיתי שהיא כמעט לידי. ואז, ברגע האחרון, ברחתי בכל הכוח אל מאחורי המחסום.

מאז אני לא זוכרת הרבה, אלא רק שרעדתי וכביתי, ושכמה נהגים החזיקו אותי ועודדו אותי. עד כאן ריבקה.

בעלת-בזטיק ורטהיים למחרת התאונה. כנראה שעזבתי את הקלאץ...

נהגת ורטהיים והכלב גול שהיה במכונית

הדבורה נכנסה לחזיה שלי...

אמבולנס שהגיע למקום פינה את ריבקה, שלקתה בהלם, לבית-החולים מאיר. לאחר טיפול קצר של כמה שעות, בו קיבלה כדורי-הרגעה, שוחררה ריבקה לביתה, ומאוחר יותר נלקחה לתחנת-המישטרה, למסור את עדותה. לאחר שנחה, בשבת, מחוץ לביתה, שבה לעבודתה ביום הראשון אל הבר טיק קופידון. השייך לה, והנמצא במר כז כפרסבא. משעות-הבוקר המוקד דמות פקרו את חנות קונות רכות ושכנות שבאו לעודרה ולראות כמו עיניהם שהיא בריאה ושלמה.

ריבקה הייתה עדיין במצב-רוח גגום ביותר, כשאותות המאורע המסעיר ניכרים היטב בפניה ובדבורה המבול-בל מעט. בכל השיחות שניהלה, ניסתה להתחמק מהנושא וטענה שוב ושוב כי אינה זוכרת במדויק את השתלשלות העניינים.

אחותה, שבאה לחנות, וחברותיה, ניסו לעודרה ולשנות את נושא השיחה. כולם אומרים לי לברך את ברכת-הגומל "מילמלה ריבקה. כלב הפודל שלה, גול, שנס בעיקבותיה מהמכונית התקועה, לא מש ממנה. נראה שגם הוא, בדרכו שלו, סובל מטראומת התאונה.

מיפגשים מסוכנים

הג הקטר, אריה גולרשטיין, ועוזרו, נתן פינטו, משוכנעים כי גם להם חלק בהצלת חייה של ריבקה. (המשך בעמוד 36)

במדינה

רכי-אדם

הרצעו והארכיטקטית

הכל התחיל בזוג סנדלים

כבר כמה שנים שאין מה להתבייש באופנה הישראלית. נעשים דברים יפים מאוד, בקנה-מידה בינלאומי. בתנויות-היוקרה בארצות-הברית ובארץ רופה אפשר למצוא ביגריים מתוצרת ישראל, וביגריהוץ, קונפציה, פרוות ואפילו ביגריילדים.

גם הנשים הישראליות האלגנטיות כבר מייבאות פחות בגדים וקונות בארץ יותר למלתחתן הפרטית. וככל זאת, בלי איזה-טאץ' תוצרת-חוץ, הרי אייפאשר, ולכן המשיכו הנשים לייבא מחו"ל את האביזרים להשלמת הרוי פעה: חגורות מעניינות, ארנקים יפים, קישוטי-ראש, תכשיטים יוצא-ידופן. נכון שגם מאלה כבר התחילו לייצר בארץ, אבל ברוב המקרים, אצל הגברות האלגנטיות, אביזר יפה הוא אביזר שהוכיח את עצמו כחז"ל.

עכשיו זה הגיע. אביזרים יפהיים

מתוצרת כחול-לבן, שעשו את צעדיהם האשונים בחול רווקא, נמכרים בארץ תחת השם פנארי, אביזרי אופנה.

עצות מהבעל. הסיפור התחיל בחיפה בשנת 1982, כשרצעו חובב בשם גדי פן פגש מוכרת צעירה ויפה בשם אפרת בן-ארי, והציע לעשות לה במרדיו זוג סנדלים במתנה. כשהסני דל היה מוכן, הושיטה אפרת את רגלה למדידה, וכך פרחו האהבה בין גדי לאפרת. תוך זמן קצר הם נישאו. בינתיים סיימה אפרת את לימודי הארכיטקטורה בטכניון, והתחילה להתיעץ עם הבעל היכן להתחיל לעבוד. גדי שאל אם בטכניון לימוד אותה איך לתכנן אביזרי-אופנה והיא צחקה, אבל הם קנו את התיכונת-העור הראשונות, אפרת תיכננה חגורות וגדי ביצע את העבודה.

אחרי החגורות עשו גם קישוטי-ראש ואחר-כך ארנקים. ואפילו לתכשיטים מעניינים בשילוב של עור ומתכת הם הגיעו. המישלוחים הראשון נים נשלחו לחו"ל, כדי לראות את התגובות. לפני שהגיעו התגובות, הגיעו הבקשות לעוד חסורה, והעסק התחיל לעבוד. את עורפיה-הייצוא היו

גולשטיין סיפר כי ראה מרחוק את המכונת על המסילה, כשהיא נעה קדימה ואחורה: "ראיתי שהיא לא מצליחה להיזז את המכונת, היא העיפה מבט לרכבת ואז הוצאתי את כל הגוף הוצעה ונופפתי לה במהירות לעזוב את המכונת."

נהג הקטר הפעיל את כלמיה-החרום, אך המרחק הקצר שבו היתה הרכבת מהצומת לא הספיק לעצירה מוחלטת: "אם היא לא היתה יוצאת מהאוטו, שום דבר לא היה עוור לה — היא היתה נהרגת," סיים בהתרגשות נהג הקטר.

מלישכתו של רובר רכבת ישראל אילן פלוקוב, נמסר כי "המיתקן היה תקין, יש במקום שילוט-אזהרה, והרמי זור היבנה לפני רדת-המחסום. למרות אותות האזהרה, ומסיבות בלתי-ברורות, המשיכה הנהגת בניסיעה. היא התנגשה בנורעות המחסום ונתקעה על המסילה."

המרחק מסון כפול ומכופל נמנע ממש כשניה האחרונה. "לוא היתה הרכבת יורדת מהפסים ומתהפכת כתר צאה מההתנגשות, היו בוודאי נוסעים רכים נפגעים ואף נהרגים," אמר נהג הקטר ונשף לרווחה.

האסון שבמנוע השבוע על פסי-הרכבת מזכיר בצורה מדהימה אסון אחר, שלמרבחה הצער לא נמנע, והוא אסון-הרכבת שאירע בצומת-הבונים, בדיוק לפני שנה.

בשתי התאונות היו מעורבות נהגות, אחת ותיקה ואחת פחות (לריבקה רישיון נהיגה משנת 1984) לשתיהן כבה מנוע המכונת בדיוק על פסי-הרכבת. לפי ממצאי אחת מוועדות-החקירה שברקו את אסון-הבונים — נהגת האוטובוס איברה כפי הנראה את עשתונותיה, ובגלל תנאי-הדרך הקשים, לא הצליחה גם היא להעביר את ריבכה בשלום אל מעבר לפסי הרכבת.

פרשת "הקופסה השחורה" של הקטר, שנטען לכאורה כי זוייפו בה מימצאים, מכה עדיין גלים. אך אלפי מכונות ממשכות יוסיום לחצות את הצמתים עם מסילות-הרכבת, והמיפגים שים מסוכנים ממשיכים להזמין תאר-נות קטלניות.

מישהקים מסוכנים

הילדים הפגועים, ביחוד אחרי שנודע להם כי ההדרכה במקום והשמירה הלי-קויה על הילדים פותחת פתח לסכנות ופגיעות קשות יותר משברים או נקע עים.

בביקור הראשון שערך העולם הזה כמיתקן בהרצליה, התברר כי יש יסוד לטענות על ההדרכה הלקויה. נער בן 15, שלדבריו הוא "מרריר", שיחק שש"ש בש בתוך צריף, הנמצא מחוץ לשטח הטרמפולינה, כשבפנים קיפצו שיבעה ילדים ללא כל הדרכה ופיקוח.

א פילו אני ריסקתי את הפנים כשנחתתי לא נכון, אחרי סאלטה משולשת", הודה השבוע זאב גבע, מרדיך קפיצות בטרמפולינה. הברך שפגעה בפרצופו של גבע לא מנעה ממנו לומר כי זהו ספורט בלתי-מסוכן. "בכל אופן, לא יותר מכל ספורט אחר," כדבריו.

הוא גם מספר כי אלוף העולם בקפיצות על טרמפולינה הוא כיום "צמח", המרותק לכיסא-גלגלים, כתוצאה מקפיצה לא נכונה, אך ממחר

מאמן וישניה
זה מסוכן מאוד!

לחוספי: "אין כלל סיכונים גופניים בקפיצות."

קרעים בקרסול

ת חושת הריחוף באוויר וחי וויית ההינתקות מהקרקע מגרה מאו ומתמיד את הרמיון האנושי. הרצון להגשמת הפנטאזיה הזו מריץ מזה שלשה חודשים את ההמונים הנמשכים לטרמפולינות הענקיות שהוצבו בהר-צליה. ליד מלון מגידל דניאל, ובחוף-גורדון בתל-אביב.

שני המיתקנים הובאו ארצה מאי-טליה, ביוזמה מיסחרית של שני אנשי-עסקים מאיזור השרון.

הטרמפולינות הפכו במהירות לסיפור הצלחה: מיכה ידלין, אחד היוזמים, סיפר השבוע כי יותר מ-50 אלף צעירי-רים וצעירות כבר קפצו בשני המקוריות מות.

כשם שלכל מטבע יש שני צדדים, גם להצלחה הזו יש צידה המסוכן: כמה מילדי הרצליה, אשר קפצו להנאתם במיתקן, שברו ידיים ונקעו רגליים. קופצת אחת אף קרעה את גידי הקרן-סול. התאונות עוררו זעקה אצל הורי

אופנאים פן ובן-ארי
תיכנון ועבודה שחורה

מוכרים לחנויות יוקרה בתל-אביב ובחיפה.

עכשיו הם גדלו והחליטו שמה שטוב לגויים, טוב גם לנו. השבוע הם ערכו תצוגה מרהיבה של קולקציית האביזרים שלהם. כל האביזרים עשויים מעור נאפה רך, משולב באריגים שזורים כסף וזהב לשעות הערב, ובכרי-גינס לשעות היום.

מבוקש: עור בהיר

ביצד מגיעים ילדים גרמניים למישפחות ישראליות?

בתחקיר שפירסם בשבוע שעבר ש' בועזן החדשות האמריקאי טיים סי' ביר, בין השאר, כי כבראזיל, בה יותר מ-100 מיליון תושבים, אין מחסור בילדים לא רצויים או עוובים (לפי אומדן אחד חיים יותר מ-300 אלף ילדים בראזיליים בחיוב) וכך מצוי מאגר בלתי-נדלה למי שמבקש לאמץ ילד בראזיל, ובלבר שיקיים בשעת מעשה את החוק הבראזילי האוסר הפקת רווח כספי מפעולת המסירה לאימוץ.

אולם הקוץ באליה הוא שרובם של ילדי בראזיל הם, מטבע מוצאם, כהי-עור למדי, והורים מאמצים, גם ישראלים, מעדיפים תינוקות בהירי-עור.

את התשובה לבעיה זאת מצא עורך-דין בראזילי אחד, קארלוס סזארו פריירה, שגילה כי בכמה ממחוזות אר-צו חיה אוכלוסיה גדולה של תושבים ממוצא גרמני ואלה מסוגלים, כמובן, לספק ילדים בהירי-עור.

פריירה, הנחקר זה כמה שבועות על-ידי הרשויות בבראזיל, כבר הודה כי סיפק לישראלים 150 ילדים מן האי-זורים האלה.

רוגמנית פרי

חצאית וחולצת טריקו פשוטים, חגורת-עור וצוירי-זחב

קצת יותר חופש, משהו בסיגנון מישטר חופשי ונעים יותר למקום. הניסיון לא הצליח, כדבריו, אך משום מה הופסק רק אחרי ביקור העולם הזה במקום.

אותה אווירה חופשית ו"שוכבה", כדבריו, עלתה בכמה שברים ונקעים, ורק בנס נמנעו מיקרים חמורים יותר.

זאטוטים צוחקים

מי יבה ידליון משוכנע שהביא לא רץ חידוש מועיל ומהנה. לדבריו, קיימים ברחבי העולם מיתקנים רומים, הפועלים ללא כל פיקוח והשגחה. למרות זאת, אומר ידליון, "החלטנו להכשיר משגיחים, שתפקידם להקפיד על התנהגות נאותה ובטוחה בתחומי המיתקן, וגם לרסן קופצים נלהבים מדי."

לדעתו, הקפיצות אינן ספורט מסוכן, להפך: "אנו מציעים גיוון מעניין, מרענן ומטפח כושר גופני. לא ידוע לו על פגיעות גופניות, מלבד אצל "ילדה בשם רנה, ששברה יד, ונער שנחתך ברגלו. אם קרו מיקרים נוספים, הייתי יודע מזה."

כששמע על הפגיעות הנוספות וההשגחה הלוקיה, הגיב ידליון: "אני שומע זאת בפעם הראשונה. הבחורים שראיתם אינם מדריכים כלל. איני יודע מה להגיד בנידון."

במכתב שהעביר ידליון להעולם הזה מאוחר יותר, טען כי לאחר בידור בנוגע לילדים שקפצו ללא השגחה, היתה מדריכה במיתקן שהרגימה תרגילים לילדים. כנראה בשל כך נראתה כאחת המתעמלות. הערנו לה כי תפקידה הוא בשמירה והשגחה."

יתכן כי מר ידליון הוטעה עליידי מדריכיו, אך העובדות לאשורן הן שלא היה במקום כל מדריך. גם הילדים הראשונה, "מדי שבוע אני עורך לכל המדריכים אימון לריענון הידע שלהם", הסביר גבע, "אני מקפיד מאוד על הרכה ואימון."

אשר עברו אצלו קורס מיוחד, שנמשך 25 שעות, ושכלל את כל הדרוש כדי להיות מדריך, כולל קורס עזרה ראשונה. "מדי שבוע אני עורך לכל המדריכים אימון לריענון הידע שלהם", הסביר גבע, "אני מקפיד מאוד על הרכה ואימון."

באשר למקפזה בהרצליה, מורה גבע כי היתה לו ולבעליהעסק טעות חמורה.

בהרצליה ניסו לתת לקופצים

זוהי הטרמפולינה בהרצליה. כמוה יש גם בחוף גורדון בתל-אביב. לנמה ילדים נשברו שם גפיים. האם יש הקפדה מתאימה על הבטיחות?

מאמן גבע

גם אני ריסקתי את הפנים!

המתעמלים בארץ, מתאר את הטרמפולינה כ"מכשירי התעמלות מסוכן ביר, הממשמש כמכשירי-עזר למתעמלים תר, בעולם יש תחרויות מאורגנות כגונות כענף, אך באופן כללי זהו מכשיר הדרוש מהשתמש מיומנות גבוהה כדי למנוע פגיעות מסוכנות.

בורות מרופדים

ל ווישניה לא ידוע על מאמן מוסמך לטרמפולינה בארץ. הנבחרת שאותה הוא מאמן עושה שימוש במכשיר לשיפור השליטה בגוף בהיותו באוויר. האימון, לדבריו, כטיחותי ביותר ונעשה תחת השגחה רצופה, כשסביב המכשיר יש בורות נחיתה מרופדים למיקרה של נפילה.

כתגובה על דבריו של ווישניה אומר זאב גבע, המעיד על עצמו כי הוא איש מיקצוע "מס' 1 בארץ בנושא הקפיצות", כי הוא מועסק על-ידי בעלי הטרמפולינה כמדריך ראשי בזכות היותו תופף פעיל מזה 15 שנה, וכבעל תעודת הסמכה מפרוצדורה איטלקית ממוסרת.

גבע סיפר כי הכשיר צוות-מדריכים

"תרגיל בטן", נתקפה בהלה בהיותה באוויר, עצרה את תנופתה ונפלה בעוצמה על ידה. שתי עצמות בידה השמאלית נשברו. אמו של אחד הילדים פינתה אותה לבית-החולים, ובתחילתה היה חשש כי תיאלץ לעבור ניתוח. "כל הקיץ הלך לי", אמרה אוסנת בצער, אך הוסיפה שתמשיך לקפוץ גם אחרי שיוטר הגבס מידה.

יעקב ווישניה, המאמן את נבחרת ישראל בהתעמלות ובעבר מבחירי

לאביה, כדי לפנותה לטיפול רפואי בכית-החולים שיבא. שם נמצאו קרעים ברצועות הקרסול.

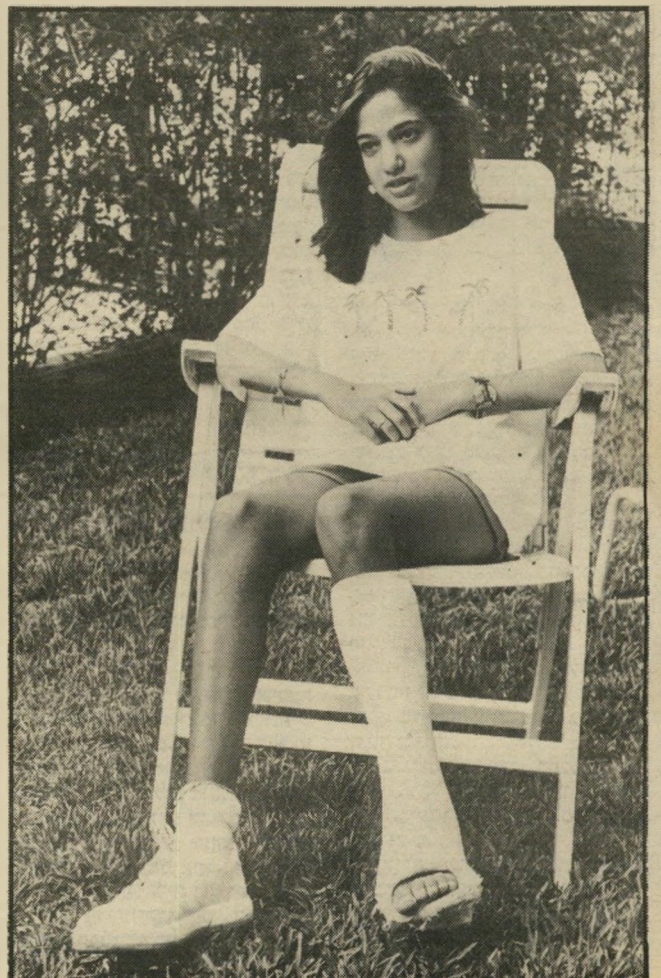
"שבוע שלם לא יכולתי לעמוד על הרגליים, ובשבוע השני הלכתי על קביים", סיפרה שרי, שרגלה גובסה למשך חודשיים.

"פיתאום ראיתי את היר הולכת אחורה", סיפרה אוסנת להב, גם היא בת 13. לפני שלושה שבועות קפצה לטרמפולינה, וכשניסתה לבצע

פגועה להב

שתי עצמות שבורות

פגועה מוטרון

קרע ברצועות הקרסול

דמעות בדממה

עלולה להעביר את המחלה. חיילת ממרקת את עגלת ההגשה. החיילים הצטוו בפקודת-מטכ"ל לשהות בחפי ציבה עד ליום הרביעי. יפתח כלף: ביום שבת החברה אמר רו לי שאני לא צריך לחזור לבסיס. הלוואי שהייתי חוזר, ושלא היה מת רחש אסון כזה. אני הייתי חבר של עופר לוי. שיחקנו ביחד כדורגל בקבוצה של חפציבה.

מי טמון בכל ארון

אחרי הארוחה ממחרים להחליף את ביגדיה העבודה בביגדי שניא. בצעדים ככדים מטפסים אל הגלבוץ, אל בית-העם. שם, על מידשאה מטופחת, מונחים הארונות. תישעה ילדים ובוגר אחד. מי שהכירו אותם בחייהם יודעים מי טמון בכל ארון, מתי נולד, מתי צמחה השן הראשונה, מתי למד ללכת, מה אהב ומה שנא. והם מביטים בארונות השחורים ושותקים. רק ילדים אחרים נוכים. ואחת, סגולת-חולצה ושחורת-מינססיים, מיי בבת בקול רם. המבוגרים שותקים: גוע עצור, מאופק, שלמד להפנים כאב ושימחה, להתגבר, להחריש. בדממה מתקדמים אלפי אכלים אל בית-הקברות המשותף לחפציבה ול- בית-אלפא. בין הברושים, האורגים ואבק הצעירים, טמון לקיברה של היל-דה רקפת שמתה במרס 1961, כהיותה בת שנה ושבעים, נקברים העשרה.

- **אסא אריאל**, בן 15, חובב כדורגל.
- **נועם ניצן**, בן 15, חובב כדורגל.
- **דודן בן-דוד**, בן 15, חובב כדורגל וצילום.
- **עופר לוי**, בן 16, חובב ספורט וזימרה.
- **צח סלום**, בן 16, כדורסלן נלהב.
- **יוחאי פטולרסקי**, בן 16, משוגע למכוניות.
- **ראומה בן-דרור**, בת 17, חובבת-צילום.
- **אביב רוזן**, בן 17, מוסיקאי.
- **אביטל לסלר**, בת 17, אוהבת מוסיקה.
- **איתן גלבוע**, בן 35, אוהב ילדים.

אין נסיון

על-ידי בקשת חלק מההורים נערך טקס קבורה רתי. אבא של עופר לוי מספיד את בנו. הייתה חברי הטוב, ועליכך שנינו היינו גאים. כלי כד רצינו שיוולד לנו בן בכור, כדי שנוכל לקרוא לו עופר. וכמה אני שמח ששבוע לפני שנהרגת הספקנו לצאת לנופש ביחד, רק שנינו. הוא חוזר אל חלקת-הקבר ומתעלף.

בכתאחת מורדות עשר גופות אל הקברים. אבא של ראומה נשענת על בנה הבכור ולוחשת: כמה כסאח היה תמיד! אין היא זהה מקומה, כמו נרבקת לארמה, לאבק, לברוש, לבנה החי, לכל מה שקיים ונושם. בדרך חזרה אומר החבר יעקב: כבר שלושה ימים שלא אכלתי. אני רעב. כולנו מישפחה אחת. כולנו גידלנו את הילדים ביחד. בלילה הראשון התכנסנו על הדשא. כלילה השני לא יכולנו לעוזב את המישפחות. הלכנו לבקר אותם שוב ושוב. בלילה השלישי שאחרי התאונה מתכרבלים החברים בנתיהם. חדר האוכל ריק. יריעות-הכר השחורות מוטלות בפתח חדרהמוכירות. יעקב: איך נתגבר, ומתי מה יקרה הלאה? אני לא יודע. אין לנו נסיון בדברים כאלה.

(המשך מעמוד 9)

בני השיכבה הנוגרת, שראו את התאונה ואיכרו את חבריהם, מכונסים בחרייהם, משוחחים עם פסיכולוגים, עם עצמם וביניהם. כחדרי המזכירות מהומה. המרכז, איתן נרד, אוסף עשרות מיברקי השתתפות בצעו. בתחילה חשבו להעמיס את הארונות על משאית אחת. אחר-כך החלטנו שזה יהיה גס מדי, כמו סחורה בשוק. הארונות יגיעו לבית-הקברות בטנדרים נפרדים. הוא אומר בקול צרובי-סיגריה, ומבקש ממזכירת המר עצה האיוורית שתשלח צלם. אני רוצה צילומים של שירת ההלוויה, מהרגע שהיא עוזבת את בית החולים ועד שהיא מגיעה לבית הקברות. וזה יהיה מוכרת חשובה לא רק כשבילנו, אלא כשביל כל ישובי העמק.

בחוף, על המירפסת העוטפת את חדר המזכירות, גורת החברה שולה ריבועי-כר שחורים, שיכסו את הארץ נות ואת הנעים. לכל קיבוץ יש שולה משלו, שברגעים הכי קשים מגלה יעילות פנטסטית. שולה של חפציבה היא אשה קצרת-שיער, לבושה בשימלה מנוקדת. בתנועות יעילות היא מודדת יריעות שחורות, מסמנת את המידות הנכונות. וכמה נחבר את הבר לארון? בסיכות רגילות או בסיכות-שרכ? היא שואלת בקול מעשי, נטול-רגש.

שיבעה

לכל ארון

לא רחוק משם, במסגריה, עובי רים שני שכירים מבית-שאן. הבוס עסוק בהכנות להלוויה, הם אומרים.

מחסן-הבגדים נטוש. הבריכה ריקה. איתן נרד: השתדלנו שזה יהיה יום עבודה רגיל, ולוא רק כדי שהחברים לא יישארו בבתיהם. אבל ממילא אין זה יום עבודה שיגרתי, ששהי רוב החברים עסוקים בהכנות.

מייד כשנודעו מימרי האסון, הוצמד אל כל מישפחה נפגעת חבר-משק, שדאג למלאי של קפה ולמיחמים, הביא כיסאות-יעץ מתקפלים וכמה שולחנות.

מאוחר יותר התלוו אל כל ארון שיבעה חברים: שישה נושאיי-ארון ונהג אחד. עשרים חברים היו עסוקים באירגון ההלוויה. סך הכל: מאה חברים, שאינם רשומים כסידור-העבודה הרי גיל.

מחלת עכברת

יום הראשון בצרהריים. ארבע שעות לפני ההלוויה. חום כבר רוכץ על העמק. ככלא-שאטה, הסמוך ל- חפציבה, שלושה אסירים מקשטים את החומה החיצונית. סוהר כחוש נוהה אל הכביש משועמם. וכי מי ירצה לברוח ביום חם כליכך? רחובות בית-שאן מרוקנים. ארבעה מיסוערנים בכיכר המקומית ממתנים לסוערים מיקריים. בטח שאבוא להלוויה, אומר אלברט, ממיסערת הניצחון. אני גידלתי אותם. אצלי הם מבלים, כשנמאס להם מהקיבוץ. בחפציבה מסייע החום להמסת הרגשות. מבט חטוף אינו מגלה דבר, כמו בכל יום, ממחרים החברים לחדר האוכל, ארוחת-הצהריים שיגרתית: סלטים, תפוחי-אדמה, שניצלם מטר גנים. אחרי הארוחה נחים בצל האורנים ומקפידים להתרחק מהרפת; מחלת העכברת פגעה בפרות. קירבת-יתר

תצוגת בגדי הספארי של "איב דה מרדיקס" בתחרות "מלכת המים 1986"

לאחר התצוגה, אזל הדגם ברשת חנויות "איב דה מרדיקס". מתפרות הרשת נכנסו להילוך גבוה כדי לספק את הדרישה.

Day
Night
Iced
Neat
His
Hers
Cointreau

יום
לילה
נקי
עם קרח
שלו
שלה
קוואנטרו

היבואן: י.ד. עסקים, טל. 03-826167, 03-830784

אל תתגרשו ללא הסכמה
"הלב" - עמותה לגיושין בהסכמה טיפול על-ידי אושי מקצוע מיומנים עד קבלת הגט!
מחירים נוחים
"הלב", תחילה של ימים חדשים 16.00-19.30
שיחל 117, ים 02-422153

סקס ועסקים ללא שותפים פמויים
אנו מספקים:
* מבשרים למניעת ציתותים
* בטלפון
* שרות לגילוי מיקרופונים
* מרשתלים
* מגלי מתכות
* מזכירות אוטומטיות
רדיו דוקטור בע"מ
שלום עליכם 18, ת"א, טל' 286444

שולה
הדבקת ציפורניים - 20 ש"ח
באיכות מעולה על ידי מומחים
היחיד בארץ
מכירת ציפורניים בסיטונות
תל-אביב, רחוב המלך ג'ורג' 89
טל. 03-295318
03-284919

אמא חסרת אחריות

אם ריבק

שקרנית, חסרת-מוסר ובתלימתאימה לגדל ילדים...

ריות הללו נדרשה האשה לעזוב את המלון. בית-המישפט התייחס לנישואיה הקצרים והמוזרים של האם לאולכרס, שבוטלו מיד כאשר התברר לה שתפי סיד את מזונותיה, אך בעיקר הודיעו בית-המישפט מטענת האשה כי האב התעלל בילדים התעללות מינית. לטענה זו לא היה כל יסוד, והיא נועדה רק להרעיל את היחסים בין האב לילי רים. עניין זה מעמיד את האשה כמדידת שעת חסרת-מצפון, קבע בית-המישפט פט, שום כמות של ילדים בין הורים אינה מצדיקה טיעון שלזו כזה".

"חרדה מתמדת"

ב ישראל בדקה את העניין, עלי פי בקשת בית-המישפט, עדינה לוי, פקידת-סעד מחוזית. גם היא לפני בית-המישפט בישראל להאמס שנקבעה פגישה בין הילדים לאמם

התגלה ככעייית ביותר, ואף נשלח לטיפול פסיכיאטרי על-ידי מורי בית-ספרו.

בשלב מסוים נישאה האשה לגבר בשם אולכרס, אולם כאשר הגיע המועד הבא לתשלום המזונות, מבעלה לשעבר, והתברר לאשה כי עם נישואיה החדשים תפסיד את זכותה למזונות, דרשה מייד את ביטול נישואיה לאולכרס.

כאשר תקפה האשה לפני בית-המישפט האפריקאי את אבהותו של בעלה לשעבר, וטענה כי הוא אימפרטנט, קבע בית-המישפט שהיא שקרנית חסרת-מצפון, הרוקמת שקרים חדשים ככל פעם שהיא נתפסת בשקרניה, וכי היא מוכנה באופן חצוף ביותר ליצור עובדות חדשות התומכות בשקרניה. בית-המישפט תמה על נכורות האם לגרום ממורות לילדיה, אך ורק כדי להשיג את מטרותיה המיידיות. בית-המישפט קבע כי היא מקריב בה את חובותיה לבית-המישפט ואת

חוקרים פרטיים הצליחו לברר שהאשה והילדים אומנם נכנסו לישראל, אך לא גילו את מקום הימצאם. לכן הגיש האב, בעזרת עורכי-דינו, בקשת הביאס-קורפוס לבית-המישפט הגבוה מצד האפריקאי, שהילדים יוחזרו לו. בחודש יוני השנה, כאשר הדין בבג"ץ היה בעיצומו, התקשרה האשה עם עורכי-הדין של הבעל ומסרה להם אתה של האשה לישראל, והתגוררה עם בתה ונכדיה. כאשר שמעה הסכתא שזונן מדבר על אביו, היא קירבה סכין לביטנו ואיימה עליו כי תחתוך את ראשו אם יבקר שוב אצל אביו.

בשבוע שעבר התייצבו הצדדים לפני בית-המישפט הגבוה לצדק כדי לטעון את טענותיהם. ציגי הבעל הגישו את פסק-הדין מדרום-אפריקה, ואילו האשה נשאה נאום של שתיים. היא ניסתה בכישרון רב לשכנע את בית-המישפט שלילדים טוב יותר בישראל. היא לחצה על הנקודה היחידה רית וטענה כי האב נשוי עם נוצריה, הרוצה להרחיק את הילדים מר"י ישראל, דבר שאינו נכון כלל, מכיוון שהאב לא נישא שנית. האשה טענה כי האב מתעלל בילדים ומתאכזר אליהם מפני שהם רומים לה, ובכך הוא מתנגם בהם. היא אמרה כי האב מוניח את הילדים, לא מתעניין בלימודיהם, מרביץ להם ומשמיץ את אמם באווניהם. שופטי בית-המישפט העליון הקשיבו בקשב רב לדבריה, אולם הם הלכו ללישבתם וקראו את פסק-הדין מי דרום-אפריקה. פסק-הדין נחרץ כזה: נראה בישראל לעיתים רחוקות מאוד. בית-המישפט בדרום-אפריקה שמע עשרות עדים, שסיפרו על התנהגותה של האם ועל יחסה לילדים. בית-ה

בישראל כי טובתם של ילדים יהודיים היא לגור בארץ, ותצליח לקבל את ילדיה. למרות צו בית-המישפט הדרום-אפריקאי.

כחצי השנה שלפני הטיפת הילדים נסעה האשה ארבע פעמים לישראל, ותכננה, כנראה, את החטיפה. כאשר הגיעה לארץ עם הילדים, התגוררה במלון הקאנטריקלאב, ואחר-כך עברה למלונות אחרים.

כאן גילה אבי הילדים, ג'פרי ריבק, שהשופט בדרום-אפריקה קבע כי ב-1984 שיש להוציא את הילדים מחזקתה של האם, ולהעבירם לידי האב. השופט פתח את פסק-דינו בכך שהוא משוכנע כי לילדים קטנים חשובה מאוד נוכחותה של אמם, אבל לאור העדויות שהיו לפניו קבע כי דבורה ג'זיס ריבק אינה אם המתאימה לגדל ילדים.

תישעה ימים נמשך המישפט בדרום-אפריקה, והשופט שמע עדים רבים, ששיכנעו אותו כי האם היא שקרנית, חסרת-מוסר ואינה מתאימה לגדל ילדים.

כדי לבצע את החלטת בית-המישפט בדרום-אפריקה נדרשו ארבעה שוטרים. רק הם הצליחו להעביר את הילדים מאמם המשתוללת לאביהם. כאשר הצליחו השוטרים לחלץ את הילדה הקטנה מירי האם, צעקה לעברה האשה: "הם רוצים להרוג אותך!" הקטנה הנוכחית נצמדה אל אביה וביקשה ממנו: "אבא, אל תיתן לי לחזור יותר לאשה הזאת!"

שערוריה בנמל-התעופה

במשך שנתיים שהו הילדים אצל אביהם, כאשר אמם מבקרת אותם עליפי צו בית-המישפט. אולם מכיוון שהאם ניסתה לטוֹף את הילדים, הוצא צו מיוחד שכל פעם שהאם מבקרת את ילדיה, תפקיד את דרכונה במישטרה.

בחודש אפריל השנה הצהירה האם במישטרה כי דרכונה אבד לה, ולכן אינה יכולה להפקידו. היא לקחה את שתי הבנות, רוונה ואנג'ליק, כדי לקנות מתנות לאחיהם הבכור, זנון, שעבר באותו זמן ניתוח. כך הצליחה האשה להערים על כולם, ויחד עם שלושת ילדיה עברה את הגבול לטואוואינג במכונת.

משם נסעה לוימבאבוה, וניסתה לעלות למטוס ללונדון, אלא שהילד זנון, בן 11, הקים שערוריה בנמל-התעופה, ואמר לשוטרים שאמו חטפה אותו. האם הצליחה בדרך כלשהי לשכנע את השוטרים להחזיר לה לעלות למטוס ביחד עם ילדיה.

גם בלונדון, שם היתה תחנתם הבאה, התחיל זנון להשתולל, אבל האם שיכנעה את שוטרי נמל-התעופה כי הילד טובל מבעיות פסיכולוגיות, וכך עלתה למטוס לציריך, ומשם לישראל. הוריהם של הילדים הם אומנם יהודים, אבל מעולם לא היה להם קשר עם ישראל. ההורים נולדו בדרום-אפריקה וחיו שם כל חייהם. הם לא התכוונו לעלות לישראל מעולם. אולם לפני זמן-מה, אחרי שהאשה התגרשה וילדיה נמסרו לבעלה, היא הכירה בגבר ישראלי, והתחילה לחיות איתו. היא האמינה שתוכל לשכנע בית-המישפט

בן זנון, לחתוך את הראש!

בת רוזנה, הם רוצים להרוג אותך!

בת אנגליק, לישון במלונת-כלכל.

"מירשעת חסרת-מצפון!" - כך הגדיר בית-המישפט בדרום-אפריקה את האם, וגם נימוקים יהודיים לא עזרו לאם בישראל

טובת הילדים עבור האינטרסים שלה. בית-המישפט תיאר את בני-הזוג כפי שהתרחש מהם: הם נישאו בדרום-אפריקה ב-1973 ונפרדו ב-1980. אחרי הולדת שלושת הילדים, האב הוא תעשיית-טכסטיל, אדם פרואזי, אולי אפילו משעמם. אך הוא איש-עסקים מצליח, ששתי רגליו על האדמה. הוא הכין את התשתית לקבלת ילדיו, לקח מטפלת מיוחדת, ואף הפעיל את אחותו ואמו כדי לטפל בילדים ולתת להם הרגשת-בית.

האשה, לעומת זאת, היא צעירה נאה מאוד, מטופחת, אינטליגנטית וערמית. כרוך שהיא שקרנית, קובע בית-המישפט. התנהגותה היא לפחות מודרנית, כתב בית-המישפט, כאשר פירט את האודיסאה של מעבר מבית-מלון אומלל אחד למישהו, רק כדי שלא לחזור לביתה שנשרד.

בית-המישפט ביקר קשות את התנהגותה המוסרית של האשה, שנהגה להלין את מאהביה בחרייהמלון שבהם התגוררה עם ילדיה, ואף לעי-רוך שערוריות קולניות בחצות-הלילה לפני הילדים. כעיקבות אחת השערורי

מישפט קבע כי היא אשה חסרת-מוסר, שקרנית ומנצלת כל רבר לטובתה.

לגרום ממזרות

בית-המישפט בדרום-אפריקה שמע מפי עדים כי מייד אחרי שהאם קיבלה את הילדים לחזקתה, אחרי הגרושין, היא חזרה איתם הביתה וגילתה כי הבית נשדד והשורדים עשו בו מעשי ונדליוס. מאותו הרגע נרדה האשה עם הילדים בסירת בתי-מלון מפוקקים, ולמרות העובדה שהבנות הביטוח שילמה כדי לתקן את הנזקים בבית, לא חזרה המישפחה להתגורר בו. הילדים היו מסתובבים בנארים של בתי-המלון והפכו למיטרד לאורחיו המלון. האשה התגוררה עם כמה גברים מודרניים, שנהגו לישון איתה בחזרה, לעיני הילדים. כאשר הפריעו הילדים לאמם, היא נעלה אותם בחדרם ועזבה אותם שם לנדם.

בגלל הבערים הרחופים מלון, לא הספיקו הילדים להסתגל לסביבתם ולבתי-הספר. הבן הבכור

מישפט קבע כי היא אשה חסרת-מוסר, שקרנית ומנצלת כל רבר לטובתה.

לגרום ממזרות

בית-המישפט בדרום-אפריקה שמע מפי עדים כי מייד אחרי שהאם קיבלה את הילדים לחזקתה, אחרי הגרושין, היא חזרה איתם הביתה וגילתה כי הבית נשדד והשורדים עשו בו מעשי ונדליוס. מאותו הרגע נרדה האשה עם הילדים בסירת בתי-מלון מפוקקים, ולמרות העובדה שהבנות הביטוח שילמה כדי לתקן את הנזקים בבית, לא חזרה המישפחה להתגורר בו. הילדים היו מסתובבים בנארים של בתי-המלון והפכו למיטרד לאורחיו המלון. האשה התגוררה עם כמה גברים מודרניים, שנהגו לישון איתה בחזרה, לעיני הילדים. כאשר הפריעו הילדים לאמם, היא נעלה אותם בחדרם ועזבה אותם שם לנדם.

בגלל הבערים הרחופים מלון, לא הספיקו הילדים להסתגל לסביבתם ולבתי-הספר. הבן הבכור

● לחנן עזרן, על כתבתו המעניינת ליומן השבוע, שעסקה בחוות הקלאיות של ישראלים בחוץ לארץ.

עזרן חשף את הבריחה ההמונית של קיבוצי ניקים ומושבניקים, היוצאים להקים או להשתלב בחוות הקלאיות של כל מיני מיליונרים בדרום אמריקה, אמריקה המרכזית ואפריקה. הכתבה גם עסקה בבריחת הידע המיקצועי הישראלי, שצברו האנשים כפקולטה לחקלאות, ובקורסים מיוחדים של משרד החקלאות. התברר כי בעלי תפקידים בשרות הממלכתי

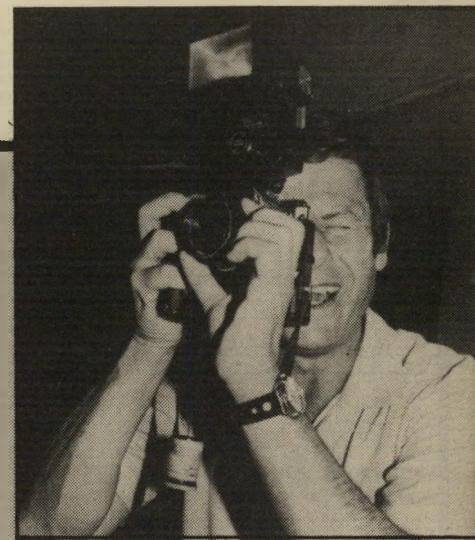

כתב עזרן וגם בן של שר

בתחום החקלאות מעדיפים כסף על ציונות. הם נטשו את תפקידיהם ועלו על גל חדש: חוות הקלאיות פרטיות בחו"ל. אחד החוואים: בנו של השר ייגאל הורביץ.

בכתבה התברר שבמשרד החקלאות היתה תרומה. שכו פיתאום התחילו לגלות שלשוק המשותף מגיעים טובין חקלאיים שישראלים מגדלים אותם במקומות שונים בעולם. ערפי ידע ישראלי, פרי מחקר ישראלי שמומן על ידי ישראל, והם מתרחים בתוצרת הישראלית.

מידע נוסף שהיה בכתבה המקורית ושלא שודר, בשל אי-רצונם של אנשים להיחשף למצלמה: גם במצריים הקימו הישראלים חוות קלאיות. אך מאחר ואין לישראל הסכמים וחווים

יבין זוח על כולם

בשבוע האחרון מתהלכים עובדי הטלוויזיה בהרגשה לא ינוחה. מנהל הטלוויזיה, חיים יבין, ביקש ממוכרה במחלקת הסרטים הקנויים, מרתין, לכתוב ריזוחשבון מקיף על המחלקה. הוא ביקש ממנה שתספר מה קורה אינו ראוי להמשיך בעבודתו.

המוכרה, הנאמנה לדרישת הבוס הגדול, כתבה ריזוחשבון מקיף על שלושה עמודים מודפסים. בריזוחשבון התלוננה המוכרה על מנהלת

האופנאית שאינה אוהבת חדירות

התוכנית שירי ארוס תשודר בכל זאת. התוכנית הראשונה, שהיתה אמורה להיות משודרת ביום השישי בשבוע שעבר, נדחתה, והיא תשודר השבוע, בשינויים קלים.

שעת השידור תהיה כחצות במקום בשעה 7 בערב. מהתוכנית הוצאו קטעים שלא נראו למפקד גל"ץ, נחמן שוי. הוא כינה אותם פוגעים בחלק מהציבור. השבוע התקיימה פגישה בין עורכת התוכנית, ערנה עברון, אשתו של רם עברון, נחמן שוי ומנהל מחלקת האומר גל"ץ מיני רן. הסיכום: התוכנית לא תהיה עוד תוכנית על ארוטיקה. שי אמר שהוא שמע את התוכנית הראשונה, ביקש מעברון להכניס בה חמישה עשר תיקונים ואישר אותה לשידור. ביום השישי לפני שבוע, כשפורסמה רשימה על תוכנית באחד החינמנים, החליט המפקד לרחות את שידור התוכנית עד לבידור.

נחמן שוי: הכתבה שפורסמה במקומון התל-אביבי נתנה לתוכנית ציביון שלא היה מקובל עליי. קיבלתי גם תגובות מכל מיני חוגים, שהתלוננו על התוכנית.

האם הרשימה בעיתון גרמה לדחיית השידור? יש דברים הגובלים בפגיעה בטעם הטוב. היו בתוכנית ניבול-פה, גסויות, שאין להם מקום בשידור. גל"ץ משרדים לציבור הרחב, והקריטריון שלנו הוא טעם טוב. כמה דברים אמורים?

מה שמעורר המיקרופון ברותי גלור, ואיזה תחושות הוא מעביר בה, זה לא טעם טוב, לדעתי. מה זה טעם טוב? שירים שעוסקים בארוטיקה, הקשרים סיפוריים. אני גם מקבל שאנשים יתראיינו ויספרו לתוכנית כזו, אך שיתייחסו לנושא באופן יותר תרבותי. אפשר להתעסק בארוטיקה, כלי להגיד במשך דקה אחת שש פעמים "יון".

בין הקטעים שנפסלו לשידור: ערנה עברון, שהיא אשה ערנה מאוד.

עורכת עברון

מה ההרגשה לפני האקפה?

שאלה את רותי גלור, אופנאית ירושלמית, מה עושה לה המיקרופון. גלור סיפרה שהיא אוהבת את ההתעסקויות שלפני היום, היא סיפרה מה ההרגשה שלה לפני הויקפה, ואמרה שהויקפה עצמה איננה עושה לה דבר. גלור הוסיפה שהחדירה גם לא מעניינת אותה במיוחד.

קטע נוסף שנפסל הוא שיחה עם מנחם בן, שבו הציע לקרוא לתוכנית "שירי יונת" במקום שירי ארוס. נפסל גם שיר של מנחם בן.

עוד קטע שמפקד גל"ץ ראה כלא-מתאים לשידור הוא קטע שבו מוזכר חבר הכנסת מנחם דרוקמן, בהקשר לשיר על יונתים מהתנ"ך.

פרת אומר שרק מי שרוצה להפוך את הטלוויזיה לקירקס מציע הצעות כאלה.

בחירת עורך-מבט נעשית כיום בשיטת המיכרו. השיטה קובעת כי אחת לשלוש שנים תחליט הנלה רשות השידור אם להאריך את כהונתו של העורך, או להוציא מיכרו לבחירת עורך חדש. שיטת המיכרו מדברת גם על בחירת עורך אחר בלבד.

פרת אומר שבהצעתו של אדמון יש משום הפרה חריצורית של ההסכם עם אגודת העיתונאים.

למה בני אדמון?

רשות השידור הוציאה לאחורנה לאור חוברת הסברה, המספרת על מיבנה הרשות. היא פורסמה למען הכתבים הורים וכתבות מיסחריות, כדי לתת להם תמונה של רשות השידור הממלכתית.

בחוברת מתוארות המחלקות השונות של רשות השידור, הרדיו והטלוויזיה, תפקידי הווי-עידמהנהל והפונקציות השונות שממלאות כל מחלקה.

לצורך אילוסטרציה, הכניסו לפרק, הדן בהנהלת רשות השידור, תמונה מתוך ישיבה של הוועדה המנהל של הרשות. הכותרת לתמונה: "הוועד המנהל באחת מישיבותיו". לא צוינו שמות האנשים שבתמונה.

חבר הוועדה המנהל, דויד אדמון, פנה במכתבת-תלונה ליושב-ראש הרשות, מיכה ינן. במכתבו מתלונן אדמון על-כך שהוא אינו מופיע בתמונה, שהוכנסה לפרק. עוד הוא כותב כי לדעתו יש לתקן את המעוות, שכן בתמונה מופיעים עובדי הטלוויזיה בכירים שאינם חברי הוועדה המנהל, והוא רואה את העניין בחומרה.

מאחורי המיקרופון

הקרב על התואר

מהפכה ברוך הכלכלי של מערכת הרדיו בתל-אביב: משה נוסבאום, הכתב הכלכלי של מערכת תל-אביב, ומי שנחשב כאנדרפינה של הדוכן, פרש.

את תחומי-הסיקור שלו — הסדרות, תופה ועבודה — קיבל הכתב טל רבינא.

במשך שלושת החודשים האחרונים מנהל נוסבאום מאבק עם ראשי מערכת תל-אביב. הוא הודיע שאם גדי סוקניק יקבל את תואר הכתב הכלכלי הראשי של תל-אביב, הוא יפרוש. אימוני לא הועילו. גדי סוקניק התמנה השבוע לתפקיד.

כשחזר סוקניק משליחות באנגליה, הוא מצא את עצמו ללא תחומי-סיקור כלכליים בירושלים. סוקניק, שהיה הכתב הכלכלי בירושלים, נהנה מהערכה וגיבויו רב. הוא היתנה את מעברו לתל-אביב בקבלת תואר הכתב הכלכלי הראשי של מערכת תל-אביב. ראשי הרדיו בל תל-אביב קיבלו את תנאיו, ונוסבאום נאלץ לפרוש מהתואר.

נוסבאום לא הסתפק בכך והודיע שאם אכן יקבל סוקניק את התפקיד, הוא יפרוש בכל מהדורן הכלכלי. גם אימוני אלה לא שיכנעו את ראשי הרדיו בתל-אביב, ונוסבאום החזיק בימים אלו לשיבוץ מתאים במערכת תל-אביב.

רנית אנטמר

מנהל-הטלוויזיה, חיים יבין, הציג אולטימטום: אם לא ייבחר ירון לונדון כמנהל מחלקת-הראמה, הוא יתפטר מתפקידו.

בימים אלה עומדת רשות השידור להוציא מיכרו לתפקיד מנהל מחלקת-הראמה של הטלוויזיה. מנכ"ל רשות השידור, אורי פורת, יושב-ראש הרשות, מיכה ינן וחברים אחרים בוועדה המנהל כבר הודיעו כי הם מתנגדים לבחירת לונדון לתפקיד.

יבין הודיע לצמרת רשות השידור כי ישקול התפטרות אם לא יזכה לונדון במיכרו. במיסדרונות הטלוויזיה מחכים לראות אם לונדון יעבור את המיכרו ואם יבין יעמוד בהטבתו.

עובדים בכירים מסויימים בטלוויזיה מותחים לאחורנה ביקורת חריפה על תפקודו של מנהל-הטלוויזיה. הם טוענים שבישיבות של רשות השידור חוסרה-הכנותו של יבין בכל הקשור לתקציבים ולתכנים.

כמנהל-הטלוויזיה החדש הנהיג יבין נהג יביגש עם ראשי המחלקות בטלוויזיה. יש ביניהם הטוענים שיבין אינו ממלא אחר הציפיות שחלו בו, ותפקודו כמנהל-הטלוויזיה לקוי.

יבין גם הצליח לגרום לסנקציות אצל טכנאים הטלוויזיה בתל-אביב, כשכינה אותם פרושים.

היונים חוזרות לשובך

בעקבות הידיעה כי שרה-אוצר, משה ניסים, מתכוון להחזיר את אלישע שפיגלמן מאמריקה, החלה תסיסה בטלוויזיה.

שפיגלמן נשלח לאמריקה כנציג רשות-ההשקעות, עלידי שרה-אוצר לשעבר, יורם ארידור. עובדים בטלוויזיה טוענים ששפיגלמן עשה בזמנו ברית עם שרה-אוצר, ולכן אין כל סיבה לתת לחזור לעבודה. הוא היה באמריקה קרוב לשלוש שנים, ולקח חופשה-ללא-תשלום מהטלוויזיה. לפני יציאתו היה ראש הדוכן הכלכלי. היום מאיישים כל התפקידים המרכזיים בדוכן זה, וקשה להניח שתימצא לו עבודה מתאימה.

עוד אחד שחזר בימים אלה לארץ הוא אליעזר יערי. הוא היה במשך שנה בחופשה ללא-תשלום בבוסטון. לפני יציאתו היה מגיש מהדורות מבט וכתבה-חדשות בכיר. עדיין לא נמצאה לו משרה מתאימה, והוא מקווה להשתלב בטלוויזיה.

מבט כ...טיילת"

הנחצים הפוליטיים והלחצים של חברי הוועד המנהל ועובדי-הטלוויזיה מתגברים. בעוד 10 ימים יהיה צורך לבחור עורך-מבט.

חבר הוועדה המנהל, דויד אדמון, שיגר מיכתב למנכ"ל, אורי פורת, ובו הוא תובע לקבל את המלצות הוועדה המנהל מן השנה שעברה, הקוראות למנות מרכזי-מערכת למבט, ועוד חמישה או שישה עורכי-מבט יומיים.

בתגובה אמר פורת כי הצעתו של אדמון היא בלתי-מיקצועית, לא-הגייונית ולא-מעשית. "איי אפשר להפוך את מבט לטיילת. כל יום יטייל בה עורך אחר".

עם מצריים לייבוא וייצוא, היו הישראלים מכריחים טטפות להשקיה, ובלים כימיים וורעים כביסים, בתרמילים ובמיוזרות.

צל"ג

שיטת מקיארת

● לאברהם ברזילי, כתב מבט, על כתבה שערוייתית על הכושים העבריים.

הכתב עשה לעצמו עבודה קלה, ציטט בהרחב את אויבי הכושים, הביא כמה פסוקים מפי מנהיג הכושים, וזהו. תוך כדי כך נתן פירסום להשמצות פרועות, על פי השיטה של הסנאטור ג'ו מקיארת: מישוה ניפנף בספר כלשוו וטען שהוא מוכיח שהכושים משבחים את אדולף היטלר, את הפרוטוקולים של זיקני ציון ואת מיין קאמפף.

הכתב לא מצא לנכון לאמת טענה זו, לא הביא אף מישפט אחד מן הספר האמור והשאיר לצופים להסיק כי בדימונה יושבת חבורה של נאצים שונאיי-ישראל, שצבע-עורם הוא במיקרה שחור. שערוריה כפולה היא עצם שידור כתבה כזאת, בטלוויזיה שאין בה, כנראה, שום אחראי, עורך או מפקח.

מאחורי המירקע

האם יבין יתפטר

במיסדרונות הטלוויזיה סוערות הרוחות.

קג"ב בטלוויזיה

מחלקת-הסרטים-הקנויים, רפנה נהמיאס, שאינה מתפקדת. כתבה נגד עובדים אחרים וגם על עצמה. המוכרה התלוננה על-כך שמנהלת-המחלקה אינה מנצלת את כישוריה כראוי.

נקשתו של יבין, וכתבת הדין-וחשבון, עוררו סערה במיסדרונות הטלוויזיה. רבים מתהלכים בהרגשה שתקופה חדשה הגיעה: ריגול.

עובדי מחלקת-הסרטים-הקנויים פנו לוועד המייצג אותם, ועד-עיתונות-הפקה, וביקשו את טיפולם בעניין, חברי-הוועד ריפיק חלבי, רפי גינת, סלומון מינדר, יעקב אסל ומושוו מוצליח עיינו בדין-וחשבון, ועדיין לא הוציאו את מסקנותיהם, פרט לקביעה כי המזכירה עשתה את מה שזוטל עליה עלידי מנהל-הטלוויזיה, ואין לבוא אליה בתלונות.

בטלוויזיה אומרים שיבין מתנער בימים אלה מהמוכרה, וטוען כי סתם עוברת ביקשה לכתוב את הידוע לה על המחלקה, וכי לו אין נגיעה לעניין.

עד שיערך הבדור הסופי, החלה מערכת שלמה של חשדות בין עובדי הבניין ברוממה.

מצנער ותוגה לתימהון גדול

אילנה אם
- חיכו לו בפתח המלון

אשתי רברים לא טובים. הנה היא ערכה לי מסיבת הפתעה.
בעוד כולם אוכלים ומרברים וצוחקים, נזכר דוקה שקיבל מתנות מכולם מלבד מאשתו. "איפה המתנה שאת קנית לי?" שאל את אשתו, והיא עשתה את עצמה שפשוט ברח לה מהראש ורצה מייד להביא את המתנה.
כל יושבי השולחן ידעו בדיוק מה המתנה של אילנה לבעלה, ולכן פיתאום נהיה שקט גדול מסביב לשולחן, ואילנה נתנה לדוקה תיק נסיעות יפה. דוקה חייד למראה התיק היפה, ואפילו פתח אותו לראות איך הוא נראה מבפנים, תוך כדי מילמול "תודה, תודה רבה, יופי של תיק". אבל בתוך התיק היה עוד תיק קטן, וכשפתח אותו הוא גילה בפנים את הדרכונים של שניהם, כסף זר ושני כרטיסיטיסה. דוקה הנפעם שאל את אשתו אם היא קנתה לו כרטיסיטיסה לחו"ל, והיא אמרה שכן. מתי נוסעים? שאל דוקה. עכשיו קום, עלה למעלה, תוריד את המיזוודות הארוזות ובוא מהר, כי ב־3.00 יוצאת הטיסה.
המבט החצינעלב שהיה על פניו בחודשים האחרונים התחלף למבט של תימהון. הוא עלה לקומה העליונה, הוריד את שתי המיזוודות, נפרד מהקורבנים ונסע עם אשתו לנמל התעופה, שם עלו שניהם לטיסה לאיטליה.
כל הרך הוא לא ידע שהפתעות לא נגמרו. המלון שהזמינה אילנה הוא מלון ציפריאני בלידו של ונציה, מלון שהיה חלום של דוקה כבר הרבה שנים. מה שהוא עוד לא ידע זה שכפתח המלון יחכה לו בנו, מומי, כדי לכרך אותו אישית ליום הולדתו ה־50.
רצית הפתעה, חביבי? קיבלת!

סיגל אם
הילדים של דוקה -

את בית־החרושת לנפיקים אס מנהלים כבר הרבה שנים שני אחים. האח הצעיר יאשיק (יאשיהו) אס והאח הבוגר דוקה (רויד) אס. יאשיק נשוי עם רפנה, שעברה פעם בתיאטרון לילדים ולנוער, ודוקה נשוי עם אשת־החברה אילנה אס. שני האחים ונשותיהם מבלים הרבה ביחד, כי אצלם במישפחה, למרות זה שיש כסף, יש גם אהבה וחסיס טובים.
האחים, יאשיק ודוקה, נולדו שניהם כאחד באוגוסט, אבל כל אחד בשנה אחרת. כל שנה היו שני האחים, נשותיהם, ילדיהם ובני־מישפחה קרובים אחרים חוגגים מסיבת יום־הולדת משך תפת ושמחה, והיו מחליפים מתנות והולכים לישון כששניהם מבוגרים בעוד שנה.
אבל השנה היא שנה מיוחדת. האח הבכור, דוקה, גדל והיה לבן 50. איכשהו, היה ברור לו שהשנה מגיע לו קצת יותר תשומת־לב מאשר לאחיו הצעיר, שהוא בסך הכל בן 43. הוא חשב שלבטח המישפחה תעשה לו איוו חגיגה גדולה במיוחד, אולי איוו נשף של ממש, שבו יושיבו אותו על כיסא וירימו אותו 50 פעם, והמוזן תכרים יבואו ויטפחו על השכם ויגידו "שמע, איך שאתה נראה נפלא!"
אבל מועד יום־ההולדת התקרב, והוא לא ראה שום פעילות יוצאת־דופן במישפחה לכיוון היום־הולדת. הוא עשה אייאלה רמוזים לאשתו, אבל היא לא הבינה על מה הוא מדבר. אחרי שכל הרמוזים לא עזרו, פנה הבעל החצינעלב לאשתו ושאל אותה אם היא לא מתכוונת לחגוג לו את יום־הולדתו ה־50. אילנה אמרה שהיא כהחלט מתכוונת, ואפילו הזמינה מקום במסעדת־פאר בירושלים לכל המישפחה, כולל אחיו של דוקה ואחותו ובני־מישפחתם, וכמוכן ילדיהם של אילנה ודוקה, סיגל, הרוגמנית היפה שהיא בחודשיהריונה האחרונים, הבן מומי, סטודנט באוניברסיטה, ורנה בת ה־16.
דוקה נרגע. לא שהוא התרגש במיוחד, כי כל הזמן היה נדמה לו שבגיל 50 מגיע לו משהו יותר מאכילה במסעדת־פאר, אבל אם זה מה שאילנה החליטה, הוא יתפק בזה.
ככה עבר עוד חודש, שבמהלכו החליט הבן מומי שהוא נוסע קצת לחו"ל. דוקה די נעלב מזה שבני־יחידו לא יהיה ביום־ההולדת שלו. אחרי־כך הודיעה הבת הקטנה, רנה, שהיא נוסעת מחוץ לעיר לחברה, ודוקה נעלב שוב. האמת היא שבשבועיים האחרונים האיש התהלך די עצוב. כל המישפחה הגדולה והטובה הזאת פשוט מזוללת ביום־ההולדת שלו, ואף אחד לא מכין לו משהו באמת מיוחד, חשב לעצמו והתמלא תוגה. הו באוגוסט הגיע. אילנה ודוקה התעוררו בבוקר. אילנה נישקה את בעלה, אמרה לו מזל טוב, הכינה כוסיקפה ושלחה אותו לעבודה, כשי עדיין מעטה העצב והעלבון על פניו. ברגע שהוא

NO NEWS, GOOD NEWS

ריבקה זוהר ורמי גוברניק
רק חומר חדש

לא נעלמה ריבקה זוהר? כשחזרה אלינו משהות ארוכה באמריקה, לא היה יום שבו לא שמענו אותה או עליה. עכשיו, פיתאום, רממת־אלחוט ותיקשורת. כבר חשבתי שאולי שוב לא מצאנו חן בעיניה, והיא נסעה בחזרה.
טילפנתי לחבר שלה, רמי גוברניק (שהתי־פטר השבוע מעבודתו בטלוויזיה), ולמרות זה שאף אחד לא היה בבית, הצלחתי להבין שהכל בסדר. זה ממש יוצא מהכלל, שהיום יש אפשרות להבין מה שקורה אצל אנשים דרך המענה האלקטרוני שלהם.
המענה בביתו של רמי עונה כך: "ריבקה זוהר ורמי גוברניק אינם בבית, כרגע. נא השאירו הודעתכם ונתקשר אליכם בהקדם". מה אתם מכינים מזה? שהכל בסדר, כמוכן, ושבני־הזוג חיים ביחד.
או למה הם לא בבית כל היום? זה מפני שלרמי נמאס לקבל משכורת חודשית מהטלוויזיה בלי לעשות דבר, לאחר שמצא את עצמו לאחרונה ללא תחומים מעניינים לסיקור, והוא עסוק בחיפוש עבודה חדשה בשוק הפרטי, וריבקה מחפשת חומר חדש לתקליט חדש. היא נשבעה שהיא לא תופיע עוד כשכפיה החומר הישן. אז עד שהיוו שירים חדשים ומנגינות חדשות, לא תשמעו עליה כלום.

ישב באיטליה כמה ימים, וכל אותו הזמן דאג שחברת אינטרפלורה תציף את חוזה, כאן בתל־אביב, בזריפירחים ענקיים, שיוכיחו לה שאבגר גם כשהוא באיטליה — ליבו בתל־אביב.
עכשיו הוא חזר. הם שוב בהילטון. כל הזמן ביחד, כי חוזה החליטה שהיא רוצה אותו רק לעצמה.

חוזה לוי
קוראים לו אבנר

אדם חדש לחוזה

אתם לבטח זוכרים כולכם את הרומאן הכי ריצ'רדצ'י בתל־אביב בשנה האחרונה. זה הרומאן של חוזה לוי היפה עם איציק ויטונסקי, בעל אופנת מיצ. התאהבו, נולדו, חזרו, נפרדו, חזרו, נפרדו ופיתאום נהיה שקט לכמה זמן, מהכיוון של שניהם, והחברים עמדו על קצות האצבעות כדי לראות מתי הם יחזרו זה אל זה כפעם ה־39.
אבל לפני חודש וחצי הגיע ארצה בחור ישראלי בשנות ה־40 שלו, בשם אבנר, שבי־20 השנים האחרונות גר דווקא בארצות־הברית. הוא הסתובב יום־יומיים בתל־אביב, בשביל להרגיש את העיר, ועוד לפני שהספיק להגיד לעצמו מה דעתו על תל־אביב, ממש משהו ערך לו היכרות עם חוזה לוי ובום אדיר קרה לו, וכל העיר הפסיקה לעניין אותו. אותו בום שהוא קיבל, כשראה את חוזה קיבלה גם חוזה כשראתה את אבנר.
מאז כי ביחד, ממש אישית־לוחצת, כל הזמן בסוויטה שלו במלון הילטון. אחרי שבועיים של ביחד נאלץ אבנר, שהוא אגב איש־עסקים ועשיר גדול, לנסוע לעשות איוו עיסקה באיטליה. הוא

שלוש טעויות השופט

ירכתו של רפאל שמאלשוילי כבית-המישפט לא היתה סבירה ביותר.

שמאלשוילי (34) מבתיים סיפר למישרה כי 42 גרם הרואין נקי, שנמצאו בדירתו, הם אומנם שלו, אבל הם לשימושו העצמי כנרקומן. מאחר שידוע כי נרקומנים אינם מחזיקים בכיתם בדרך כלל כמות גדולה כזו של סם, הסביר לשוטרים כיצר הגיעה כמות גדולה זו לידיו: כאשר קנה לפני ימים אחרים הרואין מהסוחר הקבוע שלו, הצליח לגלות היכן מחזיק הסוחר את מנות הסם שלו. שמאלשוילי ארב במקום והצליח לגנוב את אוצרו של הסוחר. למרבה המזל, היו בצרור לא רק כמה מנות מעטות, אלא כל מלאי העיטוק של הסוחר בתפוצתו, כ־52 גרם.

מאחר שכביתו של הנאשם נמצאו גם מאזניים ועצמות, המשמים בדרך כלל סוחרי-סמים, החליטה הפרקליט טות להעמידו לדין על העבירה החמורה של סחר-בסמים.

בבית-המישפט המחוזי בתל-אביב, לפני השופט אריה אבן-ארי, לא הכזיב הנאשם כי החזיק בכמות הסם שפורטה בכתיב-האישום. אבל הוא טען שהוא נרקומן מזה שנים, המשתמש בסמים. כאשר מצא את המטמון החליט להשאירו בביתו לשם שימוש עצמי, ולא לשם סחר. הוא טען כי הוא מחזיק במאזניים מזה שנים, מאז שעסק במיקצועו כצורף, ולשם כך נזקק למאזניים לשקילת זהב וכסף. כיום הוא אומנם עובד במיסעדה, אך המאזניים נותרו בביתו.

כמו שאל המלך

השופט אבן-ארי כתב פסק-דין מפורט מאוד, והסביר מדוע אינו מאמין לגירסתו של הנאשם. הנאשם

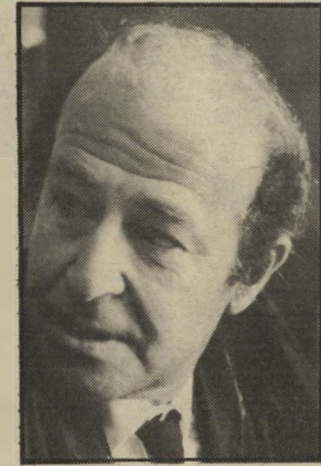

סניגור בטיטו עירער לעליון

טוען כי קרה לו אותו האירוע שקרה למלך שאול — דהיינו, הוא חיפש את האתונות ומצא את המלוכה. דהיינו, בדיותו נרקומן זה 12 שנה, הוא הציק והסתכל היכן מחזיק סוחרי-סמים את המנות, וחזר למקום האירוע כדי להפש כמה מנות על-מנת לקנותן במשיכה, אולם התמזל מזלו והוא מצא נוסף על המנות גם את כל מלאי העיטוק של הסוחר בתפוצתו, ולכן לקח את האוצר

דקמרוו המתלוננת הקטינה מסרה למישטרה 4 עדויות שונות

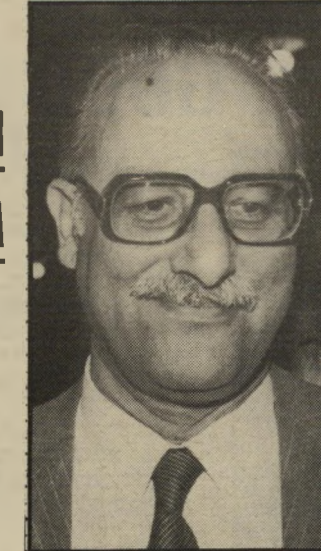
הם נתנו לי שאכטה מכנג כיי נויסלנג לבקבוק שבור, שממר נו מעשנים חשיש, מצצתי והרגשתי

סניגור שלנגר שבחים למישטרה

שראשי מסוחר, סיפרה העדה למישטרה. לשוטרים היה קשה להאמין כי הילדה בת 15 תלמידת תיכון מתל-אביב, מצויה כליכך בעולם הסמים והגברים. הנערה באה למישטרה להתלונן על אונס משולש, שביצעו בה שלושה צעירים ערביים מיפו. כאשר באה לבקשם בדירתם בבתיים.

הזה והטמינו במיזרון מיטתו, שם מצאה אותו המישטרה בעת החיפוש. השופט קבע כי אינו מאמין לנאשם, מכיוון שבמישרה סיפר כי מצא את הסם חמישה-ישישה ימים לפני מעצרו, כעוד שבהקלטה סמויה של שיחה בינו ובין אשתו בבית-המעצר, אמר לה בשפה הגרונית כי מצא את הסם לפני שלושה חודשים. תיורה זו נבעה מהתמליל שהוגש לבית-המישפט, בתרגום מגרונית.

שופט אבן-ארי תרגום מגרונית

על המאזניים שנמצאו בביתו של הנאשם אמר השופט, כי אומנם סיפר הנאשם בבית-המישפט שעבר בזמנו כי צורף, אולם בעת חקירתו במישטרה הצהיר כי הוא עובד במיסעדה ולא אמר דבר על מיקצועו כצורף. על כן לא

אונס בי-4 גירסות

על סמך עדותה זו נעצרו שלושת הצעירים ונחקרו. הם אמרו כי אומנם הם מכירים את הנערה, וכי היא מבקרת אותם מפעם לפעם בדירתם, אבל מעולם לא שכבו איתה, לא נתנו לה סמים לעישון, וכמוכן שלא אנסו אותה.

היא סיפרה למישטרה שיש לה חבר בן 22, ערבי מיפו, ולפני חודשים אחדים נעצרו יחד כפרשת-סמים. תוך כדי המעצר התברר שהגבר שכב עם הקטינה. נפתח נגדו תיק על בעילת-קטינה, והוא נשאר במעצר. חברתו הצעירה מיהרה לדירתם של שלושת חבריו הטובים בבתיים, כדי לספר להם על מעצרו. השלושה, קאדי סמי (29), אחמד סטל (22) ומחמוד בובלי (20), ניצלו את ההזדמנות, הלעיטו אותה בחשיש, וכאשר הסתחרר ראשה אנסו אותה אחד אחרי השני.

הצעירה אמרה לשוטרים כי המיקרה קרה אומנם לפני שלושה חודשים, אבל היא פחדה להתלונן על השלושה, ולכן איהרה בתלונתה.

קראו לה "שרמוטה"

הרי מעצרים של השלושה, הגיעה לפתע המתלוננת שוב לתחנת-המישטרה, והפעם היה בפיה סיפור חדש ושונה לחלוטין מסיפורה הקודם. היא אמרה לשוטרים הנדהמים כי אומנם היתה בדירתם של הצעירים

ושכבה איתם, אבל הכל היה מרצונה החופשי. היא סיפרה בפרטי-פרטים כיצד נכנסה עם כל אחד מהם להר"ר השינה, כעוד האחרים יושבים בסלון. כיצד התפשטה והגברים שכבו איתה ונזהרו שלא להכניסה להריון. המישטרה המבולבלת ניסתה לחקור שוב את הנערה, כדי לברר את האמת, ואז מסרה הנערה גישה נוספת. הפעם סיפרה למישטרה כי בעצם לא היה כלום בינה ובין הגברים. היא כלל לא שכבה איתם, לא מרצון ולא מאונס, והיא לא עישנה בחברתם. אבל כאשר פגשה אותם ברחוב הם קיללו אותה וקראו לה "שרמוטה". הרבר הרגין אותה עד כדי כך שהיא החליטה "להפיל עליהם תיק אונס", ולכן בעצם התלוננה במישטרה נגדם. למרות שמאומה לא קרה בדירה.

עוד השוטרים נדהמים מעדות זו, חזרה שוב הנערה, כשכפיה עדות חדשה. את עדותה זו פתחה במילים: "הפעם אני רוצה לספר את כל האמת". כל האמת, בגירסתה זו, היתה כי היא אומנם שכבה עם שלושת הגברים, אבל הכל היה מרצונה הטוב, ללא כוח וללא כפיה. היא התחננה לפני השוטרים שלא יגלו דבר להוריה, החושבים שהיא תלמידת-תיכון רגילה. ההורים אינם יודעים כי כתם הקטנה מסתובבת עם גברים, כי היה לה חבר בן 22, וכי היא מקיימת יחסים ואינה רואה בכך כל רע.

השופט יתרשם ויחליט

על-פי עדויות הצעירה, הגישה הפרקליטות כתבי-אישום באונס נגד שלושת הגברים, והתובעת זכתה נקדימון ביקשה מהשופט, אריה אבן-ארי, לעצור את הנאשמים עד תום ההליכים. היא הסבירה לשופט כי גירסתיה השונות של הצעירה נבעו מפחדה מפני הגברים הללו, ואין להתחשב בגירסות המוכות את הש' לזושה.

סניגורם של השלושה, עורך-הדין אהרון שלנגר, התנגד למעצר. הוא הסביר לשופט את הסתירות בעדויותיה של המתלוננת, ואמר שאין לסמוך אף על מילה אחת שלה. הוא שיבח את המישטרה, שחזרה וחקרה את הנערה שוב ושוב וגילתה את הסתירות הללו.

השופט החליט שאין אומנם די ראיות כדי לעצור את השלושה עד תום-ההליכים, ולכן ציווה להקדים את עדותה של המתלוננת בבית-המשפט. על-פי העדות שתמסור בבית-המיש' פט, ועל-פי התרשמות השופט ממנה, יוחלט אם יש מקום להאריך את מע' צרם של השלושה — או לא לחקורם.

חדש משיחתם של הבעל והאשה, והתברר כי גם בשיחה זו סיפר הבעל שמצא את הסם ימים אחדים לפני מעצרו, ולא שלושה חודשים לפני כן, כפי שנכתב בתמליל הראשון. כך שסתירה זו נפלה.

כאשר למאזניים, מצאו השופטים, כי כבר בעדותו במישטרה סיפר הנאשם על מיקצועו הקודם כצורף. שלמענו החזיק במאזניים. השופט פשוט לא שם לב למילים אלה. הדבר השלישי שאליה התייחסו השופטים העליונים היה התמכרותו של הנאשם לסמים. ראשית, המערער אמר במפורש בעדותו כי קיבל תח' חדש משיחתם של הבעל והאשה, והתברר כי גם בשיחה זו סיפר הבעל שמצא את הסם ימים אחדים לפני מעצרו, ולא שלושה חודשים לפני כן, כפי שנכתב בתמליל הראשון. כך שסתירה זו נפלה.

האמין השופט להסברו שלשמאלשוילי בדבר המאזניים. גם לטענת הנאשם כי הוא נרקומן לא האמין השופט. הנאשם טוען כי הוא נרקומן מזה 12 שנה, והגיש פתק ממדיקיט, אולם מתברר בפועל מעדותו של הנאשם כי בהיותו במעצר אין הוא מקבל כל תחליפיים, ועל פי הופעתו של הנאשם בבית-המישפט אין הוא נראה בקריזה כלשהי.

לכן מצא השופט כי הנאשם לא הצליח להרים את נטל ההוכחה המוטל עליו, כדי להוכיח שהסם לא היה לשימוש מסחרי, והרשיעו בעבירה החמורה. בדצמבר 1985 נידון הנאשם

נימוקי השופט בפסק-הדין גרמו לזיכוי הנאשם הנרקומן

ליפייסס, ואף נקב בשמו של התחליף. שנית, עוברת היותו צורף-סמים קבוע עולה ברורות מהשיחה בינו ובין אשתו. שלישית, מתעורר-רופא שהוגשה לנו הבוקר, ואשר לא היתה לפני בית-המישפט הקודם. כותב רופא שרותי-בתי-הסוהר, כי המערער מכור לסמים. מסכמים השופטים העליונים: "מכל אלה עולה כי למעשה רובם המכריע של הנימוקים ששימשו את השופט המלומד לצורך דחיית גירסתו של המערער אינם יכולים לעמוד".

כתבו שופטי בית-המישפט העליון בהחלטתם: "אין זה אומר שלדעתנו גירסתו של הנאשם על פניה היתה סבירה. אך מאחר שדחיית הגירסה על-ידי השופט בהנבסס על נימוקים מפורשים, ומאחר שנימוקים אלה במרכיבם אינם יכולים לעמוד, החלטנו לאפשר למערער ליהנות מן הספק". השופטים העליונים קיבלו תמליל

שיחה עם האשה

סניגורו של שמאלשוילי, עורך-הדין נחמן בטיטו, לא השלים עם התוצאה. הוא עירער לבית-המישפט העליון, והשבוע הצליח לשנות את פסק-הדין.

שופט אבן-ארי תרגום מגרונית

מונטנה קרירה

MENTHOL

Montana
filter

BLENDED FROM CHOICEST TOBACCOS

SUPER KING SIZE

העונות הזדה

האם
ביקשה
להחזיק
בילדיה,
ובית
המישפט
קבע
שהיא

מליר ששנת

חסרת-מצפון!"